

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Επιμέλεια

Λιόντου Μαρία	A.M. 7883
Καλλέργης Παντελής	A.M. 7719
Σαριδάκης Κοσμάς	A.M. 7386

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**"Ο θεσμός των μονοπρόσωπων εταιρειών
στο ελληνικό δίκαιο"**

Επιβλέπων: κος Ιατράκης Γεώργιος

Ηράκλειο

Μάιος, 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
PROLOGUE	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	11
ΚΟΙΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	17
ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	17
1.1 Οι αλλαγές που επέφερε το Π.Δ. 279/1993 στον Ν. 3190/1955.....	18
1.2 Ίδρυση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	20
1.3 Ακυρότητα της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.....	23
1.4 Διατυπώσεις Δημοσιότητας.....	24
1.5 Εταιρικό Κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.....	26
1.6 Η Ευθύνη του Εταίρου στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.....	29
1.7 Διοίκηση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε	30
1.8 Οι ελεγκτές.....	34
1.9 Μετατροπή – Συγχώνευση	35
1.9.1 Μετατροπή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία .	35
1.9.2 Μετατροπή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ομόρρυθμη ή Ετερόρρυθμη Εταιρεία	37
1.9.3 Μετατροπή Ομόρρυθμης ή Ετερόρρυθμης Εταιρείας σε Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	38
1.10 Συγχώνευση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης	39
1.11 Λύση και Εκκαθάριση	40
1.11.1 Λόγοι Λύσης της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης	41
1.11.2 Εκκαθάριση	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	45
ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	45
2.1 Η Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία σύμφωνα με τον Ν. 3604/2007	46
2.2 Ίδρυση Μονοπρόσωπης Α.Ε.	49
2.3 Καταστατικό Μονοπρόσωπης Α.Ε.	53
2.4 Διατυπώσεις Δημοσιότητας.....	57
2.5 Κεφάλαιο Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας.....	61
2.5.1 Αύξηση και Μείωση Κεφαλαίου Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας.....	63

2.6 Διοίκηση Μονοπρόσωπης Α.Ε.	64
2.6.1Η Γενική Συνέλευση	64
2.6.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο	66
2.6.3 Ο Μοναδικός Μέτοχος	68
2.7 Τακτικός Έλεγχος.....	69
2.8 Ετήσιοι Λογαριασμοί	70
2.9 Μετατροπή εταιριών	71
2.10 Συγχώνευση Ανώνυμων Εταιριών	73
2.11 Διάσπαση Ανώνυμων Εταιριών	75
2.12 Λύση και Εκκαθάριση	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	81
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	81
3.1 Ίδρυση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.....	82
3.2 Ιδρυτική Πράξη Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας	84
3.3 Χαρακτηριστικά της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας	85
3.4 Διαχείριση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.....	87
3.5 Ο μοναδικός εταίρος της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.....	89
3.6 Εισφορές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας	90
3.7 Μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων του μοναδικού εταίρου στην Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία	93
3.8 Ετήσιοι Λογαριασμοί	94
3.9 Λόγοι Λύσης της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας	95
3.10 Μετατροπή – Συγχώνευση Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.....	96
3.11 Διαφορές και ομοιότητες μεταξύ της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και της Ανώνυμης Εταιρείας.....	98
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	100
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	105

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία παρουσιάζεται ο θεσμός των μονοπρόσωπων εταιρειών σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, καθώς επίσης και η νέα εταιρική μορφή η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία η οποία θεσπίστηκε με τον Νόμο 4072/2012. Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι μέσα από τα κεφάλαια και τις επιμέρους ενότητες της να παρουσιαστεί η νομοθεσία από την οποία διέπονται τόσο οι Μονοπρόσωπες Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, οι Μονοπρόσωπες Ανώνυμες Εταιρείες και οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες.

Αρχικά γίνεται μια αναφορά σχετικά με τις Κοινές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες, στις οποίες εντάσσονται και η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, η Ανώνυμη Εταιρεία και η Κοινή Κεφαλαιουχική Εταιρεία, έτσι ώστε ο αναγνώστης να κατανοήσει τα κύρια χαρακτηριστικά τους και τις διαφορές τους με τις προσωπικές εταιρείες.

Στο πρώτο κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας γίνεται αναφορά στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζετε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, οι απαιτούμενες διαδικασίες για την ίδρυση μιας Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, η διαδικασία μετατροπής η συγχώνευσης της εταιρείας και τέλος η διαδικασία λύσης της.

Στο δεύτερο κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας γίνεται αναφορά στην Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται το νομοθετικό πλαίσιο από το οποίο διέπονται οι Ανώνυμες Εταιρείες, ο τρόπος ίδρυσης Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας καθώς και όλα τα απαιτούμενα έγγραφα, η διοίκηση της εταιρείας και επιπλέον οι απαραίτητες διαδικασίες έτσι ώστε να υπάρξει μετατροπή ή λύση της εταιρείας.

Στο τρίτο κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας αναλύετε η νέα εταιρική μορφή που εισήχθη με τον Νόμο 4072/2012, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία. Παρουσιάζονται όλες οι απαραίτητες διαδικασίες από την ίδρυση της έως και την λύση της.

Για την εκπόνηση της εργασίας εργάστηκαν ομαδικά ο Σαριδάκης Κοσμάς, ο Καλλέργης Παντελής και η Λιόντου Μαρία, αναλαμβάνοντας την ανάλυση μίας εταιρείας ο καθένας αντίστοιχα. Συγκεκριμένα, ο Σαριδάκης Κοσμάς ανέλαβε την ανάλυση του πρώτου κεφαλαίου, το οποίο αφορά την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Ο Καλλέργης Παντελής ασχολήθηκε με το δεύτερο κεφάλαιο που κάνει λόγο για την Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία, ενώ η Λιόντου Μαρία ανέλυσε την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, η οποία αναφέρεται στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας. Όσον αφορά την θεωρητική προσέγγιση των μονοπρόσωπων κεφαλαιουχικών εταιρειών, καθώς και τα γενικά συμπεράσματα, έγινε ομαδική προσπάθεια και από τους τρεις φοιτητές ταυτόχρονα, με στόχο να αποτυπωθούν οι ομοιότητες και διαφορές των παραπάνω εταιρειών με όσο το δυνατόν πιο κατανοητό τρόπο.

Λέξεις κλειδιά: Μονοπρόσωπες Κεφαλαιουχικές Εταιρείες, Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία, Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία

PROLOGUE

This thesis presents the institution of one-person companies under Greek law, as well as the new corporate form Private Capital Company which was established by Law 4072/2012. The purpose of the thesis is through the chapters and subsections to present the legislation from which governed both one-person limited liability company, the public limited companies and private limited company.

Originally Become a report on Common Capital Companies, among which are the Limited Liability Company, the SA and the Joint Capital Company, so that the reader can understand the main features and differences with the partnerships.

In the first chapter of the dissertation become a reference in One Person Limited Liability Company. This chapter sets out the legislative framework governing Limited Liability Companies , the procedures required to set up a Sole Shareholder Company Limited , the process of transformation or merger of the company and end the process termination.

The second chapter of the dissertation become a reference in One Person - SA. It presents the legal framework which governs Corporations, the way established public limited company and all required documents, the company's management and additional necessary procedures so that no conversion or dissolution of the company .

In the third chapter of the thesis analyzes the new corporate form introduced by Law 4072/2012, the Private Capital Company. Presented all the necessary procedures of establishing the up and dissolution.

For the preparation of the working worked in groups, Saridakis Kosmas, Kallergis Pantelis and Liontou Maria, undertaking analysis of a company each respectively. Specifically, Saridakis Kosmas undertook the analysis of the first chapter, which deals with the Single-Member Limited Liability Company. Kallergis Pantelis dealt with the second chapter refers to public limited company, while Liontou Maria analyzed the Private Capital Company, which refers to the third chapter of this work. Concerning the theoretical approach of one-person limited liability companies, and general conclusions, was a group effort by three students at

the same time, in order to properly reflect the similarities and differences of these companies as possible understandable way.

Keywords: Single-member Capital Companies, Single-member limited liability company, public limited company, Private Capital Company

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με βάση τις ασταθείς χρηματοοικονομικές και φορολογικές συνθήκες που επικρατούν τα τελευταία χρόνια στην χώρα μας, η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας εμπεριέχει ρίσκο σε μεγάλο ποσοστό σε περίπτωση που δεν γίνει βάση σωστού σχεδιασμού. Ένα από τα σημαντικότερα θέματα για την πορεία και την λειτουργία μιας επιχείρησης είναι η νομική της μορφή. Επομένως η απόφαση για την νομική μορφή της επιχείρησης θα πρέπει να βασιστεί σε ενδελεχή έλεγχο όλων των παραμέτρων λόγω του ότι κάθε μορφή εταιρείας, είτε πρόκειται για προσωπική εταιρεία είτε για μια κοινή κεφαλαιουχική εταιρεία, διέπεται από διαφορετικό νομοθετικό πλαίσιο και διαφορετική φορολογία.

Για την απόφαση επιλογής της νομικής μορφής της εταιρείας θα πρέπει να συνεκτιμηθούν ο κλάδος στον οποίο θα ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα η επιχείρηση, το κεφάλαιο το οποίο μπορεί να διατεθεί για την ίδρυση της, ο ανταγωνισμός που υπάρχει, ο αριθμός των εταίρων οι οποίοι θα συστήσουν την εταιρεία, ο βαθμός της κρατικής εποπτείας και τέλος ο βαθμός της ευθύνης που είναι διατεθειμένοι να έχουν.

Το στοιχείο που σηματοδοτεί τις προσωπικές εταιρείες είναι η στενή σχέση των εταίρων με το αντικείμενο της δραστηριότητας που ασκεί η επιχείρηση. Ο εταίρος της επιχείρησης ευθύνεται εξ' ολοκλήρου για τα χρέη της επιχείρησης με όλη του την περιουσία, δηλαδή και με το τμήμα εκείνο το οποίο δεν το έχει θέσει για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού, αλλά προορίζεται για την ιδιωτική του ζωή. Επομένως σε ενδεχόμενη πτώχευση της εταιρείας επέρχεται πτώχευση και στον εταίρο ο οποίος συμμετέχει ή είναι ο ιδρυτής της προσωπικής εταιρείας.

Σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες, στις κεφαλαιουχικές εταιρείες βάση νομοθεσίας ισχύει η αρχή περιορισμού της ευθύνης του εταίρου, μέχρι του ποσού της εισφοράς του. Συνεπώς σε περίπτωση πτώχευσης της επιχείρησης δεν συνεπάγεται και πτώχευση του εταίρου ή των εταίρων της εταιρείας, παρά μόνο απώλεια του ποσού της εισφοράς τους, είτε πρόκειται για εισφορά σε χρήμα, είτε για εισφορά σε είδος, γιατί όπως θα αναφερθεί παρακάτω για την ίδρυση μιας Ανώνυμης Εταιρείας ή μιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να υπάρξει και χρηματική εισφορά αλλά και εισφορά σε είδος.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα αναλυθεί πλήρως ο θεσμός της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, ο θεσμός της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας και ο θεσμός της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας. Η σύσταση και η διοίκηση της μονοπρόσωπης εταιρείας γίνεται από ένα μόνο άτομο, το οποίο έχει εξ' ολοκλήρου την ευθύνη των αποφάσεων καθώς και των συνεπειών τις οποίες μπορούν να αποφέρουν. Η μονοπρόσωπη εταιρεία συνδέεται στενά με το πρόσωπο του ιδιοκτήτη της και σε αντίθεση με μια πολυπρόσωπη εταιρεία παρουσιάζει μεγαλύτερη ευελιξία, λόγω του ότι υπάρχει δυνατότητα λήψης άμεσων αποφάσεων. Βέβαια από την άλλη πλευρά η μονοπρόσωπη εταιρεία παρουσιάζει και μειονεκτήματα λόγω του ότι ο επιχειρηματικός κίνδυνος αναλαμβάνεται από ένα μόνο άτομο, καθώς επίσης υπάρχει περιορισμένη οικονομική και κατά συνέπεια πιστωτική επιφάνεια. Συνήθως η μονοπρόσωπη εταιρεία είναι μικρή και οικογενειακή, όπως επίσης στον ελλαδικό χώρο η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι ατομικές.

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έχει μικτό χαρακτήρα και αυτό λόγω του ότι συγκεντρώνει χαρακτηριστικά και από μια προσωπική εταιρεία αλλά και από μια κεφαλαιουχική. Διέπεται από τον Νόμο 3190/1955 και με την τροποποίηση την οποία επέφερε το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993, με την εισαγωγή του άρθρου 43^α, πλέον μπορεί να υπάρξει εξ' αρχής σύσταση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης. Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας πτυχιακής εργασίας παρουσιάζονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

Η Ανώνυμη Εταιρεία είναι μια κατ' εξοχήν κεφαλαιουχική εταιρεία και διέπεται από τον Νόμο 2190/1920, βάσει του οποίου δεν προβλεπόταν η εξαρχής σύσταση Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας. Με την τροποποίηση του Νόμου 2190/1955 με τον Νόμο 3604/2007 ουσιαστικά καθιερώνεται για πρώτη φορά η εξαρχής σύσταση μιας Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας, για την οποία γίνεται πλήρης αναφορά στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι μια νέα εταιρική μορφή η οποία εισήχθη με τον Νόμο 4072/2012. Πρόκειται για κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα η οποία μπορεί να συσταθεί και από ένα μόνο πρόσωπο (Μονοπρόσωπη). Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία διακρίνεται για την ευελιξία

και την απλότητα της σε σύγκριση με τις άλλες μορφές εταιρειών, τόσο κατά την ίδρυση της, όσο και κατά την διάρκεια λειτουργίας της. Στο τρίτο κεφάλαιο της παρούσας πτυχιακής εργασίας γίνεται πλήρη ανάλυση των διατάξεων του Νόμου 4072/2012, από τις διαδικασίες που απαιτούνται για την ίδρυση μιας Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας μέχρι και την λύση της.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Οι **Κοινές Κεφαλαιουχικές εταιρείες** αποτελούνται από δύο ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα ή και νομικά πρόσωπα, τα οποία συνεργάζονται για να πετύχουν το καλύτερο δυνατό οικονομικό αποτέλεσμα. Οι Κοινές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες είναι η **Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε)**, η **Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)** και η **Κοινή Κεφαλαιουχική Εταιρεία**.

Η επιλογή της νομικής μορφής που θα έχει η εταιρεία, δηλαδή αν θα είναι Ανώνυμη Εταιρεία, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ή Κοινή Κεφαλαιουχική Εταιρεία, καθορίζεται από τους συμβαλλόμενους εταίρους με βάση τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε μορφής εταιρείας, τους σκοπούς που εξυπηρετεί, τα διατιθέμενα μέσα, τις αναγκαίες διαδικασίες καθώς και τις σχέσεις μεταξύ των εταίρων. Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή είναι το φορολογικό καθεστώς και η αγορά στην οποία απευθύνεται η εταιρεία.

Στις Κοινές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες ο σύνδεσμος των εταίρων με την εταιρεία είναι πολύ χαλαρότερος σε σχέση με τις **Προσωπικές Εμπορικές Εταιρείες**, οι οποίες είναι συνήθως ολιγομελείς και κυριαρχεί το προσωπικό στοιχείο και η εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών τους. Υπάρχει βέβαια το στοιχείο της εισφοράς και του κοινού σκοπού το οποίο είναι κοινό στοιχείο για όλες τις μορφές εταιρειών είτε πρόκειται για Προσωπικές Εμπορικές Εταιρείες είτε για Κεφαλαιουχικές, αλλά στην περίπτωση των Κοινών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών οι εταίροι καταβάλουν εφάπαξ κατά την σύσταση της εταιρείας το συμφωνηθέν ποσό – κεφάλαιο από το άθροισμα των οποίων προκύπτει το εταιρικό κεφάλαιο. Στη συνέχεια η εταιρεία με βάση το εταιρικό κεφάλαιο θα πραγματοποιήσει επενδύσεις και θα δραστηριοποιηθεί με την βοήθεια οργάνων που δεν είναι υποχρεωτικά μέλη της εταιρείας.

Όπως προαναφέρθηκε η εισφορά από τον μοναδικό εταίρο, ή από τους εταίρους στην περίπτωση πολυπρόσωπης εταιρείας, λαμβάνει χώρα εφάπαξ κατά την σύσταση της εταιρείας, μετά την σύσταση της δεν υπάρχει ανάγκη συνεχούς εισφοράς για όσο διάστημα υφίσταται η εταιρεία. Σε αντίθεση με τις Προσωπικές

Εμπορικές Εταιρείες στις οποίες η καταβολή της εισφοράς δύναται να γίνει και μετά την σύσταση της εταιρείας, κατά αυτή την περίπτωση απαραίτητος γίνεται τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης έτσι ώστε να περιληφθεί η εισφορά σε αυτήν, στην οποία γίνεται μνεία των εισφορών του κάθε εταίρου.¹

Στις Κοινές Κεφαλαιουχικές εταιρείες η σχέση ανάμεσα στην εταιρεία και τους εταίρους έχει περισσότερο ιδιοκτησιακό χαρακτήρα, λόγω του ότι οι εταίροι έχουν ιδιοκτησία επί της αναλογίας του κεφαλαίου που έχουν καταβάλει κατά τη σύσταση της εταιρείας και αντίστοιχη απολαβή από τα κέρδη και την περιουσία κατά την περίοδο λειτουργίας της εταιρείας.

Ο έλεγχος και η διοίκηση της Κεφαλαιουχικής Εταιρείας δεν έχει προσωποπαγές στοιχείο, αλλά είναι αποτέλεσμα της ιδιοκτησιακής σχέσης των εταίρων με την εταιρεία το οποίο καθορίζεται στο καταστατικό. Αυτό το γεγονός έχει ως συνέπεια ότι οι εταίροι έρχονται και φεύγουν από την εταιρεία χωρίς αυτό όμως να επηρεάζει ή να μεταβάλλει την νομική υπόσταση της εταιρείας.

Το Καταστατικό της Ανώνυμης Εταιρείας και της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι ένα δημόσιο έγγραφο, ενώ το καταστατικό της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας είναι ένα ιδιωτικό έγγραφο ή κατά περίπτωση συμβολαιογραφικό έγγραφο όταν γίνεται εισφορά με περιουσιακά στοιχεία, στο οποίο καθορίζονται οι σχέσεις των εταίρων – μετοχών με την εταιρεία καθώς και οι σχέσεις της εταιρείας με τρίτους. Στο **Καταστατικό** περιλαμβάνονται:

- Η Επωνυμία και η Έδρα της εταιρείας
- Το Κεφάλαιο
- Ο σκοπός και η διάρκεια που πρόκειται να έχει η εταιρεία
- Ο τρόπος διοίκησης
- Ο τρόπος λήψης αποφάσεων
- Η διαχειριστική χρήση
- Ο τρόπος λήψης και διανομής των κερδών
- Οι οικονομικές καταστάσεις
- Η διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης της εταιρείας

¹ Ρόκας, 2011, σελ.27

Μεταξύ της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, της Ανώνυμης Εταιρείας και της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας πέρα από τα διαδικαστικά θέματα που απαιτούνται για την σύσταση τους, υπάρχουν σημαντικές διαφορές οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους επιχειρηματίες πριν επιλέξουν ένα από τους τρεις τύπους Κεφαλαιουχικών Εταιρειών.

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έχει κοινά χαρακτηριστικά με την Ανώνυμη Εταιρεία, και με την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, όπως είναι η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων, η συνέλευση των εταίρων κ.λ.π., αλλά και με την προσωπική εταιρεία στην οποία υπάρχει διαχειριστής αντί διοικητικό συμβούλιο. Ουσιαστικά βρίσκεται ανάμεσα στην προσωπική εταιρεία και στην ανώνυμη εταιρεία, σε αντίθεση με την Ανώνυμη Εταιρεία για την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν απαιτείται κεφάλαιο (μηδενικό) και ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα είναι ο περιορισμός της ευθύνης των εταίρων.

Για την λήψη αποφάσεων στην Ε.Π.Ε απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των εταίρων στην περίπτωση της πολυπρόσωπης Ε.Π.Ε. ή η απόφαση του μοναδικού εταίρου κατά την περίπτωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε, ενώ για την λήψη αποφάσεων στην Α.Ε. αναλόγως το είδος των αποφάσεων, απαιτούνται η Γενική Συνέλευση των μετόχων η οποία για παράδειγμα έχει αποκλειστική αρμοδιότητα την λήψη αποφάσεων για την τροποποίηση του καταστατικού, το Διοικητικό Συμβούλιο για το οποίο θα πρέπει να υπάρχει απαρτία για την λήψη αποφάσεων και ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Το 1989 με την δωδέκατη εταιρική Οδηγία 89/667/ΕΟΚ στο άρθρο 2 αναγνωρίζεται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ο θεσμός της **μονοπρόσωπης εταιρίας** σύμφωνα με την οποία «Η εταιρεία μπορεί να έχει ένα μοναδικό εταίρο, κατά τη σύστασή της, καθώς και με τη συγκέντρωση όλων των εταιρικών μεριδίων σ' ένα μόνο πρόσωπο». Με το προεδρικό διάταγμα 279/1993 γίνεται η αναγνώριση της μονοπρόσωπης εταιρίας στην Ελλάδα και ουσιαστικά εναρμονίζει την δωδέκατη ευρωπαϊκή οδηγία με την ελληνική νομοθεσία με την εισαγωγή του άρθρου 43 α στον Νόμο 3190/1955 για την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

Ο θεσμός της μονοπρόσωπης εταιρίας ορίστηκε λόγω της ανάγκης των επιχειρηματιών να ιδρύσουν ατομικές επιχειρήσεις χωρίς αυξημένο κίνδυνο απώλειας των προσωπικών περιουσιακών τους στοιχείων, καθώς επίσης να

υπάρχει η δυνατότητα να επικρατεί σταθερότητα στην εταιρεία παρά τις τυχόν αλλαγές που μπορεί να υπάρξουν στο πρόσωπο του επιχειρηματία. Με την ίδρυση απλής ατομικής επιχείρησης, ο εκάστοτε επιχειρηματίας επωμίζεται εξολοκλήρου την ευθύνη των υποχρεώσεων που προκύπτουν κατά την διάρκεια λειτουργίας της επιχείρησης και κατά συνέπεια τα προσωπικά περιουσιακά στοιχεία του επιχειρηματία μπορούν να δεσμευτούν από τυχόν δανειστές της επιχείρησης (π.χ. τράπεζες). Επομένως, μέσω της ίδρυσης μονοπρόσωπης εταιρείας ο εκάστοτε επιχειρηματίας περιορίζει την ευθύνη του.

Ύπαρξη μονοπρόσωπης κεφαλαιουχικής εταιρίας ουσιαστικά προέκυπτε και κατά την περίπτωση στην οποία ενώ είχε ιδρυθεί αρχικά Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης και Ανώνυμη Εταιρεία με πολλούς μετόχους (πολυπρόσωπη), στην πορεία λειτουργίας της εταιρίας όλα τα εταιρικά μερίδια ή οι μετοχές κατέληγαν σε ένα πρόσωπο. Σύμφωνα με την τροποποίηση που έγινε με το άρθρο 27 του Νομοθετικού Διατάγματος 4237/1962 (ΦΕΚ Α' 123) που πρόσθεσε το άρθρο 47α ν. 2190/20, όπως αυτό ίσχυε πριν την τροποποίηση με τον ν. 3604/2007, επιτρεπόταν η συγκέντρωση όλων των μετοχών της Ανώνυμης Εταιρίας σ' ένα πρόσωπο και αυτό δεν αποτελούσε λόγω λύσης της εταιρείας. Σύμφωνα με την αναμόρφωση και τροποποίηση του Νόμου 2190/1920 «Περί ανωνύμων εταιριών» με τον Νόμο 3604/2007 στον οποίο στο άρθρο 3 αναφέρεται «Η **ανώνυμη εταιρεία** μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί **μονοπρόσωπη** με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης ή η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β».

Η εξαρχής ίδρυση **μονοπρόσωπης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης** αναγνωρίζεται στο ελληνικό δίκαιο μετά την κατάργηση του παλαιότερου άρθρου 44 του Νόμο 3190/1955 και την εισαγωγή του νέου άρθρου 43α του Νόμου 3190/1955, με το Προεδρικό Διάταγμα 279/93.

Στο άρθρο 44 του Νόμου 3190/1955 παράγραφος 1 αναφερόταν ότι «η εταιρία λύεται δια δικαστικής αποφάσεως κατόπιν αιτήσεως παντός έχοντος έννομο συμφέρον, εν περιπτώσει συγκεντρώσεως όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου». Επομένως η εταιρεία μετά την συγκέντρωση όλων των

εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου δεν σταματούσε να υφίσταται, αλλά υπήρχε ο κίνδυνος από οποιονδήποτε είχε έννομο συμφέρον να ζητήσει δικαστικά την λύση της εταιρείας. Ακόμα και στην περίπτωση που είχε ζητηθεί η λύση της εταιρείας, ο μοναδικός εταίρος που είχε αναλάβει την λειτουργία της εταιρείας είχε το δικαίωμα να μεταβιβάσει μέρος των εταιρικών μεριδίων σε συγγενικό πρόσωπο ή φίλο, οπότε σε αυτή την περίπτωση δεν υπήρχε θέμα λύσης της εταιρείας. Στην δεύτερη παράγραφο του άρθρου 44 αναφερόταν ότι ο μοναδικός εταίρος ευθυνόταν επικουρικά αλλά απεριόριστα σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρείας για τις υποχρεώσεις που αυτή είχε αναλάβει κατά τη διάρκεια της συγκέντρωσης των εταιρικών μεριδίων σε ένα πρόσωπο.

Το άρθρο 44 καταργείται με το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 (ΦΕΚ Α) και με την εισαγωγή του άρθρου 43 α επιτρέπεται η ίδρυση μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε καθώς και την μετατροπή πολυπρόσωπης Ε.Π.Ε σε μονοπρόσωπη. Το άρθρο 43 α για την Μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης αναφέρει: «Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνεται ολογράφως οι λέξεις "ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ"».

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα και σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 43 του Νόμου 4072/2012, είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 43 η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να συνιστάται από ένα πρόσωπο ή να καθίσταται μονοπρόσωπη.

Ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας έναντι της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και της Ανώνυμης Εταιρείας είναι το γεγονός ότι απαιτεί πολύ χαμηλό αρχικό κεφάλαιο το οποίο μπορεί να είναι από ένα ευρώ². Σημαντική ευελιξία στην εταιρεία προσφέρει το γεγονός ότι οι εταίροι μπορούν να συμμετέχουν στην εταιρεία εκτός από τις κεφαλαιουχικές εισφορές και με εξωκεφαλαιακές αλλά και με εγγυητικές εισφορές των οποίων η αξία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του ποσού της ευθύνης που αναλαμβάνει ο εταίρος έναντι των δανειστών της εταιρείας. Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία

² αρ. 43, παρ. 3, Νόμος 4072/2012

υπηρετεί κυρίως τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, τις οικογενειακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις των νέων και τα ολιγομελή σχήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι ένας μικτός τύπος εφόσον σε αυτή περιλαμβάνονται τόσο το κεφαλαιουχικό όσο και το προσωπικό στοιχείο. Ο κύριος σκοπός της είναι τα μέλη της να μπορούν να ασκούν εμπορικές συναλλαγές με περιορισμένη ευθύνη με την μορφή κλειστής συνεργασίας των εταίρων, σε αντίθεση με την Ανώνυμη Εταιρεία στην οποία υπάρχει χαλαρή σχέση μεταξύ των εταίρων και της εταιρείας.

Όπως και με την Ανώνυμη Εταιρεία έτσι και με την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης βάσει νόμου θεωρείται εμπορική, χωρίς αυτό να απαιτεί ότι η εταιρεία έχει ως σκοπό την άσκηση εμπορικών πράξεων με σκοπό την εμπορία³. Παρόλο που το εταιρικό κεφάλαιο της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι χωρισμένο σε ισότιμα μερίδια, βάσει νόμου δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές, όπως συμβαίνει στην Ανώνυμη Εταιρεία⁴.

Από την άλλη πλευρά η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διαθέτει και στοιχεία από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες τα οποία είναι:

- Για την σύσταση της εταιρείας είναι απαραίτητη η καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.
- Η λήψη αποφάσεων λαμβάνεται με βάση την πλειοψηφία και με βάση το μέγεθος των εισφορών.
- Επιτρέπεται η μεταβίβαση της εταιρικής ιδιότητας.
- Η ευθύνη των εταίρων περιορίζεται μέχρι το σημείο της εισφοράς τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

Σε αντίθεση με τις Ανώνυμες Εταιρείες για τις οποίες η νομοθεσία στο άρθρο 47^α του Νόμου 2190/1920 οριζόταν ότι η συγκέντρωση όλων των μετοχών σ' ένα πρόσωπο δεν αποτελούσε αιτία λύσης της εταιρείας, για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, πριν την εισαγωγή του άρθρου 43^α στο Νόμο 3190/1955, στο άρθρο 44 οριζόταν ότι σε περίπτωση που όλες οι μετοχές μεταφερόταν σε ένα

³ αρ.3, Νόμος 3190/1955

⁴ αρ.1, παρ.2, Νόμος 2190/1955

μόνο πρόσωπο τότε όποιος είχε έννομο συμφέρον μπορούσε να ζητήσει με δικαστική απόφαση την λύση της εταιρείας.

Συνεπώς μετά την συγκέντρωση όλων των μετοχών σ' ένα πρόσωπο και καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας της η εταιρεία θα ήταν υπό τον φόβο της περίπτωσης που κάποιο πρόσωπο το οποίο είχε έννομο συμφέρον ζητούσε την λύση της. Στην περίπτωση κατά την οποία οποιοσδήποτε είχε έννομο συμφέρον ζητούσε την λύση της εταιρείας, ο μοναδικός εταίρος ο οποίος κατείχε όλα τα εταιρικά μερίδια είχε την δυνατότητα να λειτουργεί κανονικά την εταιρεία μέχρι την εκδίκαση της αγωγής, καθώς επίσης μπορούσε να μεταβιβάσει ένα εταιρικό μερίδιο σε συγγενικό πρόσωπο ή φίλο έτσι ώστε να μην υπάρχει λόγος λύσης της εταιρείας.

Βάσει του άρθρου 44 παράγραφος 2 οριζόταν ότι κατά την περίοδο στην οποία όλα τα εταιρικά μερίδια ήταν στα χέρια ενός προσώπου, αυτό είχε εξολοκλήρου την ευθύνη για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

Η σύσταση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ή η μετατροπή πολυπρόσωπης σε μονοπρόσωπη καθιερώθηκε με το άρθρο 43^α και τις παραγράφους 1-5 που εισήχθησαν με το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993. Συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 του άρθρου 43^α ορίζεται «Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνεται ολογράφως οι λέξεις "ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ". ».

1.1 Οι αλλαγές που επέφερε το Π.Δ. 279/1993 στον Ν. 3190/1955

Ο κύριος Νόμος από τον οποίο διέπονται οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης είναι ο 3190/1955. Ωστόσο όπως προαναφέρθηκε πριν το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 δεν προβλεπόταν η εξαρχής ίδρυση μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, αλλά και κατά την περίπτωση που μια πολυπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης εξελισσόταν σε μονοπρόσωπη, με το να περάσουν στα χέρια ενός μετόχου όλα τα εταιρικά μερίδια, υπήρχε ο κίνδυνος λύσης της από αγωγή την οποία θα έκανε οποιοσδήποτε είχε έννομο συμφέρον.

Όμως υπήρχε η ανάγκη των επενδυτών οι οποίοι επιθυμούσαν να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος της

απώλειας της προσωπικής τους ελευθερίας ή ο κίνδυνος της απώλειας της προσωπικής τους περιουσίας, όπως συμβαίνει στην περίπτωση συμμετοχής σε προσωπική εταιρεία ή με την ίδρυση ατομικής επιχείρησης.

Επομένως, υπήρχε η ανάγκη ίδρυσης μιας εταιρείας μέσω της οποίας θα μπορούσαν να γίνονται συναλλαγές αλλά η ευθύνη του ιδρυτή θα περιοριζόταν στα περιουσιακά στοιχεία τα οποία θα διέθετε για την εταιρεία. Ουσιαστικά πρόκειται για μια ατομική εταιρεία η οποία θα είχε νομική προσωπικότητα και κεφαλαιουχική οργάνωση. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί εν μέρη μέσω μιας Ανώνυμης Εταιρείας στην οποία υπάρχει περιορισμός της ευθύνης αλλά έχει και όλα τα πλεονεκτήματα της κεφαλαιουχική οργάνωσης. Όμως η δομή και κατ' επέκταση η οργάνωση μιας Ανώνυμης Εταιρείας εκτός του ότι είναι πολύπλοκη, απευθύνεται και σε μεγαλύτερες εταιρείες. Συνεπώς ο καταλληλότερος τύπος για την ίδρυση μιας μικρομεσαίας επιχείρησης με περιορισμένη ευθύνη αλλά και με κεφαλαιουχική οργάνωση είναι η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

Το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 εισήγαγε στον Νόμο 3190/1955 το άρθρο 43^α το οποίο αναφέρεται στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Ουσιαστικά το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 ενσωμάτωσε και εναρμόνισε στην ισχύουσα νομοθεσία την δωδέκατη εταιρική Οδηγία 89/667/ΕΟΚ με την οποία αναγνωρίζεται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ο θεσμός της μονοπρόσωπης εταιρίας.

Έτσι πλέον μπορεί να γίνει εξαρχής σύσταση μιας Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης από ένα και μόνο εταίρο ή να καταστεί μονοπρόσωπη σύμφωνα με όσα ορίζει το άρθρο 43^α παράγραφος 1 «Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνεται ολογράφως οι λέξεις "ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ"».

Επιπλέον εκτός των επιμέρους διατάξεων που προστέθηκαν με το άρθρο 43^α στην παράγραφο 5 γίνεται σαφές ότι η Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου 3190/1955 οι οποίες ισχύουν και για τις πολυπρόσωπες Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης.

Οι διατάξεις οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 43^α για την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι οι εξής:

- «1. Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνεται ολογράφως οι λέξεις "ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ".
2. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να είναι μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μία εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να έχει ως μοναδικό εταίρο μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης.
3. Οι εξουσίες της συνέλευσης των εταίρων ασκούνται από τον μοναδικό εταίρο. Οι αποφάσεις του μοναδικού εταίρου, που λαμβάνονται κατά τον τρόπο αυτό, καταγράφονται σε πρακτικό προσυπογραφόμενο αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρίας.
4. Οι συμβάσεις, που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού εταίρου και της εταιρίας την οποία εκπροσωπεί, εγγράφονται σε πρακτικά ή καταρτίζονται γραπτώς. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις τρέχουσες πράξεις που συνάπτονται υπό κανονικές συνθήκες.
5. Κατά τα λοιπά στη μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.
6. Καταργούνται οι διατάξεις των παραγράφων 1, εδάφιο ε και 2 του άρθρου 44 του παρόντος νόμου. Οι παράγραφοι 3 και 4 του ίδιου άρθρου λαμβάνουν τον αριθμό 2 και 3 αντίστοιχα.»

1.2 Ίδρυση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Η ίδρυση μιας μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι εν μέρει ίδια με την ίδρυση μιας πολυπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, αν εξαιρέσουμε τις διαφορές που υπάρχουν λόγω του ότι είναι μονοπρόσωπη. Η ίδρυση της διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου 3190/1955.

Η ίδρυση της μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να γίνει από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο με την σύναψη εταιρικής σύμβασης η οποία είναι και το καταστατικό της εταιρείας. Η σύμβαση περιάπτεται το συμβολαιογραφικό τύπο και θα πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει τα στοιχεία τα οποία ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6, για το περιεχόμενο της

εταιρικής συμβάσεως, προσαρμοσμένα στο μονοπρόσωπο χαρακτήρα της εταιρείας και τα οποία είναι:

- Το όνομα, το επώνυμο και το επάγγελμα του μοναδικού εταίρου καθώς και τον τόπο κατοικίας του και την ιθαγένεια του.
- Την εταιρική επωνυμία η οποία σύμφωνα και με το άρθρο 43^α παράγραφος 1 θα πρέπει να αναφέρει ολογράφως τις λέξεις «Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης» . Επιπλέον η εταιρική επωνυμία δεν είναι απαραίτητο να σχηματίζεται από το όνομα του μοναδικού εταίρου αλλά μπορεί να αποτελείται από τον τύπο εργασιών της και στην συνέχεια να ακολουθούν οι λέξεις Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης⁵.
- Την έδρα της εταιρείας και τον σκοπό της. Ως έδρα ορίζεται ο Δήμος στον οποίο είναι τα γραφεία της διοίκησης.
- Το εταιρικό κεφάλαιο το οποίο θα πρέπει να καταβληθεί κατά το χρόνο σύνταξης του καταστατικού από τον μοναδικό εταίρο οποίος ιδρύει την εταιρεία και αντιπροσωπεύει μια μοναδική μερίδα συμμετοχής μ' ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Πλέον δεν υπάρχει ελάχιστο όριο εταιρικού κεφαλαίου το οποίο απαιτείται για την σύσταση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.

Στο καταστατικό θα πρέπει να περιλαμβάνεται βεβαίωση καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 3190/1955 το εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να προκύψει και από εισφορά σε είδος η οποία μπορεί να παρουσιαστεί στον ισολογισμό της εταιρείας, για παράδειγμα ακίνητη περιουσία η οποία είναι ιδιοκτησία του μοναδικού εταίρου και στην οποία γίνεται αποτίμηση έτσι ώστε να καλυφθεί το εταιρικό κεφάλαιο.

Στις περιπτώσεις όπου πρόκειται για εισφορά σε είδος είτε για την σύσταση της εταιρείας είτε για την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, πραγματοποιείτε έλεγχο από επιτροπή εμπειρογνομόνων όπως ορίζεται στον Νόμο 2190/1920 για τις Ανώνυμες Εταιρείες⁶.

- Την διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας.

⁵ Ρόκας, 2011, σελ.164

⁶ αρ.5 Νόμος 3190/1955

Εκτός των προαναφερθέντων στοιχείων το καταστατικό δύναται να περιέχει επιπλέον διατάξεις σχετικά με την μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων, για την λύση της εταιρείας, διατάξεις σχετικά με την διαμόρφωση των εξωτερικών σχέσεων της εταιρείας ή την ανάθεση της διαχείρισης και της εκπροσώπησης από τρίτο. Επίσης στο καταστατικό μπορούν σύμφωνα με το άρθρο 36 του Νόμου 3190/1955, να περιλαμβάνονται διατάξεις για συμπληρωματικές εισφορές του μοναδικού εταίρου οι οποίες θα προορίζονται για την κάλυψη ζημιών που βεβαιώνονται στον ισολογισμό της εταιρείας.

Όπως ισχύει και για τις Ανώνυμες Εταιρείες ισχύει και για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, για τις οποίες εκ του νόμου απαιτείται σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, η σύσταση τους γίνεται από την Υπηρεσία Μιας Στάσης η οποία σύμφωνα με το άρθρο 2 του Φ.Ε.Κ. Κ1-802 είναι ο συμβολαιογράφος.

Για την σύσταση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου 3853/2010 με τίτλο «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών και άλλες διατάξεις.», ο μοναδικός εταίρος της εταιρείας θα πρέπει να προβεί ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης (δηλαδή του συμβολαιογράφου) στις παρακάτω ενέργειες:

- Να υπογράψει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης της εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3190/1955.
- Να υποβάλει υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.
- Να υποβάλει αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρίας ως μέλος σε αυτό.
- Να καταβάλει το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας.
- Να υποβάλει δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και να εξοφλήσει άμεσα το φόρο που αναλογεί.
- Να υποβάλει το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για εγκατάσταση της Εταιρίας.
- Να υποβάλει τις απαραίτητες αιτήσεις και να συμπληρώσει τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου και για την εγγραφή του διαχειριστή (ο οποίος μπορεί να είναι ο ίδιος ή να ορίζεται

τρίτο άτομο στο καταστατικό) στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

Την ίδια ημέρα ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά την ολοκλήρωση των προαναφερθέντων ενεργειών η Υπηρεσία Μιας Στάσης οφείλει να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που ορίζονται στην παράγραφο 2 του Άρθρου 6 του Νόμου 3853/2010.

Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών προκύψει ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, ο συμβολαιογράφος οφείλει να ενημερώσει τον ιδρυτή της εταιρείας και εκείνος εντός δέκα εργάσιμων ημερών θα πρέπει να ενεργήσει έτσι ώστε να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις ή να δοθούν διευκρινήσεις όπου χρειάζεται. Σε περίπτωση που παρέλθει η προθεσμία των δέκα ημερών ή τα στοιχεία τα οποία υποβλήθηκαν εκ νέου εξακολουθούν να μην πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις που ορίζονται από τον νόμο, η εταιρεία δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται.

Βάσει νόμου κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να είναι μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μια Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, καθώς επίσης μια Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν μπορεί να ιδρύσει άλλη Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης⁷.

1.3 Ακυρότητα της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

Όπως και στην Ανώνυμη Εταιρεία έτσι και στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης με Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις οποίες έχει εναρμονιστεί η ελληνική νομοθεσία με το κοινοτικό δίκαιο, έχουν περιοριστεί οι λόγοι ακυρότητας της εταιρείας, λόγω της ασφάλειας των συναλλαγών. Έτσι η εταιρεία πλέον κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο όταν συντρέχει ένας ή περισσότεροι από τους παρακάτω λόγους :

1. Η σύσταση της έγινε χωρίς να γίνετε αναφορά στο καταστατικό της εταιρικής επωνυμίας, ιδίως εάν δεν περιλαμβάνονται ολογράφως οι λέξεις

⁷ αρ.43^α, παρ.2, Νόμος 3190/1955

«Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης», ή του σκοπού της εταιρείας ή χωρίς να έχουν τηρηθεί οι διαδικασίες που απαιτούνται στην περίπτωση που έχει υπάρξει εισφορά σε είδος.

2. Ο σκοπός της είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη.
3. Ο ιδρυτής της είναι ανίκανος προς δικαιοπραξία κατά την ίδρυση της εταιρείας.

Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει αγωγή κατά της εταιρείας. Το δικαστήριο με την ίδια απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας ορίζει και τους εκκαθαριστές. Η απόφαση του δικαστηρίου θα πρέπει να καταχωρηθεί στο Γ.Ε.ΜΗ. αλλά και να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της κυβερνήσεως⁸.

Η ακυρότητα, η οποία οφείλεται στις ελλείψεις που αφορούν την επωνυμία και τον σκοπό, μπορεί να "θεραπευτεί" αν συμπληρωθεί με συμβολαιογραφική πράξη η εταιρική σύμβαση μετά την σύμφωνη γνώμη του μοναδικού εταίρου και υποβληθεί στις διατυπώσεις της δημοσιότητας⁹.

Εκτός των ελλείψεων που προαναφέρθηκαν και οδηγούν στην λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση, υπάρχουν και άλλες διατάξεις όπως για παράδειγμα διατάξεις οι οποίες σχετίζονται με την απαρτία και την πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης. Επίσης μπορούν να υπάρχουν ελλείψεις στο καταστατικό οι οποίες μπορούν να προσκρούουν σε διατάξεις του Αστικού Κώδικα ή άλλων νόμων. Σε αυτές τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διατάξεις του καταστατικού που εμφανίζουν τις ελλείψεις είναι άκυρες κατά τις γενικές διατάξεις του γενικού δικαίου, όμως η εταιρεία παραμένει έγκυρη¹⁰.

1.4 Διατυπώσεις Δημοσιότητας

Όπως έχει προαναφερθεί μετά έναρξη λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, η οποία ξεκίνησε στις 1.1.2007 έχει τεθεί σε ισχύ ο Νόμος 3419/2005 σύμφωνα με τον οποίο τα κύρια όργανα δημοσιότητας είναι το Γ.Ε.ΜΗ. και το

⁸ αρ.7, Νόμος 3190/1955

⁹ αρ. 7, παρ.4, Νόμος 3190/1955

¹⁰ Ρόκας, 2011, σελ.166

Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών - Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου¹¹.

Μετά την καταχώρηση της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ ο συμβολαιογράφος συντάσσει ανακοίνωση για την σύσταση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης την οποία αποστέλλει ηλεκτρονικά στο Εθνικό Τυπογραφείο για τη δημοσίευση της στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Το Εθνικό Τυπογραφείο αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα χορηγεί Κωδικό Αριθμό Δημοσίευσης (ΚΑΔ) και ενημερώνει ηλεκτρονικά την Υπηρεσία Μιας Στάσης¹². Η ίδια διαδικασία απαιτείται να ακολουθηθεί κάθε φορά που γίνεται τροποποίηση του καταστατικού.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύστασης η Υπηρεσία Μιας Στάσης χορηγεί ατελώς βεβαίωση στην οποία αναφέρονται οι ενέργειες στις οποίες προέβη και το αποτέλεσμα το οποίο είχαν. Ειδικότερα στη βεβαίωση αναφέρονται: Η ημερομηνία σύστασης της Εταιρείας, η εταιρική μορφή αυτής, η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της, ο αριθμός ΓΕΜΗ και ο Κωδικός Αριθμός Καταχώρησης, ο ΑΦΜ της Εταιρείας και η αρμόδια Δ.Ο.Υ και η εγγραφή της Εταιρείας στα σχετικά μητρώα του Επιμελητηρίου. Εφόσον πρόκειται ΕΠΕ στην βεβαίωση αναφέρεται και ο ΚΑΔ του Εθνικού Τυπογραφείου.

Στη συνέχεια η Υπηρεσία Μιας Στάσης διαβιβάζει ηλεκτρονικά στα αρμόδια Πρωτοδικεία για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, την βεβαίωση ολοκλήρωσης της διαδικασίας σύστασης και εντός δεκαπέντε ημερών διαβιβάζει και το αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας. Επίσης εντός δεκαπέντε ημερών ο συμβολαιογράφος διαβιβάζει τον πλήρη φυσικό φάκελο στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ ή στην κατά τόπο, με βάση την έδρα της Εταιρείας, αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. Ο φυσικός φάκελος που διαβιβάζεται περιλαμβάνει απλό αντίγραφο του καταστατικού και των επισυναπτόμενων σ' αυτό εγγράφων και πρωτότυπα τα λοιπά έγγραφα και δηλώσεις¹³.

¹¹ αρ. 13, Νόμος 3419/2005

¹² αρ.11, Φ.Ε.Κ Κ1-802

¹³ αρ.12, Φ.Ε.Κ. Κ1-802

Η εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει σε τρίτους πράξεις ή στοιχεία τα οποία δεν δημοσιεύθηκαν στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου, εκτός εάν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλεστούν προς όφελος τους πράξεις ή στοιχεία τα οποία δεν δημοσιεύθηκαν.

Επίσης, σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρηθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε. Οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν, εκτός αν η Εταιρεία αποδείξει ότι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Γ.Ε.ΜΗ¹⁴.

Όταν πρόκειται για στοιχεία τα οποία έχουν συστατικό χαρακτήρα, όπως είναι το συμβολαιογραφικό έγγραφο και η βεβαίωση καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ., τότε η τήρηση των σχετικών διατάξεων για τις διατυπώσεις της δημοσιότητας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να αποκτήσει η εταιρεία νομική προσωπικότητα.

Υπάρχουν τρία στοιχεία τα οποία δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ., τα στοιχεία που στη περίπτωση που δεν δημοσιευθούν η εταιρεία καθίσταται άκυρη, τα στοιχεία η έλλειψη των οποίων καθιστά αδύνατη τη σύσταση της εταιρείας και τα στοιχεία τα οποία έχουν δηλωτικό χαρακτήρα και τίθενται μόνο για την προστασία των τρίτων.

Κάθε μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης οφείλει να θέτει στην δημοσιότητα ότι ορίζεται στο άρθρο 8 του Νόμου 3190/1955 και ότι στοιχεία θέτει και μια πολυπρόσωπη εταιρεία τα οποία είναι η εταιρική σύμβαση, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, η τυχόν αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου καθώς και η λύση της εταιρείας.

1.5 Εταιρικό Κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Το εταιρικό κεφάλαιο της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης καθορίζεται από του εταίρους, ή από τον μοναδικό εταίρο στην περίπτωση της Μονοπρόσωπης

¹⁴ αρ.8^α, παρ.3, Νόμος 3190/1955

Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, χωρίς περιορισμό¹⁵. Το καθορισμένο κεφάλαιο είναι όπως και στην Ανώνυμη Εταιρεία ένας αμετάβλητος αριθμός, για να γίνει οποιοδήποτε είδους τροποποίηση του, δηλαδή είτε αύξηση είτε μείωση κεφαλαίου θα πρέπει να υπάρξει τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας. Σε περίπτωση μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ποσού του οποίου έχει οριστεί κατά την σύσταση της εταιρείας από τον εταίρο. Σε αντίθεση με το εταιρικό κεφάλαιο η εταιρική περιουσία είναι μεταβλητή ποσότητα η οποία προκύπτει από την σύγκριση ενεργητικού – παθητικού.

Για την ίδρυση μιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του Νόμου 3190/1955 έχει αντικατασταθεί με την παράγραφο 9 του τρίτου άρθρου του Νόμου 4156/2013, σύμφωνα με την οποία «Το κεφάλαιο της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό. Κάθε διάταξη περί ελάχιστου καταβεβλημένου κεφαλαίου της εταιρείας καταργείται».

Το εταιρικό κεφάλαιο κατά κάποιον τρόπο λειτουργεί και ως εγγύηση για την ύπαρξη περιουσίας προς προστασία των εταιρικών δανειστών. Στην περίπτωση εισφοράς σε είδος το οποίο μπορεί να είναι είτε ακίνητη περιουσία είτε μηχανήματα κ.λπ., θα πρέπει πρώτα να υπάρξει αποτίμηση της από τριμελή επιτροπή όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Νόμου 2190/1920. Το οποίο συγκεκριμένα αναφέρει «Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, γίνεται μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων που αποτελείται από έναν ή δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Ανάπτυξης Τομέας Εμπορίου) ή της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, πτυχιούχους ανώτατης σχολής, με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ή από έναν ή δύο ορκωτούς ελεγκτές, - λογιστές ή ορκωτούς εκτιμητές και από έναν εμπειρογνώμονα, εκπρόσωπο του αρμόδιου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρεία».

Όπως για την πολυπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έτσι και για την μονοπρόσωπη το εταιρικό κεφάλαιο καθορίζεται χωρίς περιορισμό από τον

¹⁵ Αρ. 3. Παρ. 9, Νόμος 4156/2013

μοναδικό εταίρο, που αντιπροσωπεύει μια μοναδική μερίδα συμμετοχής με ένα ή και περισσότερα εταιρικά μερίδια .

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έχει χαρακτηριστικά και από την προσωπική εταιρεία αλλά και από κεφαλαιουχική εταιρεία, ένα σημαντικό χαρακτηριστικό είναι ότι τα εταιρικά μερίδια μπορούν να μεταβιβαστούν χωρίς να απαιτείται λύση της εταιρείας, εκτός αν αυτό απαγορεύεται βάσει του καταστατικού. Η μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφική πράξη, γίνεται εγγραφή στο βιβλίο των εταίρων και επιπλέον τηρούνται όλες οι απαραίτητες διατυπώσεις της δημοσιότητας, δηλαδή καταχώρηση της συμβολαιογραφικής πράξης στο Γ.Ε.ΜΗ. κ.τ.λ.

Σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής το καταστατικό δεν μπορεί να προβλέπει την απαγόρευση της μεταβίβασης, αλλά μπορεί να ορίζει ένα ποσό το οποίο θα καθορίζεται από το δικαστήριο και θα απαιτείται για την εξαγορά του εταιρικού μεριδίου από τα πρόσωπα που θα υποδεικνύονται από την εταιρεία¹⁶.

Για να υπάρξει κατάσχεση εταιρικού μεριδίου πρέπει πρώτα να υπάρξει απόφαση από το αρμόδιο δικαστήριο¹⁷. Έτσι για παράδειγμα όταν ένας δανειστής ενός εταίρου ή του μοναδικού εταίρου της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης αναζητά περιουσιακά στοιχεία έτσι ώστε να ικανοποιήσει την απαίτηση του για αποπληρωμή των χρεών για την οποία έχει τίτλο εκτελεστό, εφόσον αρχικά έχει πάρει την απαραίτητη άδεια από το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να προχωρήσει στην εκτέλεση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στη μερίδα συμμετοχής του εταίρου.

Στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης σε αντίθεση με την Ανώνυμη Εταιρεία η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με τροποποίηση του καταστατικού και με απόφαση του εταίρου. Σε κάθε αλλαγή του καταστατικού απαραίτητος γίνεται σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου και καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ¹⁸.

Η ανάληψη του νέου κεφαλαίου μπορεί να γίνει είτε από τον εταίρο είτε από τρίτους με έγγραφη δήλωση προς την εταιρεία εντός είκοσι ημερών από την

¹⁶ αρ.29, παρ.1, Νόμος 3190/1955

¹⁷ αρ. 30, Νόμου 3190/1955

¹⁸ αρ.40, Νόμος 3190/1955

απόφαση για αύξηση του κεφαλαίου. Η αύξηση κεφαλαίου όπως ισχύει και για την Ανώνυμη Εταιρεία μπορεί να είναι πραγματική με την εισροή νέων εισφορών, είτε ονομαστική μέσω της διαδικασίας κεφαλαιοποίησης των εμφανών ή των αφανών αποθεματικών¹⁹.

Για την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου απαιτείται απόφαση του εταίρου, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται ο σκοπός για τον οποίο πραγματοποιείται η μείωση κεφαλαίου, το ποσό και ο τρόπος με τον οποίο θα γίνει η μείωση του κεφαλαίου. Σε καμία περίπτωση η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το ποσό που έχει οριστεί κατά την σύσταση της Εταιρείας Περιορισμένης²⁰.

Η μείωση του κεφαλαίου και σε αυτήν την περίπτωση μπορεί να είναι πραγματική ή ονομαστική, μπορεί να γίνει προαιρετικά με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης όπως προαναφέρθηκε ή όταν πρόκειται για αποκλεισμό ή έξοδο εταίρου ή σε περίπτωση που έχει χαθεί το μισό της εταιρικής περιουσίας, η μείωση κατά το ποσό του εξελθόντος εταίρου ή του ποσού της απώλειας της εταιρικής περιουσίας είναι υποχρεωτική²¹.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να υπάρξει η μείωση του κεφαλαίου είναι δύο μήνες πριν να γίνει δημοσίευση, στο Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών, Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και δημοσίευση σε μια ημερήσια εφημερίδα περίληψης της σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. Σε περίπτωση που κατά το διάστημα των δύο μηνών δεν υπάρξουν αντιρρήσεις από τρίτους τότε επέρχεται η μείωση. Σε αντίθετη περίπτωση οι αντιρρήσεις των τρίτων επιλύονται από το δικαστήριο²².

1.6 Η Ευθύνη του Εταίρου στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Στην Εταιρεία περιορισμένης Ευθύνης όπως συμβαίνει και στην Ανώνυμη Εταιρεία οι εταίροι δεν ευθύνονται για τις δραστηριότητες της εταιρείας ούτε αποκτούν την εμπορική ιδιότητα επομένως δεν αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της πτώχευσης.

¹⁹ αρ.40, Νόμος 3190/1955

²⁰ αρ.41, Νόμος 3190/1955

²¹ αρ.43, Νόμος 3190/1955

²² αρ.42, Νόμος 3190/1955

Πριν τις τροποποιήσεις που εισήχθησαν με τον Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 στον Νόμο 3190/1955, σε περίπτωση που όλα τα εταιρικά μερίδια της εταιρείας κατέληγαν στα χέρια ενός εταίρου, τότε αυτός ήταν εξολοκλήρου υπαίτιος σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρείας έναντι των δανειστών²³.

Με το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 το οποίο όπως έχει προαναφερθεί εναρμόνισε το ελληνικό δίκαιο με την ευρωπαϊκή Οδηγία 89/667, η ως άνω διάταξη καταργήθηκε λόγω του ότι η διάταξη αυτή δεν προσέκρουε στην Ευρωπαϊκή Οδηγία γιατί αναφερόταν στην κοινή Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης η οποία στην πορεία της λειτουργίας της όλα τα εταιρικά μερίδια κατέληγαν σε έναν εταίρο και κατ' επέκταση ευθυνόταν απεριόριστα για τα χρέη της εταιρείας. Επομένως θα υπήρχε άνιση μεταχείριση των συναλλασσόμενων τρίτων ως προς την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης η οποία έχει συσταθεί εξαρχής μ' ένα και μοναδικό εταίρο όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 43^α του Νόμου 3190/1955. Μάλιστα για να μπορεί να γίνει σαφής διαχωρισμός με την κοινή Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης πρέπει να αναγράφεται στην επωνυμία της «Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

1.7 Διοίκηση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε

Τα όργανα τα οποία διοικούν μια Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης παραμένουν τα ίδια με τα όργανα που διοικούν μια πολυπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Με την διαφορά ότι η διοίκηση, η διαχείριση και η εκπροσώπηση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ασκείται από τον μοναδικό εταίρο.

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, όπως συμβαίνει και στην Ανώνυμη Εταιρεία, αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 43^α του Νόμου 3190/1955, στην περίπτωση της μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης οι εξουσίες της Γενικής Συνέλευσης ασκούνται από το μοναδικό εταίρο.

Στην περίπτωση που ο μοναδικός εταίρος είναι νομικό πρόσωπο, δηλαδή όταν είναι Ομόρρυθμη, Ετερόρρυθμη ή Ανώνυμη Εταιρεία, ορίζεται κάποιος τρίτος ως διαχειριστής την Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και

²³ αρ.44, παρ.2, Νόμος 3190/1955

ακολουθείται η ίδια διαδικασία για την συγκάλωση της Γενικής Συνέλευσης όπως και στην πολυπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Ο διαχειριστής ενημερώνει εγγράφως τον μοναδικό εταίρο, οχτώ μέρες πριν την συνέλευση αναγράφοντας την ημερομηνία που θα διεξαχθεί, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον τόπο και την ώρα²⁴.

Ο διαχειριστής όπως και στην Ανώνυμη Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αποφασίζει για τα θέματα τα οποία προβλέπονται στο καταστατικό και κατά την περίπτωση που ως διαχειριστής της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης έχει οριστεί κάποιος τρίτος αποφασίζει για θέματα που του αναθέτει η Γενική Συνέλευση, δηλαδή ο μοναδικός εταίρος. Όμως υπάρχουν ορισμένα θέματα για τα οποία αποφασίζει αποκλειστικά η Γενική Συνέλευση (μοναδικός εταίρος) τα οποία είναι:

- Η τροποποίηση του καταστατικού.
- Ο διορισμός διαχειριστή.
- Η ανάκληση διαχειριστή.
- Η απαλλαγή του διαχειριστή από την ευθύνη για αποζημίωση.
- Η έγκριση των ετήσιων λογαριασμών και η διάθεση των κερδών.
- Η παράταση της διάρκειας της εταιρείας.
- Η συγχώνευση της εταιρείας.
- Η λύση της εταιρείας.
- Ο διορισμός ή ανάκληση εκκαθαριστών κατά περίπτωση²⁵.

Υπάρχουν τρία ήδη Γενικών Συνελεύσεων η τακτική, η έκτακτη και η καταστατική, όπως ισχύει και για την Ανώνυμη Εταιρεία. Η τακτική Γενική Συνέλευση συνέρχεται μια φορά το χρόνο και εντός τριών μηνών από την λήξη της εταιρικής χρήσης. Σε περίπτωση που έχει οριστεί κάποιος τρίτος ως διαχειριστής, αυτός οφείλει να ζητήσει την σύγκληση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Στην τακτική Γενική Συνέλευση αποφασίζετε η έγκριση των ετήσιων λογαριασμών, η διάθεση των κερδών και η απαλλαγή του διαχειριστή από υποχρέωση προς αποζημίωση.

²⁴ αρ.10,παρ.2, Νόμος 3190/1955

²⁵ αρ.14, Νόμος 3190/1955

Η έκτακτη Γενική Συνέλευση συγκαλείται με πρωτοβουλία του διαχειριστή εφόσον υφίσταται έκτακτο θέμα για το οποίο απαιτούνται αποφάσεις. Η καταστατική Γενική Συνέλευση είτε πρόκειται για τακτική, είτε για έκτακτη λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με θέματα που απαιτούν την τροποποίηση του καταστατικού²⁶.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα κατά την λήψη αποφάσεων του μοναδικού εταίρου την Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, κατά την διάρκεια των Γενικών Συνελεύσεων παρίσταται συμβολαιογράφος ο οποίος προσυπογράφει τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης.

Εάν κατά την Γενική Συνέλευση παρθούν αποφάσεις οι οποίες αποτελούν παράβαση του νόμου ή του καταστατικού αυτές οι αποφάσεις θεωρούνται άκυρες. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης υλοποιούνται μέχρι την κήρυξη της ακυρότητας τους με την απόφαση του δικαστηρίου η οποία έχει αναδρομική ισχύ.

Εντός τριμήνου από την λήψη της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης ο διαχειριστής έχει το δικαίωμα να την προσβάλει, με αγωγή η οποία απευθύνεται κατά της εταιρείας. Εφόσον η αγωγή ασκείται από τον διαχειριστή της εταιρείας, που όπως έχει προαναφερθεί στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να διοριστεί κάποιος τρίτος ως διαχειριστής, που είναι ο εκπρόσωπος της εταιρείας, το δικαστήριο ορίζει ένα προσωρινό διαχειριστή μέχρι την διεξαγωγή της δίκης, έτσι ώστε να μην συμπέσουν στο πρόσωπο του διαχειριστή και οι δύο ιδιότητες του ενάγοντος και του εναγόμενου (που στην περίπτωση αυτή είναι η εταιρεία)²⁷.

Ο ρόλος του διαχειριστή, κατά την περίπτωση στην οποία έχει οριστεί κάποιος τρίτος ως διαχειριστής και δεν είναι ο μοναδικός εταίρος, στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι να εκτελεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται από την Γενική Συνέλευση και όλες του οι κινήσεις να έχουν στόχο το όφελος της εταιρείας, ευθύνεται πλήρως για την διεκπεραίωση υποθέσεων της εταιρείας και είναι μονίμως υπό την επίβλεψη του μοναδικού εταίρου²⁸. Δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός σχετικά με την θητεία του

²⁶ Ρόκας, 2011, σελ.178

²⁷ Ρόκας, 2011, σελ.179

²⁸ αρ.18, Νόμος 3190/1955

διαχειριστή αλλά διαρκεί όσο ορίζεται στο καταστατικό. Ο διορισμός του διαχειριστή καθώς και η θητεία του θα πρέπει να τίθενται στις διατυπώσεις της δημοσιότητας όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8 του Νόμου 3190/1955.

Η ανάκληση του διαχειριστή (σε περίπτωση που έχει ορισθεί κάποιος τρίτος και δεν είναι ο μοναδικός εταίρος) γίνεται μέσω δικαστικής απόφασης σε περίπτωση που συντρέξει σπουδαίος λόγος. Σπουδαίος λόγος με βάση την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του Νόμου 3190/1955, θεωρείται η παράβαση καθήκοντος ή η ανικανότητα τακτικής διαχείρισης. Ανάκληση του διαχειριστή μπορεί να υπάρξει επίσης και κατά την περίπτωση που λήξει η χρονική περίοδος η οποία έχει ορισθεί στο καταστατικό.

Ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρεία και την δεσμεύει έναντι των τρίτων, η τήρηση των διατυπώσεων της δημοσιότητας δεν αποτελεί πάντα τεκμήριο γνώσης προς του τρίτους. Περιορισμοί της εξουσίας του διαχειριστή οι οποίοι υπάρχουν στο καταστατικό ή έχουν θεσπιστεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν αντιτάσσονται προς τους τρίτους ακόμα και κατά την περίπτωση στην οποία οι περιορισμοί αυτοί έχουν δοθεί στην δημοσιότητα, αυτό έχει ο κύριο σκοπό την προστασία των τρίτων βάσει των τροποποιήσεων που έχουν γίνει στο Νόμο 3190/1955.

Η διαχειριστική εξουσία που ασκεί ο διαχειριστής στην εταιρεία περιορίζεται από τις αποφάσεις που λαμβάνει η Γενική Συνέλευση (δηλαδή ο μοναδικός εταίρος) καθώς επίσης και από τα όσα ορίζει το καταστατικό σχετικά με τον διαχειριστή και την προσωπική ευθύνη που φέρει έναντι της εταιρείας.

Πέρα των ευθυνών που αναφέρθηκαν, ο διαχειριστής οφείλει να τηρεί το βιβλίο εταίρου στο οποίο αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του εταίρου, το βιβλίο πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων στο οποίο καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις και τέλος είναι υπεύθυνος για την δημοσίευση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων. Ο διαχειριστής βάσει νόμου δεν επιτρέπεται να ενεργεί για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτων πράξεις ανταγωνιστικές προς την εταιρεία.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο διαχειριστής παραβεί τον νόμο ή το καταστατικό κατά την άσκηση των διαχειριστικών του καθηκόντων, τότε υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση προς την εταιρία αλλά και προς τρίτους²⁹.

1.8 Οι ελεγκτές

Με βάση το άρθρο 29 του Προεδρικού Διατάγματος 409/1986 όλες οι κεφαλαιουχικές εταιρείες, σε ορισμένες περιπτώσεις υποχρεούνται να έχουν και ένα τρίτο εταιρικό όργανο, πέρα από τους εταίρους και την Γενική Συνέλευση, τους ελεγκτές.

Όλες οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, συμπεριλαμβανομένου και τις Μονοπρόσωπες Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, που δεν υπερβαίνουν την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού τους δύο από τα τρία παρακάτω κριτήρια, σύμφωνα με τον Νόμο δεν είναι υποχρεωμένες να έχουν ελεγκτές. Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 42^α του Νόμου 2190/1920 τα κριτήρια και τα αριθμητικά όρια είναι τα εξής:

1. Το σύνολο του ισολογισμού είναι λιγότερο από 1.500.000 €, όπως προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι Ε του ενεργητικού στο υπόδειγμα ισολογισμού στο οποίο παραπέμπει το άρθρο (δηλαδή το υπόδειγμα της παρ. 4.1.103 του άρθρου 1 του Προεδρικού Διατάγματος 1123/1980 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου»).
2. Ο καθαρός κύκλος εργασιών της χρήσης δεν υπερβαίνει τα 3.000.000 €.
3. Ο μέσος όρος εργαζομένων κατά τη χρήση τους δεν υπερβαίνει τους 50.

Οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης οι οποίες δεν πληρούν τις αρνητικές προϋποθέσεις των προαναφερθέντων κριτηρίων ονομάζονται «μικρές Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης» και δεν υποχρεούνται στον έλεγχο των οικονομικών τους καταστάσεων και κατ' επέκταση στον διορισμό ελεγκτών.

Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή όταν η εταιρεία υπερβαίνει τα προαναφερθέντα κριτήρια, τότε η Γενική Συνέλευση οφείλει υποχρεωτικά να διορίσει ένα τουλάχιστον ορκωτό λογιστή (ελεγκτής) καθώς και να προβεί στις απαραίτητες διατυπώσεις δημοσιότητας για τον διορισμό του.

²⁹ Ρόκας, 2011, σελ.181-183

Ο ορκωτός λογιστής έχει τις ίδιες υποχρεώσεις που έχει ένας ορκωτός λογιστής και στη Ανώνυμη Εταιρεία, δηλαδή των έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και επιπλέον υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες σχετικά με το προσάρτημα που περιέχεται στις οικονομικές καταστάσεις.

1.9 Μετατροπή – Συγχώνευση

1.9.1 Μετατροπή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία

Βάσει νόμου η μετατροπή μιας ατομικής, προσωπικής επιχείρησης ή από Ανώνυμη Εταιρεία σε Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι εφικτή. Η μετατροπή μπορεί να επιτευχθεί είτε βάσει των διατάξεων του Νόμου 2190/1920 περί Ανώνυμων Εταιρειών και του Νόμου 3190/1955 περί Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, είτε μέσω των διατάξεων των αναπτυξιακών νόμων 2166/1993 και του 1297/1972. Κατά την περίπτωση που η μετατροπή γίνει με τους Νόμους 2190/1920 και 3190/1955, η εταιρεία δεν αλλάζει νομικό πρόσωπο αλλά αλλάζει ο εταιρικός της τύπος. Εάν η μετατροπή γίνει με βάσει τους αναπτυξιακούς νόμους, τότε προκύπτει ένα νέο νομικό πρόσωπο με την μορφή Ανώνυμης Εταιρείας ή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης αλλά με τον ίδιο ή μεγαλύτερο εταιρικό τύπο, σε αυτή την περίπτωση παρέχονται ορισμένες φορολογικές ελαφρύνσεις.

Εάν η εταιρεία έχει όλα τα κριτήρια που απαιτούνται για να γίνει η μετατροπή με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους, η επιλογή του καταλληλότερου νόμου μεταξύ του 2166/1993 και του 1297/1972 θα γίνει ανάλογα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει η εταιρεία. Συγκεκριμένα εάν διαθέτει κεφάλαια με μεγάλο πάγιο εξοπλισμό αλλά έχει ελάχιστες αποσβέσεις η μετατροπή θα γίνει σύμφωνα με τον αναπτυξιακό Νόμο 1297/1972, στην αντίθετη περίπτωση η μετατροπή θα γίνει βάσει των διατάξεων του αναπτυξιακού Νόμου 2166/1993³⁰.

Για να γίνει μετατροπή της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία θα πρέπει να υπάρξει απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, δηλαδή του μοναδικού εταίρου, εφόσον πρωτίτερα έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού όπως ορίζεται στο

³⁰ Καραγιάννης- Καραγιάννη, 2007, σελ.70

άρθρο 9 του Νόμου 2190.1920. Στην συνέχεια αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης παραδίδεται στον συμβολαιογράφο (Υπηρεσία Μιας Στάσης) για την σύνταξη του απαραίτητου συμβολαιογραφικού εγγράφου το οποίο θα περιλαμβάνει την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης στην οποία έχουν αποφασισθεί οι όροι του καταστατικού, καθώς και η σύσταση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας. Το μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 24.000 €³¹ (αρ.6, ΦΕΚ Α' 240/12.12.2012), δηλαδή από το ποσό το οποίο όποιος έχει προαναφερθεί είναι το ελάχιστο ποσό το οποίο απαιτείται σήμερα για την σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας³².

Εντός δεκαπέντε ημερών από το σύσταση του συμβολαίου για την Ανώνυμη Εταιρεία θα πρέπει να προσκομισθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ επικυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου ίδρυσης, έτσι ώστε να καταβληθεί ο απαραίτητος φόρος κεφαλαίου που είναι το 1%³³ (αρ.17-31, Νόμου 1676/1986). Με την καταχώρηση της εγκριτικής απόφασης στο Γ.Ε.ΜΗ. η Ανώνυμη Εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

Οι διατάξεις οι οποίες διέπουν την διαδικασία μετατροπής της εταιρεία στον Νόμο 3190/1955 αναφέρονται στα άρθρα 51, 53 και 54, ενώ στον Νόμο 2190/1920 αναφέρονται στο άρθρο 67. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η εταιρεία δεν αλλάζει νομικό πρόσωπο, αλλά όπως προαναφέρθηκε δεν υπάρχουν και οι φορολογικές ελαφρύνσεις όπως στην περίπτωση που η μετατροπή γίνει με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους.

Όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 67 του Νόμου 2190/1920 κατά την μετατροπή της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη εταιρεία δεν υφίσταται νέο νομικό πρόσωπο, όπως ισχύει το ίδιο και κατά την μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας σε Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης βάσει της παραγράφου 7 του άρθρου 51 του Νόμου 3190/1955. Επομένως ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) της εταιρείας δεν αλλάζει αλλά παραμένει ο ίδιος. Κατά το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι να γίνει η μετατροπή, δεν απαιτείται η σύνταξη ισολογισμού

³¹ αρ.6, ΦΕΚ Α' 240/12.12.2012

³² αρ.67, παρ.1, Νόμος 2190/1920

³³ αρ.17-31, Νόμου 1676/1986

μετασχηματισμού, ούτε χρειάζεται να υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος για αυτό το διάστημα καθώς και για ενδεχόμενη υπεραξία των πάγιων στοιχείων από την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Ο ισολογισμός συντάσσεται κατά την ημερομηνία που ορίζεται ως λήξη της διαχειριστικής περιόδου, στο καταστατικό της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης. Σε αυτόν τον ισολογισμό περιλαμβάνονται τα εισοδήματα τα οποία προέκυψαν κατά το διάστημα που μεσολάβησε μέχρι να γίνει η μετατροπή, καθώς επίσης και τυχόν υπεραξία των παγίων.

Επίσης δεδομένου ότι πρόκειται για το ίδιο νομικό πρόσωπο οι αποσβέσεις από φορολογικής απόψεως υπολογίζονται επί της αρχικής αξίας των πάγιων στοιχείων που εμφανίζονταν στα βιβλία της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, οι υπόλοιπες καταστάσεις συμπληρώνονται κανονικά με τα στοιχεία της νεοσυσταθείσας Ανώνυμης Εταιρείας.

1.9.2 Μετατροπή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ομόρρυθμη ή Ετερόρρυθμη Εταιρεία

Όταν πρόκειται να μετατραπεί Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης σε Ομόρρυθμη ή Ετερόρρυθμη Εταιρεία γίνεται ίδρυση νέου νομικού προσώπου, λόγω του ότι σε αντίθεση με τις προηγούμενες περιπτώσεις (μετατροπή Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία και αντιστρόφως) δεν υπάρχει πρόβλεψη από τον νόμο. Η ίδρυση του νέου νομικού προσώπου γίνεται με την εισφορά των περιουσιακών στοιχείων της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης στην νέα προσωπική εταιρεία. Ως εκ τούτου μετά την διάλυση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης υφίσταται φορολόγηση της για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από την αρχή της διαχειριστικής χρήσης μέχρι και την ημερομηνία μετατροπής της. Στην φορολόγηση πέρα από τα εισοδήματα φορολογείται και η διαφορά που ενδεχομένως θα υπάρξει μεταξύ του καταβληθέντος από τους εταίρους κεφαλαίο και του τελικού κεφαλαίου που θα επιστρέψει σε αυτούς. Σημειωτέων ότι σε περίπτωση πώλησης ακίνητης περιουσίας της εταιρείας κατά την περίοδο της μετατροπής της, στα καθαρά κέρδη προστίθεται και η υπεραξία της πώλησης.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και το άρθρο 107, σε περίπτωση που η εταιρεία έχει αποκτήσει αφορολόγητα αποθεματικά για να γίνει η διανομή στους εταίρους υπόκεινται σε φορολογία. Υποχρεωτικά μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα που λαμβάνεται η απόφαση διανομής, για τα εισοδήματα αυτά υποβάλλεται ξεχωριστή φορολογικά δήλωση και ο φόρος ο οποίος θα αντιστοιχεί στα εισοδήματα αυτά, καταβάλλεται σε τρεις ισόποσες δόσεις, η πρώτη γίνεται με την υποβολή της δήλωσης και οι επόμενες δυο γίνονται την τελευταία εργάσιμη μέρα των δύο επόμενων μηνών που ακολουθούν.

Επομένως για την σύσταση του νέου νομικού προσώπου δηλαδή της Ομόρρυθμης ή της Ετερόρρυθμης Εταιρείας, οι εταίροι ή μοναδικός εταίρος της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης οφείλει να ακολουθήσει τις διατάξεις του άρθρου 5 του Νόμου 3853/2010, στις οποίες περιγράφεται η διαδικασία σύστασης προσωπικών εταιρειών.

1.9.3 Μετατροπή Ομόρρυθμης ή Ετερόρρυθμης Εταιρείας σε Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Σύμφωνα με το άρθρο 53 του Νόμου 3190/1955 για να υπάρξει μετατροπή Ομόρρυθμης Εταιρείας ή Ετερόρρυθμης Εταιρείας σε Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι απαραίτητο αρχικά να συνταχθεί από τον συμβολαιογράφο ένα συμφωνητικό έγγραφο του εταίρου της Ομόρρυθμης ή της Ετερόρρυθμης Εταιρείας. Το έγγραφο αυτό είναι απαραίτητο να περιέχει το ελάχιστο περιεχόμενο το οποίο απαιτείται για την εταιρική σύμβαση μιας Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης όπως αυτό ορίζεται από το Νόμο 3190/1955.

Το κεφάλαιο για την σύσταση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης καθορίζεται, σύμφωνα με το τρίτο άρθρο του Νόμου 4156/2013, από τον μοναδικό εταίρο χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση κατά την οποία η Ομόρρυθμη ή Ετερόρρυθμη Εταιρεία διαθέτει περιουσία πέρα των μετρητών θα πρέπει να γίνει αποτίμηση των εισφορών σε είδος κατά την σύσταση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.

Σε περιπτώσεις μετατροπών, εφόσον το ενεργητικό και το παθητικό της εταιρείας που μετατρέπεται δεν μεταβάλλεται και εφόσον ο εταίρος στον οποίο

ανήκει η προσωπική εταιρεία θα συμμετέχει στην Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, βάσει νόμου σε αυτές τις περιπτώσεις και εφόσον τηρούνται τα δύο προαναφερθέντα κριτήρια προβλέπονται απαλλαγές από την καταβολή φόρου και τελών υπέρ του δημοσίου³⁴.

Η επωνυμία της εταιρείας που μετατράπηκε μπορεί να διατηρηθεί ως έχει, αλλά θα πρέπει σε αυτήν να συμπεριληφθεί και η νέα νομική της προσωπικότητα αναγράφοντας στην επωνυμία ολογράφως τις λέξεις «Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης»³⁵.

Ο ομόρρυθμος εταίρος της μετατραπέιας Ομόρρυθμης Εταιρείας ή ο ετερόρρυθμο εταίρος της μετατραπέιας Ετερόρρυθμης Εταιρείας εξακολουθεί να ευθύνεται και μετά την μετατροπή απεριόριστα και εξ' ολοκλήρου έναντι των τρίτων για τις εταιρικές υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν μέχρι την συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας που απαιτούνται για την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 8 του Νόμου 3190/1955. Αυτό παύει να ισχύει κατά την περίπτωση που οι δανειστές της εταιρείας συναίνεσαν εγγράφως για την μετατροπή της εταιρείας³⁶.

1.10 Συγχώνευση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

Η συγχώνευση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να γίνει είτε με σύσταση νέας Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είτε με απορρόφηση από μια άλλη Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης ευθύνης. Επίσης η Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να συγχωνευθεί και με Ομόρρυθμη ή Ετερόρρυθμη Εταιρεία καθώς και με Ανώνυμη Εταιρεία. Για την συγχώνευση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 54 απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η συγχώνευση δύναται να γίνει μόνο μετά την πάροδο δυο μηνών από την δημοσίευση στο «Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών, Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου» της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, καθώς

³⁴ Ρόκας, 2011, σελ. 186

³⁵ αρ.53, παρ.3, Νόμος 3190/1955

³⁶ αρ.53, παρ.4, Νόμος 3190/1955

επίσης και την δημοσίευση σε ημερήσια εφημερίδα της πρόθεσης να γίνει συγχώνευση και εφόσον μετά το πέρας αυτής της προθεσμίας δεν υπάρξουν αντιρρήσεις από τους δανειστές³⁷. Σε περίπτωση που διατυπωθούν αντιρρήσεις ο αρμόδιος για τον έλεγχο της βασιμότητας τους είναι ο Πρόεδρος του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας³⁸.

Η απόφαση περί συγχώνευσης της Γενικής Συνέλευσης θα πρέπει να καταρτιστεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Για το συμβολαιογραφικό αυτό έγγραφο θα πρέπει να ακολουθηθούν οι διαδικασίες δημοσίευσης του όπως προβλέπονται στο Νόμο 3190/1955 για την σύσταση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης³⁹. Η νεοσυσταθείσα Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης στην οποία υπήχθη η προηγούμενη Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, υποκαθιστά στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις της συγχωνευθείσας. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν τηρηθούν οι προαναφερθείσες ενέργειες η συγχώνευση θεωρείται άκυρη.

1.11 Λύση και Εκκαθάριση

Μία Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να λυθεί είτε από τους λόγους αναγκαστικού χαρακτήρα οι οποίοι προβλέπονται από τον νόμο, είτε από επιπλέον λόγους οι οποίοι έχουν προβλεφθεί στο καταστατικό της εταιρείας. Η λύση της εταιρείας που όπως προαναφέρθηκε γίνεται βάσει νόμου ή βάσει του καταστατικού, επέρχεται μετά από απόφαση των εταίρων ή του μοναδικού εταίρου σε περίπτωση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ή σε περίπτωση κατά την οποία συντρέχει σπουδαίος λόγος. Μετά την λύση της εταιρείας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης.

Επομένως σε περίπτωση που δεν προβλέπονται στο καταστατικό της εταιρείας, η εταιρεία θα πρέπει να προβεί στον διορισμό τους μετά την λύση της. Οι εκκαθαριστές οφείλουν να προβούν σε όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και ενέργειες για την εξόφληση όλων των υποχρεώσεων της εταιρείας και την διανομή του προϊόντος εκκαθάρισης στους δικαιούχους. Μετά την διανομή του προϊόντος

³⁷ αρ.54, παρ.2, Νόμος 3190/1955

³⁸ αρ.54, παρ.3, Νόμος 3190/1955

³⁹ αρ.54, Νόμος 3190/1955

εκκαθάρισης λαμβάνει τέλος η δουλειά των εκκαθαριστών και η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης πάει να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο. Σε περίπτωση που το επιθυμούν οι εταίροι, έχουν την δυνατότητα πριν το στάδιο της εκκαθάρισης να προβούν σε αναβίωση της εταιρείας και να συνεχίσει κανονικά την λειτουργία της.

1.11.1 Λόγοι Λύσης της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 44 του Νόμου 3190/1955 προβλέπονται οι εξής λόγοι λύσης για την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης και κατ' επέκταση για την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης:

1. Λύση λόγω πρόβλεψης στο καταστατικό ή στο νόμο. Στο καταστατικό τις εταιρείας μπορεί να προβλέπονται είτε εξαρχής κατά την σύσταση του είτε κατά την πορεία με τροποποίηση του λόγοι οι οποίοι θα επιφέρουν την λύση της εταιρείας.

Ο κυριότερος λόγος που επέρχεται η λύση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, ο οποίος προβλέπεται στο καταστατικό είναι όταν περάσει ο χρόνος λειτουργίας της που έχει καθοριστεί στο καταστατικό ο μοναδικός εταίρος δεν προβεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σε παράταση του χρόνου λειτουργίας της εταιρείας. Ένας άλλος λόγος λύσης της εταιρείας είναι η πρόβλεψη στο καταστατικό λύσης της σε περίπτωση θανάτου του εταίρου, αυτό είναι καθ' όλα νόμιμο λόγω του ότι όπως έχει προαναφερθεί η Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έχει στοιχεία των προσωπικών εταιρειών αλλά και των κεφαλαιουχικών.

2. Λύση με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (μοναδικού εταίρου).

3. Λύση μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μετά την συγκέντρωση όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου, στην περίπτωση της πολυπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.

4. Λύση μετά την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση. Η πτώχευση της εταιρείας όπως έχει προαναφερθεί δεν επιφέρει την πτώχευση του εταίρου και αντιστρόφως η πτώχευση ενός ή όλων των εταίρων, στην περίπτωση της πολυπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, δεν επιφέρει την λύση της εταιρείας. Σε περίπτωση που η εταιρεία έχει κηρυχθεί υπό πτώχευση και έχουν τηρηθεί όλες οι απαραίτητες διαδικασίες, τότε ακόμα και αν υπάρξει συμβιβασμός

μεταξύ των πιστωτών και της εταιρείας, δεν επιτρέπεται η αναβίωση της. Η αναβίωση της εταιρείας επιτρέπεται μόνο εφόσον υπάρξει ανάκληση της πτώχευσης.

Ο σύνηθες τρόπος λύσης της εταιρείας είναι μετά την λήξη του χρόνου διαρκείας που ορίζεται από το καταστατικό. Δεδομένου ότι στην περίπτωση της Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και της Ανώνυμης Εταιρείας, σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες, δεν μπορεί να συμφωνηθεί η λειτουργία της εταιρείας επ' αορίστου χρονικού διαστήματος. Η παράταση του χρόνου λειτουργίας της εταιρείας μπορεί να γίνει μόνο μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και με την απαραίτητη τροποποίηση του καταστατικού⁴⁰.

Για να αποκτήσει νομική υπόσταση έναντι των τρίτων, η λύση της εταιρείας πρέπει να υποβληθεί στις απαραίτητες διατυπώσεις της δημοσιότητας, δηλαδή καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. και δημοσίευση στο «Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών, Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου».

1.11.2 Εκκαθάριση

Μετά την διαδικασία λύσης της εταιρείας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, το οποίο δεν υφίσταται όταν έχει υπάρξει λύση της εταιρείας λόγω πτώχευσης. Μέχρι την περάτωση της εκκαθάρισης και της διανομής, η εταιρεία εξακολουθεί να υπάρχει ως νομική προσωπικότητα και κατ' επέκταση διατηρεί την επωνυμία της στην οποία προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση». Τα όργανα της εξουσίας περιορίζουν τις δραστηριότητες τους έτσι ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός της εκκαθάρισης. Στην περίπτωση που η εταιρεία βρίσκεται υπό εκκαθάριση οι διαχειριστές ανακαλούνται και στην θέση του διορίζονται οι εκκαθαριστές⁴¹.

Ο εκκαθαριστής της εταιρείας διορίζεται σύμφωνα με το καταστατικό, σε περίπτωση που δεν γίνεται αναφορά του εκκαθαριστή στο καταστατικό τότε διορίζεται με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 47 αυτομάτως ως εκκαθαριστής της εταιρείας διορίζεται ο διαχειριστής της.

Κατά την έναρξη της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής είναι υποχρεωμένος βάσει νόμου να ενεργήσει την απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να

⁴⁰ αρ.14, παρ.2, Νόμος 3190/1955

⁴¹ αρ. 46, Νόμος 3190/1955

καταρτίσει τον ισολογισμό στις συνήθεις διατυπώσεις δημοσιότητας, δηλαδή καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ. και δημοσίευση στο «Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών, Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου». Σε περίπτωση που η εκκαθάριση διαρκέσει περισσότερο από το διάστημα ενός χρόνου ο εκκαθαριστής υποχρεούται να καταρτίσει ετήσιο ισολογισμό⁴². Ο ισολογισμός αυτός αποκαλείται «ισολογισμός εκκαθάρισης».

Η ανάκληση του εκκαθαριστή εξαρτάται από τον τρόπο διορισμού του. Σε περίπτωση που ο διορισμός του έγινε βάσει του καταστατικού τότε η ανάκληση του γίνεται μόνο από το δικαστήριο με απόφαση του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας για σπουδαίο λόγο. Σε περίπτωση κατά την οποία ως εκκαθαριστής έχει οριστεί ο διαχειριστής της εταιρείας από τον νόμο, δηλαδή δεν υπήρχε πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρείας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του Νόμου 3190/1955, τότε η ανάκληση του εκκαθαριστή γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης χωρίς όμως να απαιτείται απόφαση δικαστηρίου⁴³. Ο νόμος παρέχει το δικαίωμα σε εταίρο που εκπροσωπεί το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου να ζητήσει από το δικαστήριο την ανάκληση του εκκαθαριστή τον οποίο έχει διορίσει η Γενική Συνέλευση, εφόσον αυτός επικαλεστεί την ύπαρξη σπουδαίου λόγου για την ανάκληση του διορισμού⁴⁴. Ο διορισμός καθώς και η ανάκληση της εξουσίας του εκκαθαριστή υπόκεινται στις συνήθεις διατυπώσεις της δημοσιότητας.

Μετά από είκοσι μέρες από την σύνταξη του αρχικού ισολογισμού εκκαθάρισης υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. η τελευταία περιοδική δήλωση για το Φ.Π.Α. και μέσα σε 130 μέρες υποβάλλεται και η εκκαθαριστική δήλωση του Φ.Π.Α. Εντός τριάντα ημερών από την απόφαση λύσης της εταιρείας και από την ημέρα που η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης τίθεται υπό εκκαθάριση συμπληρώνεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. η δήλωση μεταβολών η οποία απαραίτητος θα πρέπει να συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο της Γενικής Συνέλευσης στην οποία αποφασίσθηκε η λύση και η εκκαθάριση της εταιρείας⁴⁵.

⁴² αρ.48, Νόμος 3190/1955

⁴³ αρ.47,παρ.3, Νόμος 3190/1955

⁴⁴ αρ.47, παρ.4, Νόμος 3190/1955

⁴⁵ αρ.38, παρ.1, Νόμος 2859/2000

Όπως προαναφέρθηκε σε περίπτωση που η διαδικασία της εκκαθάρισης διαρκέσει παραπάνω από την διάρκεια μιας διαχειριστικής χρήσης τότε οι εκκαθαριστές οφείλουν να συντάξουν προσωρινό ισολογισμό⁴⁶. Οι ισολογισμοί κατά την διάρκεια της εκκαθάρισης ακολουθούν κανονικά τις διατυπώσεις της δημοσιότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 46 του Νόμου 3190/1955 μέχρι και το τέλος της εκκαθάρισης η εταιρεία συνεχίζει κανονικά την λειτουργία της για τις ανάγκες της εκκαθάρισης με την διαφορά ότι στην επωνυμία της προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση», επιπλέον όλα τα στοιχεία της επαναθεωρούνται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή ακυρώνονται και θεωρούνται εκ νέου στα οποία θα πρέπει να υπάρχει η διάκριση «υπό εκκαθάριση».

Μετά το τέλος της εκκαθάρισης καταρτίζεται ο τελικός ισολογισμός, στον οποίο υπάρχουν μόνο το ταμείο, το κεφάλαιο, τα διάφορα αποθεματικά, τα αποτελέσματα εις νέο, ορισμένες απαιτήσεις από τους εταίρους ή υποχρεώσεις προς τους εταίρους, καθώς επίσης και ορισμένες υποχρεώσεις προς τη ΔΟΥ από φόρους, ΦΠΑ κλπ. Μετά από ένα μήνα από την σύνταξη του τελικού ισολογισμού υποβάλλεται και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος⁴⁷.

Τέλος μετά την σύνταξη του τελικού ισολογισμού συντάσσεται το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης για τη διάλυση και την οριστική παύση των εργασιών εκκαθάρισης της εταιρείας καθώς και για τη διανομή του τελικού αποτελέσματος. Η σύνταξη του πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης γίνεται από συμβολαιογράφο και εν συνεχεία ακολουθεί όλες τις διατυπώσεις δημοσιότητας.

⁴⁶ αρ.48, Νόμος 3190/1955

⁴⁷ αρ.107, Νόμος 2238/1994

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Η μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία πάρα τις όποιες ιδιαιτερότητες της, εξακολουθεί να έχει πολλά κοινά με μια πολυπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία. Οι διατάξεις περί πολυπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας εκτός εξαιρέσεων εφαρμόζονται και στην περίπτωση των μονοπρόσωπων Ανώνυμων Εταιρειών. Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν τα χαρακτηριστικά που διέπουν την Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία.

Με τον Νόμο 2190/1920 έγινε η πρώτη συστηματική κωδικοποίηση νόμων που αφορούσαν τις Ανώνυμες Εταιρείες, ο οποίος ακόμα και τώρα εξακολουθεί να διέπει τις κοινές Ανώνυμες Εταιρείες. Με βάση την νομοθεσία και συγκεκριμένα το άρθρο 1 του Νόμου 2190/1920, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση που έγινε από τον Νόμο 3604/2007, με τον οποίο ουσιαστικά καθιερώνεται για πρώτη φορά η εξαρχής σύσταση μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας και ορίζει:

1. «Η ανώνυμη εταιρία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της.
2. Κάθε ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης.
3. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης, ή η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.»

Στην πολυπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε εταιρικά μερίδια (μετοχές), η εταιρική ιδιότητα μεταβιβάζεται ελεύθερα και ο κάθε εταίρος ευθύνεται μόνο για το ποσό της εισφοράς του. Στην Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία όλες οι μετοχές (δηλαδή εξολοκλήρου το εταιρικό κεφάλαιο) ανήκουν σ' ένα μοναδικό εταίρο. Το σύνολο των μετοχών αποτελεί το εταιρικό

κεφάλαιο με το οποίο γίνονται οι απαραίτητες κινήσεις – επενδύσεις έτσι ώστε να μπορεί να επιτευχθεί ο εταιρικός σκοπός της επιχείρησης.

Βάσει νόμου προβλέπεται η ύπαρξη διοικητικού συμβουλίου, το οποίο ευθύνεται για την εκπροσώπηση και την διαχείριση της εταιρείας. Στην Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία ο μοναδικός εταίρος έχει τον πλήρη έλεγχο της εταιρείας, το διοικητικό συμβούλιο ουσιαστικά σε αυτή την περίπτωση αποτελεί το εκτελεστικό όργανο στις αποφάσεις διοίκησης και διαχείρισης της εταιρείας από τον μοναδικό εταίρο.

Ως συνέπεια της φυσιογνωμίας της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας είναι η μεγαλύτερη έκθεση των δραστηριοτήτων της στην δημοσιότητα σε σχέση με την προσωπική εταιρεία. Επίσης υπάρχει εντατική κρατική εποπτεία όσο αφορά την λειτουργία μιας Ανώνυμης Εταιρείας.

Σχετικά με την επωνυμία της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας λόγω της φυσιογνωμίας της, δεν είναι αναγκαίο να συνίσταται από τα ονόματα των ιδρυτών της ή ενός εξ' αυτών. Δεν απαγορεύεται να συμπεριλαμβάνεται και το όνομα των ιδρυτών, αλλά βάσει νόμου είναι υποχρεωτικό ως αποδεικτικό της νομικής της μορφής στην επωνυμία πέρα από το είδος της επιχειρηματικής ιδιότητας που ασκείται να συμπεριλαμβάνεται στο τέλος και η λέξη «Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία». Σε περίπτωση στην οποία η εταιρεία ασκεί πολλές διαφορετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται οι κυριότερες εξ' αυτών.

Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας είναι ότι, το κεφάλαιο της είναι διαιρεμένο σε εταιρικά μερίδια τα οποία είναι μεταβιβάσιμα, ο κάτοχος των εταιρικών μεριδίων (μετοχών), δεν θεωρείται κατ' ανάγκη επιχειρηματίας ή έμπορος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία να είναι ο προσφιλέστερος και αποδοτικότερος τρόπος άσκησης επιχειρηματικότητας ακόμα και για το δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

2.1 Η Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία σύμφωνα με τον Ν. 3604/2007

Στο παρελθόν η ίδρυση μονοπρόσωπης Ανώνυμης εταιρείας απαγορευόταν και βάσει νομοθεσίας αποτελούσε αιτία ακυρότητας της εταιρείας, επιτρεπόταν

όμως η εξέλιξη μιας πολυπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας σε μονοπρόσωπη καθώς η εξέλιξη αυτή αναφερόταν ότι δεν προκαλεί την λύση της εταιρείας.

Με την τροποποίηση του Νόμου 2190/1920 από τον Νόμο 3604/2007 και έχοντας ως κατευθυντήρια γραμμή την δωδέκατη Κοινοτική Οδηγία 89/667/ΕΟΚ, με την οποία γινόταν αποδεκτή η ίδρυση και η λειτουργία μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, πλέον μπορεί να ιδρυθεί μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία όπως αναφέρεται στο Άρθρο 1 παράγραφος 3 του Νόμου 2190/1920 « Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης ή η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του Άρθρου 7β.»

Στην μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία η ευθύνη βαραίνει εξολοκλήρου τον ιδρυτή της, ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τις υποχρεώσεις που θα προκύψουν κατά την λειτουργία της εταιρείας. Σημαντικός παράγοντας στην επιλογή ίδρυσης μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας είναι η ύπαρξη ευχέρειας μεταβίβασης της εταιρείας ή των μετοχών χωρίς προβλήματα από τον Αστικό Κώδικα⁴⁸.

1. Σε αντίθεση με την μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης η οποία σύμφωνα με το Άρθρο 43^α παράγραφος 1 ορίζει ότι στην επωνυμία της εταιρείας πρέπει να αναγράφεται ολογράφως η λέξη Μονοπρόσωπη («Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνεται ολογράφως οι λέξεις "ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ". »), για την μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία στο άρθρο 1 παράγραφος 3 του Νόμου 2190/1920 δεν επιβάλλεται να γίνεται αναφορά την λέξης Μονοπρόσωπη στην επωνυμία της Ανώνυμης Εταιρείας.

Όπως έχει προαναφερθεί η μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία δεν αποτελεί ένα διαφορετικό τύπο εταιρείας αλλά έχει όλα τα στοιχεία των Ανώνυμων Εταιρειών με κάποιες εν μέρει διαφοροποιήσεις. Στην Ανώνυμη Εταιρεία υπάρχει βάσει νόμου η ευχέρεια να καταστεί από μονοπρόσωπη σε πολυπρόσωπη χωρίς

⁴⁸ Αλυφαντής, 2009, σελ. 433

τροποποίηση του καταστατικού, εάν έχει υπάρξει πρόβλεψη κατά την αρχική σύσταση του καταστατικού έτσι ώστε η εταιρεία να μπορεί να λειτουργήσει με τις ανάλογες ρυθμίσεις είτε ως μονοπρόσωπη είτε ως πολυπρόσωπη και αντιστρόφως⁴⁹.

Ο μοναδικός εταίρος της μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας δεν περιορίζεται από τον Νόμο στο να συμμετέχει ως εταίρος σε άλλη μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία ή σε άλλου είδους μονοπρόσωπη εταιρεία. Το οποίο δεν ισχύει για τις μονοπρόσωπες Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που με βάση το Άρθρο 43^α παράγραφος 2 ορίζεται ότι «Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να είναι μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μία εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να έχει ως μοναδικό εταίρο μονοπρόσωπη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.» , αλλά υπάρχει η δυνατότητα ο μοναδικός μέτοχος της μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης να συμμετέχει σε Ανώνυμη Εταιρεία καθώς επίσης έχει το δικαίωμα ίδρυσης μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας .

Εξέχουσα σημασία για την νομοθεσία που διέπει τις Ανώνυμες Εταιρείες (πολυπρόσωπες και μονοπρόσωπες), υπήρξε ο περιορισμός της κρατικής εποπτείας και παρεμβάσεως. Η κρατική εποπτεία δεν σταματά εντελώς να υφίσταται απλά περιορίζεται και ασκείται όπως ορίζεται στο όγδοο Κεφάλαιο στα άρθρα 51-53 του Νόμου 2190/1920. Συγκεκριμένα η κρατική εποπτεία υφίσταται:

➤ Κατά την σύσταση της εταιρείας: για την εξακρίβωση της καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου, την αξία των εισφορών σε είδος και για την τήρηση των οικείων διατάξεων των νόμων.

➤ Κατά την λειτουργία της εταιρείας: για την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων. Για την εξακρίβωση της αλήθειας των οικονομικών καταστάσεων μέσω της εξέτασης και επαλήθευσης των εταιρικών βιβλίων, των ταμείων, του χαρτοφυλακίου και της κινητής και ακίνητης περιουσίας της εταιρείας.

Με βάση τις παραπάνω τροποποιήσεις που έγιναν με το Νόμο 3604/2007, επιχειρήθηκε η ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία (πολυπρόσωπη και μονοπρόσωπη) να καταστεί διεθνώς πιο ανταγωνιστική.

⁴⁹ Αλυφαντής, 2009, σελ. 433

2.2 Ίδρυση Μονοπρόσωπης Α.Ε.

Η ίδρυση μια Ανώνυμης Εταιρείας, είτε πρόκειται για πολυπρόσωπη είτε για μονοπρόσωπη, γίνεται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία αναλαμβάνουν την εκπλήρωση όλων των απαραίτητων διαδικασιών έτσι ώστε η εταιρεία να αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία μπορεί να προκύψει επίσης αν κατά την λειτουργία μια πολυπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρεία όλες οι μετοχές περιέλθουν σ' ένα πρόσωπο⁵⁰. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους⁵¹. Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση ανώνυμης εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας. Τα άτομα αυτά που συμβάλουν στην σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας ονομάζονται ιδρυτές ή στην περίπτωση μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας ο ιδρυτής.

Το ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου που ορίζεται από το νόμο για την σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας είναι 24.000 €⁵² (αρ.6, ΦΕΚ Α' 240/12.12.2012), ενώ για ορισμένες περιπτώσεις χρειάζεται μεγαλύτερο ποσό μετοχικού κεφαλαίου βάσει νόμου. Το κεφάλαιο θα πρέπει να είναι καταβεβλημένο κατά την ίδρυση της εταιρείας και δεν είναι απαραίτητο να είναι σε μετρητά, μπορεί να είναι και εισφορά σε είδος (π.χ. ακίνητη περιουσία), όμως στην περίπτωση που το αρχικό κεφάλαιο είναι εισφορά σε είδος θα πρέπει να γίνει αποτίμηση πριν την σύσταση της εταιρείας⁵³.

Για όλες τις Ανώνυμες Εταιρείες, απαιτείται η σύσταση καταστατικού με το οποίο οι ιδρυτές συμφωνούν να ιδρύσουν μια Ανώνυμη Εταιρεία και στο οποίο πρέπει να απονεμηθεί ο τύπος δημοσίου εγγράφου (συμβολαιογραφικός τύπος). Η σύσταση της εταιρείας γίνεται στην **Υπηρεσία Μιας Στάσης**, η οποία σύμφωνα με τον Νόμο 3853/2010, που αφορά την απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών, στο Άρθρο 2 παράγραφος ββ ορίζεται «Ως Υπηρεσία Μιας Στάσης για τη σύσταση εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιριών, καθώς και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις που για τη σύσταση

⁵⁰ Άρθρο 1 παρ.3 Νόμος 2190/1920

⁵¹ σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83

⁵² αρ.6, ΦΕΚ Α' 240/12.12.2012

⁵³ αρ.9, Νόμος 2190/1920

συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης». Στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. υπάρχουν διαθέσιμοι κατάλογοι με όλα τα απαραίτητα στοιχεία των συμβολαιογράφων που λειτουργούν ως Υπηρεσίες Μιας Στάσης, στους οποίους ο ιδρυτής μπορεί να απευθυνθεί για την σύσταση του καταστατικού της μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας⁵⁴.

Σε αντίθεση με το παρελθόν όπου μέχρι το 1970 η άδεια σύστασης Ανώνυμης Εταιρείας και το καταστατικό υποβαλλόταν στον Υπουργό Εμπορίου, σύμφωνα με το Άρθρο 4 παράγραφος 1, για έλεγχο νομιμότητας. Με το νομοθετικό διάταγμα 532/1970 η χορήγηση άδειας σύστασης και η έγκριση του καταστατικού ήταν αρμοδιότητα του Νομάρχη της καταστατικής έδρας της εταιρείας. Στις μέρες μας ο Νομάρχης είναι αρμόδιος για εταιρείες των οποίων το κεφάλαιο είναι άνω των 3.000.000 €. Για εταιρείες με κεφάλαιο κάτω των 3.000.000 € δεν ασκείται έλεγχος νομιμότητας της σύστασης της εταιρείας⁵⁵ η Διοίκηση απλώς ελέγχει τα απαραίτητα έγγραφα τα οποία απαιτούνται για την καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περιπτώσεις μετατροπών, συγχωνεύσεων και διασπάσεων όπου απαιτείται η έγκριση από την αρμόδια αρχή, δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 2^α του Άρθρου 4⁵⁶. Για τις εταιρείες του άρθρου 4 παράγραφος 2^α πραγματοποιείται προληπτικός έλεγχος νομιμότητας κατά τον οποίο ελέγχονται: το καταστατικό αν έχει περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο, αν το καταστατικό περιλαμβάνει όσα ορίζονται από το νόμο, αν είναι σύμφωνο με τους νόμους που διέπουν τις Ανώνυμες Εταιρείες, αν προσκρούει σε διατάξεις που υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, και αν έχει γίνει ανάληψη του κεφαλαίου⁵⁷. Για όλες τις Ανώνυμες Εταιρείες ανεξαρτήτου κεφαλαίου πραγματοποιείται έλεγχος τυπικής νομιμότητας από τον νομάρχη ο οποίος βασίζεται μόνο στο καταστατικό το οποίο του προσκομίζουν⁵⁸. Ο έλεγχος της επωνυμίας της Ανώνυμης Εταιρείας γινόταν από το αρμόδιο επιμελητήριο, πριν την προσκόμιση του καταστατικού στον νομάρχη, πλέον ο έλεγχος της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου της υπό σύστασης

⁵⁴ businessportal, 2014

⁵⁵ αρ. 4, παρ.2^α, Νόμος 2190/1920

⁵⁶ αρ.4, παρ. 2β

⁵⁷ Άρθρα 2, 4 παρ.1, 52

⁵⁸ Άρθρα 4 παρ. 1-2^α, 7β παρ.1^α, 52

εταιρείας γίνετε ηλεκτρονικά από την Υπηρεσία Μιας Στάσης μέσω του συστήματος Γ.Ε.ΜΗ.⁵⁹.

Για τις Ανώνυμες Εταιρείες με κεφάλαιο άνω των 3.000.000 €, με τον έλεγχο νομιμότητας, ο νομάρχης υποχρεούται να εγκρίνει το καταστατικό, να εκδώσει άδεια σύστασης και να ζητήσει εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις και πριν την απόρριψη της αίτησης για την σύσταση της Ανώνυμης εταιρείας ο νομάρχης έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον ιδρυτή ή τους ιδρυτές να προβούν σε τροποποίηση του καταστατικού έτσι ώστε να καταστεί έννομο, σε περίπτωση που δεν γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις ο νομάρχης μπορεί να απορρίψει την αίτηση, έχοντας την σύμφωνη γνώμη της επιτροπής Ανώνυμων Εταιρειών⁶⁰.

Ο έλεγχος νομιμότητας και πληρότητας των στοιχείων, καθώς και η καταχώρηση της αίτησης σύστασης της εταιρείας, γίνετε από την Υπηρεσία Μιας Στάσης (για Ανώνυμες Εταιρείες είναι ο συμβολαιογράφος, Αρ. 2 παρ.ββ Νόμος 3853/2010), στην οποία ο ιδρυτής ή οι ιδρυτές, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του Νόμου 3853/2010, προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες.

Με την καταχώρηση η Υπηρεσία Μιας Στάσης όπως προαναφέρθηκε λαμβάνει ηλεκτρονικά τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. και τον Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης. Για τις Ανώνυμες Εταιρείες η καταχώρηση τους ανακοινώνεται ηλεκτρονικά στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή στο τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., με ανακοίνωση η οποία συντάσσεται από τον συμβολαιογράφο⁶¹.

Για τις Ανώνυμες Εταιρείες για τις οποίες απαιτείται έλεγχος νομιμότητας στο άρθρο 10, παράγραφος 3 του Φ.Ε.Κ Κ1-802 ορίζεται: «Αν πρόκειται για Ανώνυμες Εταιρείες για τη σύσταση των οποίων απαιτείται έλεγχος νομιμότητας της Διοίκησης, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2α του άρθρου 4 του κ.ν. 2190/1920 (37 Α΄), όπως ισχύει, το καταστατικό και τα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης αποστέλλονται ηλεκτρονικά με αυτόματο τρόπο ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ή, εφόσον δεν είναι τεχνικά εφικτό, με επιστολικό ταχυδρομείο στο αρμόδιο Τμήμα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του

⁵⁹ αρ.6, Φ.Ε.Κ Κ1-802

⁶⁰ αρ. 26, Νόμος 2339/1995

⁶¹ αρ.10, Φ.Ε.Κ Κ1-802

Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η αρμόδια Υπηρεσία υποχρεούται να ελέγξει τη νομιμότητα της σύστασης και να εκδώσει τις απαιτούμενες εγκριτικές διοικητικές πράξεις, τις οποίες κοινοποιεί αυθημερόν ηλεκτρονικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο, ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην αρμόδια Υπηρεσία καταχώρισης στο ΓΕΜΗ προκειμένου αυτή να προβεί στις ενέργειες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου».

Στην περίπτωση της μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας, κατά την ηλεκτρονική καταχώρηση των στοιχείων της από την Υπηρεσία Μιας Στάσης, και εφόσον σύμφωνα με τον Νόμο 2190/1920 η μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία διέπεται από το άρθρο 7β για τις διατυπώσεις δημοσιότητας, θα πρέπει να υπάρχει σαφής ενημέρωση των τρίτων σχετικά με την μονοπρόσωπη σύνθεση της και την ταυτότητα των στοιχείων του μοναδικού μετόχου της.

Οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την τήρηση της δημοσιότητας καλύπτονται μετά τον τυπικό έλεγχο του καταστατικού, την καταχώρηση του στο Γ.Ε.ΜΗ. και την δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο Τεύχος Ανώνυμων Εταιριών – Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Μητρώου. Για την δημοσίευση στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών - Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου, αποστέλλεται η ανακοίνωση της καταχώρησης του καταστατικού και της άδειας σύστασης της εταιρείας όπου απαιτείται, στο Εθνικό Τυπογραφείο υπογεγραμμένη από την εποπτεύουσα αρχή και θεωρημένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την καταβολή όλων των σχετικών τελών. Η δημοσίευση στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών - Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου έχει δηλωτικό χαρακτήρα⁶².

Κατά το ιδρυτικό στάδιο της Ανώνυμης Εταιρείας, δηλαδή το χρονικό διάστημα από τη σύναψη της εταιρικής σύμβασης μέχρι τις διατυπώσεις της δημοσιότητας, το οποίο μπορεί να διαρκέσει μήνες, οι ιδρυτές για την εξοικονόμηση χρόνου έχουν το δικαίωμα να προχωρήσουν στην εκμίσθωση ακινήτων που απαιτούνται για την στέγαση της εταιρείας καθώς επίσης και στην εύρεση προσωπικού. Τα έξοδα τα οποία προβλέπονται στο καταστατικό βαρύνουν την εταιρεία από την ημερομηνία της επίσημης ίδρυσης της.

⁶² Αντωνόπουλος, 2008, σελ.48

Η σχέση η οποία υπάρχει μεταξύ των ιδρυτών μέχρι την επίσημη ημερομηνία ίδρυσης της εταιρείας αποτελεί προσωπική εταιρεία χωρίς νομική μορφή, η οποία έχει ως σκοπό την ίδρυση της Ανώνυμης Εταιρείας. Σε περίπτωση που κατά το ιδρυτικό στάδιο έχουν αποκτηθεί περιουσιακά στοιχεία στο όνομα των ιδρυτών αυτά μεταβιβάζονται στην Ανώνυμη Εταιρεία κατά την έναρξη λειτουργία της.

Ο ιδρυτής ή οι ιδρυτές της Ανώνυμης Εταιρείας μπορούν να προμηθευτούν από την Εφορία στην οποία πρόκειται να υπαχθεί η εταιρία, αριθμό φορολογικού μητρώου έτσι ώστε να υπάρχει διάκριση των πράξεων που γίνονται για την Ανώνυμη Εταιρεία⁶³.

2.3 Καταστατικό Μονοπρόσωπης Α.Ε.

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Νόμου 2190/1920 το καταστατικό θα πρέπει να περιέχει:

➤ Την Επωνυμία: η οποία σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 2190/1920 λαμβάνεται από το είδος της επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκεί η εταιρεία⁶⁴. Επίσης μπορεί να περιέχει το ονοματεπώνυμο του ιδρυτή ή άλλου φυσικού προσώπου⁶⁵. Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, η επωνυμία μπορεί να περιέχει τα κυριότερα από αυτά⁶⁶, καθώς και να αναγράφει απαραίτητος τις λέξεις Ανώνυμη Εταιρεία⁶⁷. Σε περίπτωση διεύρυνση του σκοπού της εταιρείας δεν είναι απαραίτητη η τροποποίηση της επωνυμίας της⁶⁸. Για διεθνείς συναλλαγές θα πρέπει να γίνεται πιστή μετάφραση της επωνυμίας με λατινικούς χαρακτήρες⁶⁹.

➤ Τον Εταιρικό Σκοπό: ο οποίος θα πρέπει να είναι συγκεκριμένος και να αναφέρει ότι είναι κερδοσκοπικός. Στον εταιρικό σκοπό θα πρέπει να παρουσιάζονται τα πεδία στα οποία δραστηριοποιείται η εταιρεία και επιτρέπεται να συμπεριληφθούν και επιπλέον αντικείμενα δραστηριότητας. Η εταιρεία δεν

⁶³ Ρόκας, 2011, σελ. 71

⁶⁴ αρ. 2, παρ.1

⁶⁵ αρ.2, παρ.2

⁶⁶ αρ.2, παρ.4

⁶⁷ αρ.2, παρ.3

⁶⁸ αρ.2, παρ.3

⁶⁹ αρ.2, παρ.6

δεσμεύεται να δραστηριοποιηθεί σε όλα τα αντικείμενα τα οποία έχει δηλώσει στον εταιρικό σκοπό.

➤ Την Έδρα της Εταιρείας: είναι ο τόπος όπου εδρεύει η διοίκηση της εταιρείας⁷⁰ και όχι απαραίτητος η εμπορική της δραστηριότητα. Ως έδρα της εταιρείας μπορεί να οριστεί ένας μόνο τόπος. Για την έδρα της εταιρείας δεν πρέπει κατ' ανάγκη να οριστεί στο καταστατικό η ακριβής διεύθυνση, αλλά δήμος στον οποίο ανήκει. Η ακριβής διεύθυνση της έδρας δηλώνεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.). Στο άρθρο 10 του Α.Κ. ορίζεται ότι «Η ικανότητα του νομικού προσώπου ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας του.», επομένως ο τόπος που βρίσκεται η έδρα της Ανώνυμης Εταιρείας είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τον προσδιορισμό της ιθαγένειας της.

Κατά την περίπτωση που η έδρα που έχει δηλωθεί στο καταστατικό, δεν είναι εκείνη στην οποία εδρεύει η διοίκηση, γίνεται διάκριση μεταξύ καταστατικής και πραγματικής έδρας. Ένα ακόμα στοιχείο με βάση το οποίο προσδιορίζεται η ιθαγένεια της Ανώνυμης Εταιρείας είναι και η ιθαγένεια του ατόμου που έχει τον έλεγχο της. Σε κάθε περίπτωση κρίνεται απαραίτητος ο προσδιορισμός της έδρας ως καταστατική ή ως πραγματική για την εφαρμογή κάποιων νόμων ή διατάξεων. Για παράδειγμα σε κάποιες περιπτώσεις υπάρχουν συγκεκριμένα οικονομικά κριτήρια για επιχειρήσεις οι οποίες εδρεύουν σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας, αυτό απαιτεί την ύπαρξη της πραγματικής έδρας στην περιοχή και όχι της καταστατικής⁷¹.

- Την Διάρκεια της εταιρείας: η οποία θα πρέπει να είναι ορισμένη στο καταστατικό⁷².
- Το είδος των μετοχών, το αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους: το είδος των μετοχών που θα εκδοθούν το αποφασίζουν οι ιδρυτές σε ορισμένες περιπτώσεις οι μετοχές πρέπει να είναι ονομαστικές⁷³.
- Τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.

⁷⁰ αρ. 64 Α.Κ.

⁷¹ Ρόκας, 2011, σελ.64-68

⁷² αρ. 47^α, παρ. 1^α Νόμος 2190/1920

⁷³ αρ.2, παρ. 1στ Νόμος 2190/1920

- Τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες, ή ανώνυμων σε ονομαστικές.
- Τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.
- Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.
- Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων, των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή

Για τους ελεγκτές το καταστατικό θα πρέπει να σύμφωνα με το Άρθρο 2 τις παρακάτω πληροφορίες:

- Τα δικαιώματα των μετόχων.
- Τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
- Τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Μετά τον τυπικό έλεγχο όλων των εγγράφων και του καταστατικού γίνεται η καταχώρηση τους από την Υπηρεσία Μιας Στάσης, δηλαδή στην περίπτωση της Ανώνυμης Εταιρείας τον συμβολαιογράφο, στο Γ.Ε.ΜΗ.⁷⁴ Η καταχώρηση αυτή όμως δεν συνιστά και κρατική εγγύηση της εγκυρότητας και της νομιμότητας των όρων που εμπεριέχονται στο καταστατικό. Επομένως μπορεί να υπάρξει αμφισβήτηση των όρων του καταστατικού από όποιον έχει έννομο συμφέρον, η οποία λύνεται μετά από προσφυγή στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια. Σε περίπτωση που μια Ανώνυμη Εταιρεία δεν πληροί όλες τις προϋποθέσεις καταχώρησης τότε διαγράφεται από το Γ.Ε.ΜΗ.

Σε κάποιες περιπτώσεις μετά την ολοκλήρωση της καταχώρησης του καταστατικού στο Γ.Ε.ΜΗ. υπάρχουν ελαττώματα στην σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας. Σύμφωνα με τον Ρόκα⁷⁵ «οι περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρεί ο νόμος ότι παραμένει η εταιρεία ελαττωματική και μετά την καταχώρηση είναι οι εξής:

- Όταν το καταστατικό δεν έχει περιληφθεί το συμβολαιογραφικό τύπο.

⁷⁴ αρ. 11ν Νόμος 3853/2010

⁷⁵ 2011, σελ.70

- Όταν το καταστατικό δεν περιέχει πρόβλεψη σχετική με την επωνυμία.
- Όταν το καταστατικό δεν περιέχει πρόβλεψη σχετικά με το σκοπό.
- Όταν ο σκοπός είναι παράνομος ή αντιβαίνει στη δημόσια τάξη.
- Όταν δεν περιέχονται διατάξεις σχετικά με το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου.
- Όταν το μετοχικό κεφάλαιο είναι κατώτερο του νόμιμου ορίου, δηλαδή κάτω των 24.000 € όπως ισχύει σήμερα⁷⁶.
- Όταν ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν την ικανότητα για διακαιοπραξία κατά την υπογραφή της εταιρικής σύμβασης.»

Στην περίπτωση κατά τη οποία όποιος έχει έννομο συμφέρον, όπως προαναφέρθηκε, κινηθεί νομικά και επιδιώξει την ακυρότητα της εταιρείας λόγω ελαττωματικότητας, η εταιρεία μπορεί να συνεχίσει την λειτουργία κανονικά μέχρι την άσκηση της αγωγής. Εάν αποφασισθεί η ακυρότητα της εταιρείας δεν έχει αναδρομική ισχύ. Για να πάψει να ισχύει η ακυρότητα μπορεί ο ιδρυτής ή οι ιδρυτές να κάνουν τροποποίηση του καταστατικού ή να περιληφθεί το συμβολαιογραφικό τύπο, μέχρι τη συζήτηση της αγωγής. Μετά την απόφαση ακυρότητας η εταιρεία τίθεται υπό εκκαθάριση και οι μέτοχοι είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν το κεφάλαιο για τις μετοχές που ανέλαβαν έτσι ώστε να εκπληρωθεί η εκκαθάριση⁷⁷.

Μετά την δημοσίευση του καταστατικού αυτό αποτελεί την ιδρυτική πράξη της εταιρείας η οποία δεσμεύει τους μελλοντικούς μετόχους που θα εισέλθουν ή τον ιδρυτή της. Ακόμα και κατά την σύσταση μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας η εταιρική σύμβαση διατηρεί τον χαρακτήρα της ως δικαιοπραξία ιδιωτικού δικαίου⁷⁸. Για την ερμηνεία του καταστατικού εφαρμόζονται οι κανόνες που ισχύουν για όλες τις συμβάσεις και όχι οι ερμηνευτικοί κανόνες οι οποίοι ισχύουν για τους νόμους.

⁷⁶ αρ.6, ΦΕΚ Α' 240/12.12.2012

⁷⁷ Οδηγία 68/151 Ε.Ε.

⁷⁸ Άρθρο 1 Νόμου 2190/1920

2.4 Διατυπώσεις Δημοσιότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 1 και την παράγραφο 3 του Νόμου 2190/1920 «Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο. Η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ως μονοπρόσωπης ή η συγκέντρωση όλων των μετοχών της σε ένα μόνο πρόσωπο, καθώς και τα στοιχεία του μοναδικού μετόχου της, υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του Άρθρου 7β.»

Από την έναρξη λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου έχει τεθεί σε ισχύ ο Νόμος 3419/2005 σύμφωνα με τον οποίο τα κύρια όργανα δημοσιότητας είναι το Γ.Ε.ΜΗ. και το Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών - Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου⁷⁹. Στο παρελθόν σύμφωνα με το άρθρο 7β του Νόμου 2190/1920 η δημοσιότητα πραγματοποιούνταν με την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, η οποία τηρούνταν από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου είχε την έδρα της η εταιρεία. Σύμφωνα με τον Ρόκα⁸⁰ «Η κατάργηση του προληπτικού διοικητικού ελέγχου νομιμότητας για τις κοινές Α.Ε. δεν θίγει τα διάφορα συμφέροντα ιδιωτικού, γενικού ή και δημόσιου χαρακτήρα που συνδέονται με την Α.Ε., στο μέτρο που η δεδομένη υπαγωγή της λειτουργίας των μικρών Α.Ε. στο σύστημα κρατικής εποπτείας διασφαλίζει σε ικανοποιητικό βαθμό τη διοικητική επιβολή της νομιμότητας σε μεταϊδρυτικό στάδιο » Στο Γ.Ε.ΜΗ. υποβάλλονται για δημοσίευση τα εξής έγγραφα:

Η ιδρυτική πράξη και το καταστατικό της Ανώνυμης Εταιρείας, μαζί με την εγκριτική πράξη της Διοίκησης όπου απαιτείται υποβάλλονται στο Γ.Ε.ΜΗ προς δημοσίευση. Η εγκριτική πράξη της διοίκησης απαιτείται όταν πρόκειται για: αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο Ανώνυμες Εταιρείες. Εγκριτική πράξη από την Διοίκηση απαιτείται επίσης όταν πρόκειται για συγχωνεύσεις Ανωνύμων Εταιρειών,

⁷⁹ αρ. 13, Νόμος 3419/2005

⁸⁰ 2011

μετατροπές Ανώνυμων Εταιρειών σε άλλους εταιρικούς τύπους και για διάσπαση Ανώνυμων Εταιρειών.

- Οι αποφάσεις για τροποποίηση του καταστατικού, με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης, όπου απαιτείται, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις γενόμενες τροποποιήσεις⁸¹.
- Δικαστική απόφαση η οποία είτε κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή την κηρύσσει σε κατάσταση πτώχευσης, είτε ακυρώνει ή αναγνωρίζει ως άκυρες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.
- Κάθε πράξη της Ανώνυμης Εταιρείας που αφορά αλλαγή προσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές της εταιρείας, τους εκκαθαριστές σε περίπτωση λύσης καθώς και την διεύθυνση των γραφείων της εταιρείας σε περίπτωση αλλαγής.
- Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρείας.
- Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου με τις οποίες πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου ανεξάρτητα αν πρόκειται για το ιδρυτικό κεφάλαιο ή για κεφάλαιο προερχόμενο από αύξηση.
- Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρείας. Ο ισολογισμός πρέπει να περιέχει τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τον πιστοποιούν⁸².

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Νόμου 3419/2005 το Γ.Ε.ΜΗ. απαρτίζεται από το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών, τη Μερίδα και το Φάκελο. Το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών και η μερίδα αποθηκεύονται ηλεκτρονικά σε βάσεις δεδομένων, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο λειτουργικό σύστημα στην Κεντρική Υπηρεσία

⁸¹ αρ. 7^α, παρ. 2β Νόμου 2190/1920

⁸² αρ. 7^α, Νόμου 2190/1920

Γ.Ε.ΜΗ⁸³. Στο Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών αποθηκεύονται με αλφαβητική σειρά οι επωνυμίες των εταιρειών καθώς και οι διακριτικοί τίτλοι⁸⁴. Στην Μερίδα αποθηκεύονται κατά χρονική ακολουθία, περιληπτικές αναφορές των νομικών πράξεων, των δηλώσεων και των εγγράφων του Φακέλου που αφορούν τον υπόχρεο⁸⁵. Στον φάκελο κάθε εταιρείας φυλάσσονται όλα τα κατατεθειμένα δικαιολογητικά και έγγραφα τα οποία πρέπει να τίθενται σε δημοσίευση σύμφωνα με την νομοθεσία⁸⁶.

Όταν πρόκειται για υποκαταστήματα Ανώνυμων Εταιρειών, άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, στην Ελλάδα τα στοιχεία και οι πράξεις για δημοσίευση αναφέρονται στο άρθρο 7^α στις παραγράφους 2 -5 του Νόμου 2190/1920. Επίσης στην δημοσιότητα υποβάλλονται και όλα τα στοιχεία και πράξεις τα οποία ορίζονται στο άρθρο 7^α στην παράγραφο 3 του Νόμου 2190/1920, για υποκαταστήματα μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 3 του Νόμου 3419/2005 από την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ., δηλαδή την 1.1.2007, όπου αναφέρεται στην κείμενη νομοθεσία το Μ.Α.Ε. νοείται πλέον το Γ.Ε.ΜΗ. Μετά την σύσταση της εταιρείας την ευθύνη για να θέτει στην δημοσιότητα τα απαραίτητα στοιχεία και πράξεις την έχει το διοικητικό συμβούλιο⁸⁷.

Οι πλειοψηφία των πράξεων που καταχωρούνται στο Γ.Ε.ΜΗ. έχουν δηλωτικό χαρακτήρα με κύριο σκοπό την ενημέρωση και προστασίας των τρίτων, δεν θεωρούνται όμως ανυπόστατες σε περίπτωση που δεν έχουν υποβληθεί στη δημοσιότητα. Μόνο σε περίπτωση κατά την οποία οι πράξεις έχουν συστατικό χαρακτήρα, όπως η πράξη σύστασης της Ανώνυμης Εταιρείας, μόνο τότε αν δεν έχει υπάρξει καταχώρηση της πράξης στο Γ.Ε.ΜΗ. θεωρείται ανυπόστατη. Ο δηλωτικός χαρακτήρας των πράξεων έχει την έννοια ότι η εταιρεία δεν μπορεί να αντιπαραθέσει στοιχεία στους τρίτους τα οποία δεν έχουν καταχωρηθεί στο

⁸³ αρ. 5, παρ.2

⁸⁴ αρ. 5, παρ.3

⁸⁵ αρ. 5, παρ.4

⁸⁶ αρ. 5, παρ.5

⁸⁷ αρ. 7β, παρ.1, Νόμος 2190/1920

Γ.Ε.ΜΗ. και μεταβάλουν τα στοιχεία της εταιρείας που έχουν δοθεί στη δημοσιότητα⁸⁸.

Στην περίπτωση κατά την οποία μια πολυπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία εξελιχθεί σε μονοπρόσωπη, με την μεταβίβαση όλων των μετοχών σ' ένα μέτοχο, το διοικητικό συμβούλιο το οποίο ενημερώνεται για την μετοχική σύνθεση της εταιρείας η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 8β παράγραφος 6 του Νόμου 2190/1920, αναγράφεται σε ειδικό βιβλίο οφείλει να ενημερώσει εκ νέου το Γ.Ε.ΜΗ. για την νέα μετοχική σύνθεση της εταιρείας καθώς επίσης και για τα στοιχεία ταυτότητας του μοναδικού μετόχου. Στην περίπτωση που γίνει άτυπη μεταβίβαση των μετοχών, το διοικητικό συμβούλιο θα λάβει γνώση για την εξέλιξη της μετοχικής σύνθεσης, στην γενική συνέλευση στην οποία θα πραγματοποιηθεί καταχώρηση της απόφασης της συγκέντρωσης όλων των μετοχών σ' ένα πρόσωπο η οποία θα καταγραφεί στα πρακτικά⁸⁹. Στην περίπτωση αυτή ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας οφείλει να προβεί σε όλες τις απαραίτητες διαδικασίες δημοσιότητας⁹⁰.

Με βάση το άρθρο 1 παράγραφος 3 του Νόμου 2190/1920, δεν καθορίζεται υπεύθυνος ο οποίος θα προβεί στις διαδικασίες δημοσιότητας που ορίζονται από το άρθρο 7β στην περίπτωση που μια πολυπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία με την μεταβίβαση όλων των μετοχών σ' ένα άτομο εξελιχθεί σε μονοπρόσωπη. Κατά την ίδρυση της η πολυπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία έχει ήδη καταχωρηθεί στο αρχείο του Μ.Α.Ε. ή του Γ.Ε.ΜΗ., επομένως δεν απαιτείται εκ' νέου καταχώρηση⁹¹. Παρόλα αυτά η εταιρεία και συγκεκριμένα το διοικητικό συμβούλιο, οφείλει να ενημερώσει το Γ.Ε.ΜΗ. για την νέα μετοχική σύσταση της εταιρείας καθώς και για τα στοιχεία του μετόχου⁹².

Επιπλέον η Ανώνυμη Εταιρεία οφείλει να θέτει στην δημοσιότητα δηλαδή στα έγγραφα της, στον διαδικτυακό της χώρο, στην ηλεκτρονική της αλληλογραφία και στις επιστολές της, τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ., την επωνυμία και την έδρα της. Επιπλέον οφείλει να κάνει δημοσιεύσεις στον τύπο όπως ορίζεται από την νομοθεσία (αρ.26 παρ.2, αρ.43β παρ. 4-5, αρ.46 παρ.1 του Νόμου 2190/1920)

⁸⁸ Ρόκας, 2011, σελ.130-131

⁸⁹ αρ. 32, παρ.2, Νόμος 2190/1920

⁹⁰ Αλυφαντής, 2009, σελ.435

⁹¹ Αντωνόπουλος, 2008, σελ. 11

⁹² Μούζουλας, 2008, σελ.12

καθώς και να προβαίνει σε τοιχοκόλληση πίνακα με τα ονόματα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, σε εμφανή σημείο της εταιρείας σαράντα οκτώ ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση (αρ.27, παρ.2, Νόμος 2190/1920).

2.5 Κεφάλαιο Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας

Για τις Ανώνυμες Εταιρείες (είτε πρόκειται για πολυπρόσωπη, είτε για μονοπρόσωπη) το εταιρικό κεφάλαιο αποτελεί απαραίτητο στοιχείο. Σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες (Ομόρρυθμη, Ετερόρρυθμη και Αφανής Εταιρεία) στις οποίες το εταιρικό κεφάλαιο είναι η αρχική περιουσία της εταιρείας και δεν έχει σημασία αν μεταβληθεί κατά την περίοδο λειτουργίας της εταιρείας. Στις Ανώνυμες Εταιρείες το εταιρικό κεφάλαιο είναι σταθερό ποσό, για παράδειγμα το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο που απαιτείται βάσει νόμου για την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας είναι 24.000€⁹³. Επίσης για μια προσωπική εταιρεία το κεντρικό της στοιχείο είναι τα πρόσωπα από τα οποία απαρτίζεται, ενώ το βασικό στοιχείο της Ανώνυμης Εταιρείας είναι η οικονομική της επιφάνεια, η οποία αποτελείται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από το εταιρικό κεφάλαιο και από την ελεύθερη περιουσία της εταιρείας που αποδεικνύεται όπως απαιτείται από το νόμο από τον ισολογισμό της εταιρείας. Επομένως το εταιρικό κεφάλαιο ή αλλιώς το μετοχικό κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας, το οποίο κατ' ελάχιστο ορίζεται στα 24.000 €, αποτελεί το συστατικό της στοιχείο εφόσον με αυτό πραγματοποιεί της συναλλαγές της ενώ με την περιουσία της δεν συναλλάσσεται. Το εταιρικό κεφάλαιο χωρίζεται σε ισόποσα μικρά τμήματα και για το κάθε ένα από αυτά η εταιρεία εκδίδει ένα πιστοποιητικό στο οποίο αναφέρεται επακριβώς η μετοχική του ιδιότητα. Τα ισόποσα τμήματα στα οποία χωρίζεται το κεφάλαιο αποτελούν τις μετοχές της Ανώνυμης. Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών σε τιμή κατώτερη της ονομαστικής τους αξίας, έτσι ώστε το μετοχικό κεφάλαιο να διατηρείται σταθερό. Στην περίπτωση της μονοπρόσωπης εταιρείας όλες οι μετοχές ανήκουν στον μοναδικό μέτοχο της.

Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται με την καταβολή χρηματικού ποσού από οποιοδήποτε πρόσωπο κατά την ίδρυση της εταιρείας κατά την προβλεπόμενη αύξηση κεφαλαίου. Η κάλυψη κεφαλαίου μπορεί να γίνει είτε από

⁹³ αρ.6, ΦΕΚ Α' 240/12.12.2012

τους μετόχους στην περίπτωση που η Ανώνυμη Εταιρεία βρίσκεται σε λειτουργία, είτε με προσφυγή στο κοινό. Η καταβολή του κεφαλαίου γίνεται μέσω τραπεζής με κατάθεση του χρηματικού ποσού σε λογαριασμό στον οποίο ορίζεται ως δικαιούχος η Ανώνυμη Εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει μεταβολή του εταιρικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο ή ο μοναδικός εταίρος της μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας οφείλει να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες δημοσιότητας που προβλέπονται από το νόμο, υποβάλλοντας τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου η προθεσμία που προβλέπεται για την καταβολή του είναι κατ' ελάχιστο δεκαπέντε ημέρες και μέγιστο τέσσερις μήνες από την ημέρα λήψης της απόφασης.

Η Ανώνυμη Εταιρεία οφείλει να αναγράφει το ύψος του εταιρικού της κεφαλαίου στην επαγγελματική της αλληλογραφία καθώς επίσης σε περίπτωση αλλαγής του εταιρικού κεφαλαίου θα πρέπει να υπάρξει η ανάλογη ενημέρωση που προβλέπεται από τον νόμο Εταιρείας⁹⁴.

Σε περίπτωση που η ελεύθερη εταιρική περιουσία δεν αντιπροσωπεύει το ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου, ή κατά την σύσταση της εταιρείας δεν καταβληθεί το κεφάλαιο που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, καθώς και αν η εταιρεία δεν έχει το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων που απαιτούνται, επέρχεται λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση έχοντος έννομο συμφέρον⁹⁵.

Δεδομένου ότι βάσει νόμου επιτρέπεται το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας να μειωθεί στο ένα δέκατο του μετοχικού κεφαλαίου το οποίο νομοθετικά ορίζεται ως ελάχιστο στα 24.000 €, στις μέρες μας αυτό δεν αποτελεί φερεγγυότητα για τις συναλλαγές της Ανώνυμης Εταιρείας (πολυπρόσωπη και μονοπρόσωπη). Στην περίπτωση των εμπορικών συναλλαγών της εταιρείας με τρίτους πλέον λαμβάνεται υπόψη το όνομα και η φήμη του εταίρου, αν αυτοί είναι συνδεδεμένοι με την εταιρεία οπότε υπάρχει προσωποπαγής Ανώνυμη Εταιρεία, ανεξαρτήτου ακόμα κατά την περίπτωση που το εταιρικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο από το ελάχιστο επιτρεπτό.

⁹⁴ Ρόκας, 2011, σελ.75-77

⁹⁵ αρ.48, παρ.1, Νόμος 2190/1920

Όπως έχει προαναφερθεί το εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να συγκεντρωθεί είτε από εισφορά σε χρήμα είτε από εισφορά σε είδος. Εάν πρόκειται η εισφορά να γίνει σε είδος πρέπει να γίνει εκτίμηση από ειδική κρατική υπηρεσία⁹⁶, μετά από τροποποίηση με τον Νόμο 2837/2000 αρ. 2 παρ.1.

2.5.1 Αύξηση και Μείωση Κεφαλαίου Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας

Το εταιρικό κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας αποτελεί ένα σταθερό ποσό με το οποίο συναλλάσσεται η εταιρεία και αναγράφεται στο καταστατικό της κατά τη σύσταση της. Υπάρχουν δύο τύποι αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου, η πραγματική με την οποία γίνεται και ισόποση αύξηση της περιουσίας της εταιρείας και η ονομαστική με την οποία γίνεται μια πράξη λογιστικής εγγραφής που ουσιαστικά μετατρέπονται αποθεματικά της εταιρείας σε μετοχικό κεφάλαιο.

Η πραγματική αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με:

- Με εισφορά σε χρήμα ή σε είδος, δηλαδή με τους ίδιους τρόπους που δημιουργείται και το αρχικό εταιρικό κεφάλαιο κατά την ίδρυση της εταιρείας.
- Με κεφαλαιοποίηση κερδών, σε αυτήν την περίπτωση αντί να γίνει διανομή των κερδών της Ανώνυμης Εταιρείας στον μέτοχο, κεφαλαιοποιούνται και ο μέτοχος λαμβάνει νέες μετοχές που προκύπτουν από την αύξηση. Για την κεφαλαιοποίηση θα πρέπει να υπάρχει απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με πλειοψηφία 65% του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.
- Με την έκδοση και παράδοση μετοχών από την εταιρεία προς τους κατόχους μετατρέψιμων ομολογιών. Η αύξηση αυτή ισούται με την ονομαστική αξία των μετοχών που εκδόθηκαν.

Για την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου εφόσον υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό της Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας θα πρέπει στην απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να ορίζεται και ο σκοπός της μείωσης αυτής. Παρακάτω αναφέρονται οι τρόποι με τους οποίους μια Ανώνυμη Εταιρεία (πολυπρόσωπη ή μονοπρόσωπη) μπορεί να προβεί σε μείωση του εταιρικού κεφαλαίου:

⁹⁶ αρ. 9, παρ.1 Νόμος 2190/1920, μετά από τροποποίηση με τον Νόμο 2837/2000 αρ. 2 παρ.1

- Μείωση της ονομαστικής τιμής των μετοχών, σε αυτήν την περίπτωση η εταιρεία εκδίδει και διανέμει νέες μετοχές των οποίων η ονομαστική τιμή είναι μειωμένη σε σχέση με την αρχική τιμή των μετοχών.
- Με συνένωση περισσότερων μετοχών σε μια, η ονομαστική αξία της οποίας θα είναι μικρότερη προς τη μείωση.
- Με ακύρωση μετοχών.

Όπως και στην αύξηση κεφαλαίου υπάρχουν δύο τύποι, ομοίως ισχύει και για την μείωση κεφαλαίου η οποία μπορεί να είναι είτε πραγματική μείωση που ουσιαστικά σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να υπάρξει επιστροφή χρημάτων στους μετόχους από το αρχικό εταιρικό κεφάλαιο και η ονομαστική μείωση η οποία είναι λογιστική εγγραφή που έχει ως σκοπό να ελαττώσει την διαφορά ανάμεσα στην χαμηλή εταιρική περιουσία και στο εταιρικό κεφάλαιο⁹⁷.

2.6 Διοίκηση Μονοπρόσωπης Α.Ε.

2.6.1Η Γενική Συνέλευση

Όπως έχει προαναφερθεί μια κοινή Ανώνυμη Εταιρεία αποτελείται από την Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και τους Μετόχους. Κατά την Γενική Συνέλευση των μετόχων λαμβάνονται και διαμορφώνονται σημαντικές αποφάσεις τόσο για την διοίκηση, όσο και για την λειτουργία της εταιρείας. Η λήψη των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με βάση την αρχή της πλειοψηφίας.

Ανάλογα με το τι ορίζει το καταστατικό της εκάστοτε εταιρείας, η γενική συνέλευση μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για όλα τα θέματα ή να μεταφέρει αυτή την αρμοδιότητα στο διοικητικό συμβούλιο. Βάσει νόμου υπάρχουν ορισμένα θέματα για τα οποία η αποκλειστική ευθύνη λήψης αποφάσεων ανήκει στην Γενική Συνέλευση, όπως είναι η τροποποίηση του καταστατικού η οποία μπορεί να οφείλεται σε: αλλαγή του μετοχικού κεφαλαίου, μεταβολή του εταιρικού σκοπού, συγχώνευση με άλλη εταιρεία, μετατροπή του εταιρικού τύπου, αύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας, διάσπαση, αναβίωση ή παράταση του χρόνου διάρκειας της εταιρείας και λύση της. Καθώς επίσης η Γενική Συνέλευση έχει στην αποκλειστική της αρμοδιότητα θέματα όπως την εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών καθώς και τη

⁹⁷ Ρόκας, 2011, σελ. 80-84

ανάκληση αυτών, την διάθεση των κερδών, την έγκριση του ισολογισμού, τον διορισμό εκκαθαριστών, την χορήγηση συναίνεσης για την σύναψη δανείων και άλλων συμβάσεων μεταξύ των μελών του διοικητικού συμβουλίου και της εταιρείας, την χορήγηση αμοιβής των μελών του διοικητικού συμβουλίου και την σύναψη ομολογιακού δανείου.

Υπάρχουν τρία είδη Γενικών Συνελεύσεων:

- Οι τακτικές οι οποίες λαμβάνουν χώρα μια φορά τον χρόνο και εντός έξι μηνών από το τέλος της εταιρικής χρήσης και ευθύνονται για την έγκριση του ισολογισμού, την διάθεση των κερδών, την απαλλαγή των μελών του διοικητικού συμβουλίου από ευθύνη προς αποζημίωση για τις πράξεις του κατά την προηγούμενη χρήση και για τη εκλογή ελεγκτών.
- Οι έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται από το διοικητικό συμβούλιο ή από τους μετόχους, σε περίπτωση που έχουν το 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου, όταν προκύπτουν έκτατα θέματα.
- Η καταστατική Γενική Συνέλευση η οποία αποφασίζει για τις τροποποιήσεις του καταστατικού και για την λήψη απόφασης είναι απαραίτητο να υπάρχει απαρτία και πλειοψηφία.

Όπως αναφέρθηκε και στο κεφάλαιο της Δημοσιότητας, είκοσι μέρες πριν την Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας οφείλει να δημοσιεύσει πρόσκληση για τους μετόχους στο «Τεύχος Α.Ε., Ε.Π.Ε. και Γενικού Εμπορικού Μητρώου» της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, σε μια ημερήσια οικονομική και πολιτική εφημερίδα και στην περίπτωση κατά την οποία η έδρα της Ανώνυμης Εταιρείας βρίσκεται εκτός Αθηνών, θα πρέπει να υπάρξει δημοσίευση και σε μια τοπική εφημερίδα.

Κατά την διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης η εταιρεία τηρεί βιβλίο πρακτικών στο οποίο αναγράφονται οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί, για παράδειγμα σε περίπτωση απόφασης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας καταγράφεται στο βιβλίο πρακτικών, εν συνεχεία η εγγραφή αυτή καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ.⁹⁸

⁹⁸ Ρόκας, 2011, σελ. 95-108

2.6.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο

Με την τροποποίηση του Άρθρου 18 του Νόμου 2190/1920 από τον Νόμο 3604/2007 υπήρξαν αρκετές ρυθμίσεις και αλλαγές οι οποίες αφορούν το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας.

Από το καταστατικό ή από την Γενική Συνέλευση ορίζεται ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο αποτελείται από τουλάχιστον τρία άτομα, ενδείκνυται ο αριθμός των μελών να είναι μονός έτσι ώστε να μην υπάρχουν ισοψηφίες οι οποίες ουσιαστικά οδηγούν σε έλλειψη διοίκησης λόγω αδυναμίας λήψης απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2, σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερισχύει η ψήφος του προέδρου εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό. Σε περίπτωση που προβλέπεται από το καταστατικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, το οποίο υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου⁹⁹.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνδέονται με την εταιρεία με σχέση εντολής. Αναλόγως με την απόφαση που έχει λάβει η Γενική Συνέλευση τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να λαμβάνουν κάποια αποζημίωση ή τίποτα. Η εκλογή των μελών γίνεται από την Γενική Συνέλευση, στην οποία θα πρέπει να υπάρχει απαρτία και πλειοψηφία, με τροποποίηση του νόμου, επιτρέπεται να αυξηθεί με το καταστατικό¹⁰⁰. Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 18, στο καταστατικό μπορεί να προβλέπεται η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με ψηφοδέλτια και η εκλογή να γίνεται κατ' αναλογία ψήφων. Στην περίπτωση που η Ανώνυμη Εταιρεία βρίσκεται στο αρχικό στάδιο σύστασης θα πρέπει στο καταστατικό να ορίζονται τα πρώτα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έτσι ώστε να αποφευχθεί η έλλειψη διοίκησης. Τα πρώτα μέλη που ορίζονται από το καταστατικό παραμένουν στο Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση, κατά την οποία εκλέγονται και τα οριστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης στο καταστατικό μπορεί να ορίζονται και αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε αντικατάσταση αυτών που έχασαν την ιδιότητα του μέλους.

⁹⁹ αρ. 18, παρ.1, Νόμος 2190/1920

¹⁰⁰ αρ. 29, παρ.6 Νόμος 2190/1920

Κατ' εξαίρεση, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ορισμένος ή ορισμένοι μέτοχοι ανεξάρτητα του ποσοστού επί του εταιρικού μετοχικού κεφαλαίου που απαρτίζουν οι μετοχές τους, μπορούν να διορίζουν απευθείας μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι το 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού τους¹⁰¹. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να ανακαλέσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οποτεδήποτε κριθεί σκόπιμο, με την ίδια διαδικασία που γίνεται και ο διορισμός τους, δηλαδή με απαρτία και πλειοψηφία.

Μια φορά το μήνα γίνεται η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στην έδρα της εταιρείας ή και εκτός έδρας σε περίπτωση που υπάρχει πρόβλεψη από το καταστατικό. Από τον νόμο δίνεται η ευχέρεια η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου να γίνει ακόμα και με τηλεδιάσκεψη¹⁰² και το πρακτικό της συνεδρίασης μπορεί να καταρτιστεί και να υπογραφεί με περιφορά, δηλαδή χωρίς συνεδρίαση με φυσική παρουσία των μελών¹⁰³. Πέρα από την Συνεδρίαση ανά μήνα, στο άρθρο 20 παράγραφος 1 εισάγεται η υποχρέωση του Διοικητικού Συμβουλίου να συνεδριάζει «κάθε φορά που ο νόμος, το καταστατικό ή οι ανάγκες της εταιρίας το απαιτούν».

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν την υποχρέωση πίστης έναντι της εταιρείας και αυστηρής τήρησης των απορρήτων για τα οποία είναι γνώστες λόγω της ιδιότητάς τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να ανταγωνιστούν την εταιρεία¹⁰⁴.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται έναντι της εταιρείας κατά την περίοδο άσκησης της διοικητικής τους εξουσίας που τους έχει ανατεθεί για κάθε πταίσμα. Έχουν υψηλότερη ευθύνη λόγω του ότι ο νόμος θέλει να προστατέψει την Ανώνυμη Εταιρεία, λόγω της συνεχούς συναλλακτικής δραστηριότητας που υπάρχει κατά την περίοδο λειτουργίας της. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται κατά την περίπτωση στην οποία το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου αποδείξει ότι κατέβαλε την επιμέλεια του «συνετού επιχειρηματία». Σύμφωνα με το άρθρο 22^α παράγραφος 2 του Νόμου 2190/1920 «Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται, εάν το μέλος του διοικητικού συμβουλίου αποδείξει ότι κατέβαλε

¹⁰¹ αρ. 18, παρ. 3-5, Νόμος 2190/1920

¹⁰² αρ.20, παρ.5

¹⁰³ αρ. 20 παρ. 3^α, αρ.21 παρ. 5, Νόμος 2190/1920

¹⁰⁴ αρ.22^α, παρ. 3α

την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία. Η επιμέλεια αυτή κρίνεται με βάσει και την ιδιότητα του κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση της γενικής συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάσει επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος.»

Με κύριο σκοπό την προστασία του θεσμού της Ανώνυμης Εταιρείας, από τον Νόμο ορίζεται ότι η εταιρεία δεν μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμα της να ζητήσει αποζημίωση ή από το δικαίωμα της να συμβιβαστεί πριν την πάροδο της διετίας από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και τότε μόνο με την συγκατάθεση της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον δεν αντιτίθεται μειοψηφία που εκπροσωπεί το 1/5 του εταιρικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται στη συνέλευση¹⁰⁵.

2.6.3 Ο Μοναδικός Μέτοχος

Στην περίπτωση της μονοπρόσωπης εταιρείας, ο μοναδικός μέτοχος έχει εξολοκλήρου τον έλεγχο και ασκεί κυρίαρχη εξουσία στην εταιρεία. Βάσει νόμου η διαχείριση της εταιρείας ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο¹⁰⁶, στην μονοπρόσωπη εταιρεία ο μοναδικός μέτοχος λαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με την διοίκηση της εταιρείας, τις οποίες ανακοινώνει στο Διοικητικό Συμβούλιο και αυτό εν συνεχεία προχωράει στην υλοποίησή τους. Ουσιαστικά ο μοναδικός μέτοχος επιβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο τις αποφάσεις του. Σε κάθε περίπτωση, δηλαδή όταν πρόκειται για την λήψη αποφάσεων ή την διενέργεια πράξεων, ο μοναδικός μέτοχος έχει ενεργεί συμπεριφορά με τις ευθύνες που αυτό συνεπάγεται.

Στην περίπτωση της μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας, τα όρια μεταξύ του μοναδικού μετόχου, που συγκεντρώνει όλες τις μετοχές και του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ρευστά, υπό την έννοια ότι ο μοναδικός μέτοχος έχει μεγαλύτερη ευθύνη και μεγαλύτερη παρέμβαση στην λήψη αποφάσεων και στην διενέργεια πράξεων της εταιρείας¹⁰⁷.

¹⁰⁵ αρ. 22^α, παρ. 4, Νόμος 2190/1920

¹⁰⁶ αρ. 22, παρ.1

¹⁰⁷ Αλυφαντής, 2009, σελ. 465

Στην μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία το εύρος της παρέμβασης του μοναδικού μετόχου στην διαχείριση της εταιρείας δεν θα πρέπει να γίνεται σε τέτοιο βαθμό ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο να αποτελεί απλά ένα εκτελεστικό όργανο των αποφάσεων του μοναδικού μετόχου, χωρίς να έχει ουσιαστική εξουσία διαχείρισης, λόγω του ότι μια και μόνο απόλυτη απόφαση του μετόχου μπορεί σε αυτήν την περίπτωση να επηρεάσει ακόμα και την βιωσιμότητα της εταιρείας (π.χ. μια απόφαση η οποία θα οδηγήσει την εταιρεία σε πτώχευση). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο μοναδικός μέτοχος παραγκωνίζει εντελώς το Διοικητικό Συμβούλιο, αναλαμβάνει ουσιαστικά και το σύνολο της ευθύνης για την επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκεί, το οποίο συνεπάγεται την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε περιπτώσεις που από το καταστατικό προβλέπεται η ευθύνη της Γενικής Συνέλευσης για την λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων¹⁰⁸.

2.7 Τακτικός Έλεγχος

Ο τακτικός έλεγχος ασκείται από τους ελεγκτές οι οποίοι είναι όργανα της Ανώνυμης Εταιρείας. Οι ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης ορίζονται στο καταστατικό και εν συνεχεία μετά την ίδρυση της Ανώνυμης Εταιρείας οι ελεγκτές εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση.

Οι ελεγκτές οφείλουν να παρακολουθούν την λογιστική και την διαχειριστική κατάσταση της εταιρείας, σε περίπτωση κατά την οποία υπάρξουν παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού της εταιρείας τις υποδεικνύουν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης ελέγχουν τις ετήσιες οικονομικές και παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες στην Γενική Συνέλευση και στο Διοικητικό Συμβούλιο, σε περίπτωση που το κρίνουν αναγκαίο έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης έχουν την ευθύνη έναντι στην εταιρεία για κάθε πταίσμα που ενδέχεται να υπάρξει κατά την περίοδο άσκησης των καθηκόντων τους και σε αυτήν την περίπτωση είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν αποζημίωση στην εταιρεία η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το δεκαπλάσιο των αμοιβών του ευθυνόμενου ελεγκτή¹⁰⁹.

¹⁰⁸ Αλυφαντής, 2009, σελ. 463

¹⁰⁹ αρ. 29, Νόμος 3693/2008

Βάσει Νομοθεσίας όπως έχει προαναφερθεί σε υποχρεωτικό έλεγχο από ορκωτό λογιστή υπόκεινται οι εταιρείες που κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού υπάρχει παρέμβαση σε δύο από τα τρία παρακάτω όρια:

- Το σύνολο ισολογισμού υπερβαίνει τα 2.500.000 €
- Ο καθαρός κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 5.000.000 €
- Ο μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά την διάρκεια της χρήσης δεν υπερβαίνει τα 50 άτομα

Στις εταιρείες με ετήσιο κύκλο εργασιών πάνω από 1.000.000 που δεν έχουν την προϋπόθεση υπέρβασης σε δύο από τα τρία προαναφερθέντα όρια, ο τακτικός έλεγχος ενεργείται από ένα ορκωτό λογιστή ή από δύο τουλάχιστον πτυχιούχους ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος, που είναι μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και κάτοχοι άδειας επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού. Σε περίπτωση που ο ετήσιος κύκλος εργασιών της Ανώνυμης Εταιρείας δεν υπερβαίνει το 1.000.000 € και δεν υπάρχει υπέρβαση σε δύο από τα προαναφερθέντα όρια ο τακτικός έλεγχος είναι προαιρετικός.

Εκτός από τον τακτικό έλεγχο και τον έκτακτο έλεγχο στις Ανώνυμες Εταιρείες και στα υποκαταστήματα στην Ελλάδα αλλοδαπών Ανώνυμων Εταιρειών ασκείται από το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και από τις Νομαρχίες ο κρατικός έλεγχος. Ο κρατικός έλεγχος γίνεται τόσο κατά την σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας τόσο και κατά την περίοδο λειτουργίας της, έως και την λύση και την εκκαθάριση της εταιρείας¹¹⁰.

2.8 Ετήσιοι Λογαριασμοί

Κάθε Ανώνυμη Εταιρεία να εκδίδει μια φορά τον χρόνο τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις οι οποίες είναι ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων και το προσάρτημα. Η Ανώνυμη Εταιρεία μέσω του Διοικητικού της Συμβουλίου κατά την έναρξη λειτουργίας της και το τέλος κάθε εταιρικής χρήσης συντάσσει απογραφή και τον ισολογισμό της εταιρείας ο οποίος συνοδεύεται από τα αποτελέσματα χρήσης¹¹¹. Μετά την τροποποίηση του άρθρου 42^α από τον Νόμο 2919/2001 ο οποίος

¹¹⁰ Ρόκας, 2011, σελ. 129-131

¹¹¹ αρ.9 Εμπορικού Νόμου, αρ. 41 & 42^α Νόμου 2190/1920

εναρμονίζει το εσωτερικό δίκαιο με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις Ανώνυμες Εταιρείες, κάθε εταιρεία οφείλει να συντάσσει απογραφή η οποία έχει ως σκοπό την αναλυτική απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

Στον ισολογισμό της Ανώνυμης Εταιρείας παρουσιάζονται συνοπτικά τα περιουσιακά στοιχεία της, αποτελείται από δύο πίνακες τον ενεργητικό και τον παθητικό. Για να υπάρχει κέρδος θα πρέπει το ενεργητικό να υπερβαίνει το παθητικό. Κάθε ισολογισμός συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που ορίζεται στο Προεδρικό Διάταγμα 1123/1980.

Μαζί με τον ισολογισμό υποβάλλεται και ο λογαριασμός των αποτελεσμάτων χρήσης στον οποίο ουσιαστικά παρουσιάζονται έκτος την οικονομική κατάσταση της εταιρείας και την αποδοτικότητα της, τα κέρδη και οι ζημιές. Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Ανώνυμης Εταιρείας γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2190/1920 όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 4, 42, 42^α, 42β, 42δ, 42^ε, 43, 43^α, 43β αλλά και από τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου, του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου και των Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων¹¹². Σύμφωνα με το άρθρο 7β του Νόμου 2190/1920 όλες οι Ανώνυμες Εταιρείες οφείλουν να υποβάλουν στην δημοσιότητα τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις, οι οποίες μετά την 1.1.2007 καταχωρούνται στο Γ.Ε.ΜΗ.

2.9 Μετατροπή εταιριών

Κατά την μετατροπή μιας εταιρείας η οποία έχει νομική προσωπικότητα, ουσιαστικά μεταβάλλεται η νομική της μορφή, σε αυτήν την περίπτωση δεν απαιτείται η εκκαθάριση και η λύση της εταιρείας με σκοπό την σύσταση νέας με διαφορετική νομική μορφή. Η εταιρική περιουσία δεν αλλάζει ιδιοκτησία γιατί το μόνο που αλλάζει είναι ο νομικός τύπος της εταιρείας και όχι το νομικό πρόσωπο, στις περιπτώσεις τις οποίες αυτού του είδους η μετατροπή προβλέπεται από τον νόμο. Σε διαφορετική περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πρόβλεψη μετατροπής βάσει νόμου, η μετατροπή θεωρείται καταχρηστική, όπου λύεται

¹¹² Ρόκας, 2011, σελ.133-137

νομικά το ένα νομικό πρόσωπο και εν συνεχεία τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται στο άλλο νομικό πρόσωπο¹¹³.

Σύμφωνα με το άρθρο 66 του Νόμου 2190/1920, για την μετατροπή Ανώνυμης Εταιρείας σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κατά την οποία θα υπάρχει απαρτία και πλειοψηφία και θα πρέπει να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο, εφόσον έχει γίνει εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Νόμου 2190/1920. Για να υπάρξει απαλλαγή φόρου και τελών θα πρέπει με την μετατροπή το ενεργητικό και το παθητικό της μετατρεπόμενης εταιρείας να μην υποστούν μεταβολή και οι μέτοχοι της Ανώνυμης Εταιρείας να συμμετέχουν ως εταίροι στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης με τα μερίδια που τους αντιστοιχούν. Κατά την περίπτωση μετατροπής Ανώνυμης Εταιρείας σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν απαιτείται προληπτικός έλεγχος γιατί οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης δεν υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο.

Σύμφωνα με το άρθρο 67 του Νόμου 2190/1920, η μετατροπή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία γίνεται με απόφαση από την συνέλευση των εταίρων η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων του συνολικού αριθμού των εταίρων και επιπλέον να εκπροσωπείται τα τρία τέταρτα του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου¹¹⁴, εφόσον έχει προηγηθεί εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού σύμφωνα με το άρθρο 9. Σε αυτή την περίπτωση το μετοχικό κεφάλαιο της μετατρεπόμενης εταιρείας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το αποτέλεσμα της εκτιμητικής επιτροπής, ούτε μικρότερο από το ελάχιστο κεφάλαιο που απαιτείται για την σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας. Η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων για αλλαγή της νομικής μορφής της εταιρείας θα πρέπει να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο, καθώς επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού και να αναφέρει την σύνθεση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου.

Επιπλέον κατά την μετατροπή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία θα πρέπει να ακολουθηθεί εξολοκλήρου η διαδικασία που

¹¹³ Ρόκας, 2011, σελ. 150

¹¹⁴ αρ.38, παρ.1, Νόμος 3190/1955

προβλέπεται από τον νόμο για την σύσταση μιας Ανώνυμης Εταιρείας και πιο συγκεκριμένα ο προληπτικός έλεγχος, ο έλεγχος νομιμότητας καθώς και οι διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 7β του Νόμου 2190/1920 για την διαδικασία δημοσιότητας.

Στο άρθρο 67 παράγραφος 2 προβλέπεται η μετατροπή Ανώνυμης Εταιρείας σε Ομόρρυθμη Εταιρεία ή σε Ετερόρρυθμη Εταιρεία, η οποία πραγματοποιείται, σε περίπτωση που δεν προβλέπεται στο καταστατικό, με ομόφωνη απόφαση όλων των μετόχων εφόσον και σε αυτήν την περίπτωση έχει γίνει εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Νόμου 2190/1920. Η απόφαση των μετόχων θα πρέπει να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο και να γίνει καταχώρηση της στο Γ.Ε.ΜΗ.

2.10 Συγχώνευση Ανώνυμων Εταιριών

Η συγχώνευση Ανώνυμων Εταιριών πραγματοποιείται όταν δύο ή περισσότερες Ανώνυμες Εταιρείες ενώνονται σε μια. Η συγχώνευση των εταιριών μπορεί να γίνει είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρείας.

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του Νόμου 2190/1920 μετά την αντικατάσταση του από το Προεδρικό Διάταγμα 498/1987, «Συγχώνευση με απορρόφηση είναι πράξη με την οποία μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες (απορροφούμενες), οι οποίες λύνονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, μεταβιβάζουν σε άλλη υφιστάμενη ανώνυμη εταιρεία (απορροφούσα) το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους τους μετοχών εκδιδόμενων από την απορροφούσα εταιρεία και, ενδεχομένως καταβολής ενός χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό μετοχών τις οποίες δικαιούνται. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών, που αποδίδονται στους μετόχους των απορροφούμενων εταιριών, και αθροιστικά με την αξία των μετοχών αυτών την αξία της καθαρής θέσης της εισφερόμενης περιουσίας αυτών των εταιριών.»

Κατά την περίπτωση συγχώνευσης με απορρόφηση τα διοικητικά συμβούλια των υπό συγχώνευση εταιριών καταρτίζουν σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Την ειδικότερη μορφή, την επωνυμία και την έδρα των εταιρειών που συγχωνεύονται, καθώς και τον αριθμό μητρώου τους.
2. Τη σχέση ανταλλαγής των μετόχων και, ενδεχομένως, το ύψος του χρηματικού ποσού μετρητών που προβλέπει το άρθρο 68.
3. Τις διατυπώσεις παράδοσης των νέων μετόχων που εκδίδει η απορροφούσα εταιρεία.
4. Την ημερομηνία από την οποία οι μετοχές, που παραδίδονται στους μετόχους της ή των απορροφούμενων εταιρειών, παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της απορροφούσας εταιρείας, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικό με το δικαίωμα αυτό.
5. Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των απορροφούμενων εταιρειών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι γίνονται για λογαριασμό της απορροφούσας εταιρείας και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της ή των απορροφούμενων εταιρειών, που θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στα άρθρα 74 και 75.
6. Τα δικαιώματα που εξασφαλίζει η απορροφούσα εταιρεία στους μετόχους που έχουν ειδικά δικαιώματα στην ή στις απορροφούμενες εταιρείες, καθώς και στους κατόχους άλλων τίτλων, πλην μετόχων, ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς.
7. Όλα τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που, ενδεχομένως παρέχονται στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στους τακτικούς ελεγκτές των συγχωνευομένων εταιρειών.

Τουλάχιστον δύο μήνες πριν την συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης στην οποία θα αποφασισθεί η συγχώνευση, θα πρέπει και οι δύο εταιρείες να προβούν στις απαραίτητες διατυπώσεις της δημοσιότητας όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7β του Νόμου 2190/1920¹¹⁵. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρείες οφείλει να συντάξει μια λεπτομερή έκθεση στην οποία θα αναφέρονται από οικονομική και νομική άποψη το σχέδιο συγχώνευσης. Η έκθεση αυτή θα πρέπει να καταχωρηθεί και στο Γ.Ε.ΜΗ¹¹⁶. Μετά την καταχώρηση

¹¹⁵ αρ.69, Νόμος 2190/1920

¹¹⁶ αρ. 69, παρ.4, Νόμος 2190/1920

στο Γ.Ε.ΜΗ. και χωρίς να απαιτείται άλλη διατύπωση η απορροφούσα εταιρεία υποκαθιστά την απορροφούμενη στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις της¹¹⁷. Εάν υπάρχουν ομολογιούχοι δανειστές σε μια από τις δύο εταιρείες προς συγχώνευση, θα πρέπει να υπάρξει και έγκριση των δανειστών προκειμένου να γίνει η συγχώνευση¹¹⁸.

Σε περίπτωση που δεν έχουν ακολουθηθεί όλες η προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες συγχώνευσης και η καταχώρηση της πράξης συγχώνευσης στο Γ.Ε.ΜΗ., τότε η συγχώνευση με δικαστική απόφαση κηρύσσεται άκυρη.

Στην περίπτωση συγχώνευσης με σύσταση νέας εταιρείας το άρθρο 68 ορίζει «Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας είναι η πράξη με την οποία δύο ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες λύονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, μεταβιβάζουν σε ανώνυμη εταιρεία, την οποία συνιστούν, το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης, στους μετόχους τους, μετοχών εκδιδόμενων από την νέα εταιρία και, ενδεχομένως, ενός χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό μετοχών τις οποίες δικαιούνται. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών, που αποδίδονται στους μετόχους των λυομένων εταιρειών, και αθροιστικά με την αξία των μετοχών αυτών την αξία της καθαρής θέσης της εισφερόμενης περιουσίας αυτών των εταιρειών».

Και για την συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας ισχύουν 69 έως και 77 του Νόμου 2190/1920. Ως απορροφούμενες εταιρείες νοούνται οι εταιρείες που εξαφανίζονται και ως απορροφούσα νοείται η νέα εταιρεία. Η Γενική Συνέλευση κάθε μιας από της εταιρείες που πρόκειται να εξαφανιστούν οφείλουν να εγκρίνουν το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης¹¹⁹.

2.11 Διάσπαση Ανώνυμων Εταιριών

Υπάρχουν τρεις τρόποι για να γίνει η διάσπαση των Ανώνυμων Εταιριών είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέων εταιριών, είτε με απορρόφηση και σύσταση νέων εταιριών.

¹¹⁷ αρ.75, Νόμος 2190/1920

¹¹⁸ αρ.70, παρ.4, Νόμος 2190/1920

¹¹⁹ αρ.80, Νόμος 2190/1920

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του Νόμου 2190/1920 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 14 του Προεδρικού Διατάγματος 498/1987 «Διάσπαση με απορρόφηση είναι η πράξη με την οποία μία ανώνυμη εταιρεία (διασπώμενη), η οποία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες (επωφελούμενες) το σύνολο της περιουσίας της (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους της μετοχών εκδιδόμενων από τις επωφελούμενες εταιρείες και, ενδεχομένως, καταβολής ενός χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό μετοχών τις οποίες δικαιούνται. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών, που αποδίδονται στους μετόχους της διασπώμενης εταιρίας, και αθροιστικά με την αξία των μετοχών αυτών την αξία τη καθαρής θέσης της εισφερομένης περιουσίας αυτής της εταιρείας».

Στην διαδικασία διάσπασης με απορρόφηση τα Διοικητικά Συμβούλια των Ανώνυμων Εταιρειών οι οποίες πρόκειται να διασπαστούν καταρτίζουν εγγράφως σχέδιο σύμβασης διάσπασης στο οποίο περιέχονται κατ' ελάχιστο τα εξής:

1. Την ειδικότερη μορφή, την επωνυμία και την έδρα των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση, καθώς και τον αριθμό μητρώου τους.
2. Τη σχέση ανταλλαγής των μετόχων και, ενδεχομένως, το ύψος του χρηματικού ποσού μετρητών που προβλέπει το άρθρο 81.
3. Τις διατυπώσεις παράδοσης των νέων μετοχών που εκδίδουν οι επωφελούμενες εταιρείες.
4. Την ημερομηνία από την οποία οι μετοχές, που παραδίδονται στους μετόχους της διασπώμενης εταιρίας, παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη κάθε μιας από τις επωφελούμενες εταιρείες, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικό με το δικαίωμα αυτό.
5. Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της διασπώμενης εταιρείας θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι γίνονται για λογαριασμό καθεμιάς από τις επωφελούμενες εταιρείες, και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της διασπώμενης εταιρείας, που θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διάσπασης ως προς κάθε μια από τις επωφελούμενες εταιρείες, όπως προβλέπεται τα άρθρα 84 παρ. 4 και 85.

6. Τα δικαιώματα που εξασφαλίζουν οι επωφελούμενες εταιρείες στους μετόχους που έχουν ειδικά δικαιώματα στη διασπώμενη εταιρεία, καθώς και στους κατόχους άλλων τίτλων, πλην μετοχών, ή τα μέτρα που προτείνονται γι' αυτούς.

7. Όλα τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα που, ενδεχομένως, παρέχονται στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στους τακτικούς ελεγκτές των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση.

8. Την ακριβή καταγραφή και περιγραφή των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της διασπώμενης εταιρείας, που πρέπει να μεταβιβαστούν σε κάθε μια από τις επωφελούμενες εταιρείες.

9. Την κατανομή στους μετόχους της διασπώμενης εταιρείας των μετοχών που εκδίδονται από τις επωφελούμενες εταιρείες, καθώς και το κριτήριο στο οποίο βασίζεται η κατανομή αυτή.

Όπως και κατά την διαδικασία συγχώνευσης που προαναφέρθηκε έτσι και κατά την διάσπαση κάθε μια από τις εμπλεκόμενες προς διάσπαση εταιρείες οφείλουν δύο μήνες πριν την Γενική Συνέλευση στην οποία αποφασίζετε το σχέδιο διάσπασης, οφείλουν να προβούν στις απαραίτητες διατυπώσεις δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 7β του Νόμου 2190/1920¹²⁰. Η εγκριτική απόφαση της διάσπασης θα πρέπει να καταχωρηθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., μετά την καταχώρηση και χωρίς να απαιτείται καμία άλλη διατύπωση επέρχεται η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της διασπώμενης Εταιρείας στις επωφελούμενες εταιρείες, καθώς επίσης οι μέτοχοι της διασπώμενης Εταιρείας γίνονται μέτοχοι μιας ή περισσότερων επωφελούμενων εταιρειών, σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στο σχέδιο σύμβασης διάσπασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 η διάσπαση μιας Ανώνυμης Εταιρείας με τη σύσταση νέων εταιρειών ορίζεται ως «η πράξη με την οποία μία ανώνυμη εταιρεία (διασπώμενη), η οποία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε άλλες ανώνυμες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες) το σύνολο της περιουσίας της (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους της μετοχών εκδιδόμενων από τις επωφελούμενες εταιρείες και ενδεχομένως, καταβολής ενός χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό μετοχών τις οποίες δικαιούνται. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%

¹²⁰ αρ. 82, Νόμου 2190/1920

της ονομαστικής αξίας των μετοχών, που αποδίδονται στους μετόχους της διασπώμενης εταιρείας, και αθροιστικά με την αξία των μετοχών αυτών την αξία της καθαρής θέσης της εισφερόμενης περιουσίας αυτής της εταιρείας.»

Επίσης για την διάσπαση με απορρόφηση και με σύσταση νέων εταιρειών στο άρθρο 81 ορίζεται «η πράξη με την οποία μία ανώνυμη εταιρεία (διασπώμενη), η οποία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, μεταβιβάζει μερικώς σε άλλες υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες (επωφελούμενες με απορρόφηση) και μερικώς σε άλλες ανώνυμες εταιρείες που συνιστώνται ταυτόχρονα (επωφελούμενες με σύσταση) το σύνολο της περιουσίας της (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους της μετοχών εκδιδόμενων από τις επωφελούμενες εταιρείες και, ενδεχομένως, καταβολής ενός χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό μετοχών τις οποίες δικαιούνται. Το ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών, που αποδίδονται στους μετόχους της διασπώμενης εταιρείας, και αθροιστικά με την αξία των μετοχών αυτών την αξία της καθαρής θέσης της εισφερόμενης περιουσίας αυτής της εταιρείας».

Τόσο για την διαδικασία διάσπασης με σύσταση νέων εταιρειών όσο και για την διαδικασία διάσπασης με απορρόφηση και σύσταση νέων εταιρειών ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως έχει αναφερθεί για την διάσπαση με απορρόφηση και ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις και συνέπειες.

2.12 Λύση και Εκκαθάριση

Μια κοινή Ανώνυμη Εταιρεία μπορεί να λυθεί όταν παρέλθει ο χρόνος διάρκειας της ο οποίος έχει οριστεί στο καταστατικό, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η οποία έχει ληφθεί με πλήρη απαρτία και πλειοψηφία είτε η απόφαση έχει ως κύριο σκοπό την λύση και εκκαθάριση της εταιρείας είτε τον τερματισμό της λειτουργίας της εταιρείας και τέλος μπορεί να λυθεί κατά την περίπτωση που κηρυχθεί σε πτώχευση¹²¹.

Ένας άλλος τρόπος λύσης της Ανώνυμης Εταιρείας όπως έχει προαναφερθεί είναι με δικαστική απόφαση την οποία μπορεί να αιτηθεί

¹²¹ αρ. 47^α, παρ.1, Νόμος 2190/1920

οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Επίσης λύση με δικαστική απόφαση μπορεί να προέλθει και από την εποπτεύουσα αρχή στις εξής περιπτώσεις:

1. Όταν κατά την ίδρυση της εταιρείας δεν καταβλήθηκε το προβλεπόμενο από το καταστατικό κεφάλαιο.
2. Όταν δεν συγκεντρώνει το ελάχιστο κατά το νόμο προβλεπόμενο κεφάλαιο για την σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας.
3. Όταν η εταιρεία δεν υποβάλει προς καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ. τους ισολογισμούς τριών τουλάχιστον εταιρικών χρήσεων οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την Γενική Συνέλευση¹²².
4. Σε περίπτωση που για κάποιον σπουδαίο λόγο ο οποίος μπορεί να καταστήσει αδύνατη την συνέχιση της λειτουργίας της εταιρείας, ζητήσουν την λύση της ένας ή περισσότεροι μέτοχοι οι οποίοι κατέχουν το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Όμως κατά την δίκη δίνεται η δυνατότητα στους υπόλοιπους μετόχους να ζητήσουν την εξαγορά των μετοχών εκείνων που ζήτησαν την λύση της εταιρείας¹²³.

Μετά την λύση της εταιρείας η οποία μπορεί να προήλθε από την πάροδο του χρόνου λειτουργίας της που οριζόταν στο καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης υπήρξε συμβιβασμός ή εξόφληση των χρεών μετά από πτώχευση, υπάρχει η δυνατότητα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία πρέπει να ληφθεί με απόλυτη απαρτία και πλειοψηφία, να τεθεί ξανά σε λειτουργία οπότε σε αυτή την περίπτωση γίνεται αναβίωση της Ανώνυμης Εταιρείας¹²⁴.

Εκτός της περίπτωση στην οποία η λύση της εταιρείας έγινε λόγω πτώχευσης ή λόγω συγχώνευσης και διάσπασης, σε όλες της άλλες περιπτώσεις ακολουθεί η εκκαθάριση της εταιρείας.

Κατά την σύσταση του καταστατικού της εταιρείας δύναται να προβλέπονται οι εκκαθαριστές, διαφορετικά το Διοικητικό Συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστού μέχρι η Γενική Συνέλευση να διορίσει τους εκκαθαριστές στους

¹²² αρ.48, παρ. 1, Νόμος 2190/1920

¹²³ αρ. 49^α, παρ. 5, Νόμος 2190/1920

¹²⁴ αρ. 47^α, παρ.4 & 5, Νόμος 2190/1920

οποίους εν συνεχεία μεταβιβάζεται η ευθύνη της διεκπεραίωσης της εκκαθάρισης και η διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας¹²⁵.

Μετά τον διορισμό τους, οι εκκαθαριστές οφείλουν να προχωρήσουν σε απογραφή της εταιρικής περιουσίας καθώς και να καταχωρήσουν τους ισολογισμούς εκκαθάρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σύμφωνα με το άρθρο 49 «οι εκκαθαριστές πρέπει να περατώσουν, χωρίς καθυστέρηση, τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να εισπράξουν τις απαιτήσεις αυτής. Μπορούν δε να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρίας. Οι εκκαθαριστές μπορούν επίσης να εκποιήσουν τα ακίνητα της εταιρίας, την εταιρική επιχείρηση στο σύνολό της ή κλάδους αυτής ή μεμονωμένα πάγια στοιχεία της, αλλά μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της».

Η εκκαθάριση λαμβάνει τέλος όταν: οι εκκαθαριστές έχουν εξοφλήσει όλα τα εταιρικά χρέη, έχει γίνει η διαδικασία διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισης στους μετόχους, έχει γίνει η σύνταξη της απογραφής, οι εγκεκριμένες από την Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης καταχωρηθούν στο Γ.Ε.ΜΗ. και δημοσιευθούν στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως και τέλος επέρχεται η διαγραφή από το μητρώο. Το στάδιο της εκκαθάρισης δεν μπορεί να υπερβεί την πενταετία, από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης, οπότε και η εταιρία διαγράφεται από το μητρώο ανωνύμων εταιριών. Για τη συνέχιση της εκκαθάρισης πέραν της πενταετίας απαιτείται ειδική άδεια του υπουργού Εμπορίου. Το στάδιο όμως της εκκαθάρισης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί τη δεκαετία¹²⁶.

¹²⁵ αρ. 47^α, παρ.3, Νόμος 2190/1920

¹²⁶ αρ. 49, Νόμος 2190/1920

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στην Ελλάδα η συντριπτική πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες. Για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω της οποίας θα υπήρχε ευελιξία αλλά και περιορισμός της ευθύνης των εταίρων έως και το 2012, θα έπρεπε να επιλέγεται η μορφή της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης εφόσον η ανώνυμη εταιρία προορίζεται να υπηρετεί τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Παρόλο που η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης παρέχει αρκετές δυνατότητες έτσι ώστε να υπάρχει ευελιξία και ταυτόχρονα περιορισμός της ευθύνης των εταίρων, το δίκαιο από το οποίο διέπονται οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης δεν εκσυγχρονίσθηκε, έτσι ώστε να ακολουθήσει τις εξελίξεις σχετικά με το νέο τύπο ιδιωτικής εταιρείας που εισήχθη το 2008 στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προοριζόταν για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα το δίκαιο για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης να μην είναι ευέλικτο.

Όπως ορίζεται από τον νόμο τόσο κατά το στάδιο της σύστασης της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης όσο και για ορισμένες διαδικασίες κατά την λειτουργία της απαιτείται συμβολαιογραφική παρέμβαση, το οποίο πέρα από τον επιπλέον χρόνο που απαιτεί έτσι ώστε να προχωρήσουν οι διαδικασίες της εταιρείας δυσκολεύει και την ομαλή λειτουργία της.

Με αυτά τα δεδομένα, ο εκσυγχρονισμός του ελληνικού εταιρικού δικαίου κατέστη αναγκαίος. Έτσι με τον Νόμο 4072/2012 εισήχθη μια νέα μορφή εταιρείας, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία η οποία προορίζεται για την άσκηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και διακρίνεται για την ευελιξία και την απλότητα που παρέχει τόσο κατά την σύσταση της όσο και κατά την περίοδο λειτουργίας της.

Η νέα μορφή εταιρείας συνίσταται από μια κλειστή ένωση προσώπων και η επίτευξη του εταιρικού σκοπού μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με την συμβολή μικρού αριθμού εταίρων είτε με την συμβολή ενός μόνο προσώπου. Όπως και η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έτσι και η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία διαθέτει μικτό εταιρικό τύπο, δηλαδή έχει στοιχεία και από κεφαλαιουχικές

εταιρείες αλλά και από προσωπικές. Βασικό κεφαλαιουχικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι για την πραγμάτωση του εταιρικού σκοπού απαιτείται η κεφαλαιουχική εισφορά των εταίρων και η ευθύνη των εταίρων περιορίζεται στο ποσό της εισφοράς τους. Από την άλλη πλευρά στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία απαιτείται και το προσωπικό στοιχείο για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού είτε με την παροχή υπηρεσιών προς την εταιρεία είτε με την ανάληψη ευθύνης για τα εταιρικά χρέη.

Στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία το εταιρικό κεφάλαιο δεν συνίσταται μόνο από την εταιρική συμμετοχή, βάσει νόμου το εταιρικό κεφάλαιο μπορεί πέρα από κεφαλαιακές εισφορές, προέρχεται και από την ανάληψη εξωκεφαλαιακών εισφορών, συνήθως πρόκειται για εισφορές για παροχή υπηρεσιών και εγγυητικών εισφορών μέσω των οποίων οι εταίροι ή μοναδικός εταίρος, εγγυώνται έναντι τρίτων την εκπλήρωση των εταιρικών οφειλών.

Το καταστατικό της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας βάσει νόμου μπορεί να διαμορφώνεται και να προσαρμόζεται σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επομένως ανάλογα τις ανάγκες κάθε εταιρείας θα μπορεί να διαθέτει περισσότερα κεφαλαιουχικά ή προσωπικά στοιχεία.

3.1 Ίδρυση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Με το Ν.4072/2012¹²⁷ (ΦΕΚ Α΄ 86/11.4.2012) «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή- Σήματα - Μεσίτες ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα στο δεύτερο μέρος του Νόμου αυτού στα άρθρα 43 έως 120 θεσπίζεται νέα εταιρική μορφή και νομοθετείται η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ).

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία απαγορεύεται η άσκηση επιχειρήσεως για την οποία έχει ορισθεί από τον νόμο αποκλειστικά άλλη εταιρική μορφή, όπως π.χ. οι τραπεζικές, ασφαλιστικές, αθλητικές, αμοιβαίων κεφαλαίων κ.ά.¹²⁸.

¹²⁷ ΦΕΚ Α΄ 86/11.4.2012

¹²⁸ Αρ.43, παρ. 1, Νόμος 4072/2012

Η ΙΚΕ μπορεί να συσταθεί και από ένα μόνο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό), δηλ. να είναι εξ αρχής μονοπρόσωπη ή να καταστεί μεταγενέστερα μονοπρόσωπη¹²⁹. Η σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας γίνεται με εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ.¹³⁰

Σύμφωνα με το άρθρο 5Α του Νόμου 3853/2010, για την σύσταση μιας Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας οι συμβαλλόμενοι ή ο μοναδικός ιδρυτής ή το πρόσωπο που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένο προς τούτο προβαίνουν, ενώπιον της «Υπηρεσία Μιας Στάσης», στις παρακάτω ενέργειες:

- Καταθέτουν το έγγραφο σύστασης της εταιρείας. Το έγγραφο αυτό περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.
- Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.
- Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρείας ως μέλους σε αυτό.
- Καταβάλλουν το γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας.
- Υποβάλλουν δήλωση για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί.
- Υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση για τη διεύθυνση της εταιρείας.
- Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου.

Σε περίπτωση που κατά των έλεγχο όλων των απαραίτητων εγγράφων και δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι υπάρχουν ελλείψεις ή δεν τηρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις οι οποίες απαιτούνται από τον νόμο για την σύσταση της εταιρείας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να προβούν στις απαραίτητες διορθώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες ημέρες ή εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία της πρόσκλησης. Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι μετά την πάροδο των δέκα ημερών δεν

¹²⁹ Αρ.43, παρ. 4, Νόμος 4072/2012

¹³⁰ Αρ. 52, παρ.1, Νόμος 4072/2012

έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα στοιχεία που τους ζητήθηκαν, δεν γίνετε καταχώρηση της εταιρείας στο Γ.Ε.Μ.Η.

3.2 Ιδρυτική Πράξη Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Όπως προαναφέρθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5Α η σύσταση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας γίνεται αποκλειστικά μέσω της Υπηρεσίας Μίας Στάσης. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου 3853/2010 κατά την περίπτωση που το καταστατικό της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας καταρτισθεί με ιδιωτικό έγγραφο, ως Υπηρεσία Μίας Στάσης είναι οι Υπηρεσίες Γ.Ε.Μ.Η. των Επιμελητηρίων του άρθρου 2 του Νόμου 3419/2005, ως ισχύει, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) που λαμβάνουν την «Πιστοποίηση Παροχής υπηρεσιών μίας στάσης». Κατά την περίπτωση που το καταστατικό της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας καταρτισθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο¹³¹, τότε ως Υπηρεσία Μίας Στάσης είναι ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο της σύστασης.

Η πράξη σύστασης της εταιρείας καταρτίζεται με έγγραφο που πρέπει να περιέχει το καταστατικό. Ιδρυτής της εταιρίας μπορεί να είναι ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα¹³². Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει, κατά την υπογραφή της ιδρυτικής πράξης να έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα. Σύμφωνα με το άρθρο 50 του Νόμου 4072/2012 το καταστατικό της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας πρέπει να περιέχει:

- Το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και την τυχόν ηλεκτρονική διεύθυνση των εταίρων.
- Την εταιρική επωνυμία η οποία σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί. Φανταστική επωνυμία είναι επίσης επιτρεπτή. Επίσης πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή η συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.». Εάν η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις

¹³¹ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 49 του Νόμου 4072/2012

¹³² Αρ. 49, Νόμου 4072/2012

«Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.»¹³³.

- Την έδρα της εταιρείας η οποία βρίσκεται στον δήμο που αναφέρετε στο καταστατικό. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 45 του Νόμου 4072/2012 δεν είναι υποχρεωτικό η πραγματική έδρα της εταιρείας να βρίσκεται στην Ελλάδα.
- Τον εταιρικό σκοπό
- Την ιδιότητα της εταιρείας ως Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία.
- Τις εισφορές των εταίρων κατά κατηγορία εισφορών και την αξία τούτων, καθώς και το κεφάλαιο της εταιρείας.
- Το συνολικό αριθμό των εταιρικών μεριδίων.
- Τον αρχικό αριθμό των μεριδίων κάθε εταίρου και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν.
- Τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας.
- Τη διάρκεια της εταιρείας η οποία σύμφωνα με το άρθρο 46 του Νόμου 4072/2012 είναι ορισμένου χρόνου και σε περίπτωση που δεν ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας, η διάρκεια είναι δώδεκα έτη από την σύσταση της. Η διάρκεια μπορεί να παραταθεί με απόφαση των εταίρων.

3.3 Χαρακτηριστικά της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία εντάσσεται στις εταιρείες που διαθέτουν αφενός κεφάλαιο κι αφετέρου περιορισμένη ευθύνη των μελών τους για τα εταιρικά χρέη, με εξαίρεση τους εταίρους με εγγυητικές εισφορές. Ένα από τα βασικότερα πλεονεκτήματα της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας είναι το γεγονός ότι το εταιρικό κεφάλαιο το οποίο απαιτείται για την σύσταση της, καθορίζεται από τους εταίρους ή από τον μοναδικό εταίρο και μπορεί να είναι μηδενικό, χωρίς όμως να αποκλείεται να οριστεί από τους ιδρυτές ή τον ιδρυτή της υψηλότερο ποσό¹³⁴. Οι εισφορές για την συγκέντρωση του κεφαλαίου μπορεί να είναι κεφαλαιακές αλλά και εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές δηλαδή σε αυτήν την περίπτωση αντιστοιχούν σε στοιχεία μη υποκειμενικά σε αποτίμηση.

¹³³ Αρ. 44, Νόμος 4072/2012

¹³⁴ Αρ. 11, παρ.1, Νόμος 4155/2013

Ένα εξίσου βασικό χαρακτηριστικό της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας είναι ότι η σύσταση της γίνεται μέσω της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, επομένως μπορεί να ιδρυθεί μέσα σε μια μέρα, ισχύει ακόμα και για εταιρείες ο σκοπός των οποίων απαιτεί αδειοδότηση. Το νομικό πρόσωπο μπορεί να συσταθεί, να λάβει Α.Φ.Μ. και να λειτουργήσει κανονικά. Όπως έχει προαναφερθεί η σύσταση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας μπορεί να πραγματοποιηθεί με ένα ιδιωτικό έγγραφο, συμβολαιογραφικό έγγραφο απαιτείται μόνο κατά την περίπτωση στην οποία εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, π.χ. ακίνητα για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται η συμμετοχή συμβολαιογράφου¹³⁵.

Μεγάλη ευελιξία παρέχεται από την νομοθεσία σε σχέση με την έδρα της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, η οποία βρίσκεται στο δήμο που ορίζεται στο καταστατικό, αλλά υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς της καταστατικής έδρας σε άλλο κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σε αυτή την περίπτωση η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία συνεχίζει να διέπεται από τους κανόνες του ελληνικού δικαίου εφόσον αυτή έχει καταχωρηθεί στο Γ.Ε.Μ.Η.¹³⁶.

Μια σημαντική καινοτομία που εισάχθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 43 του Νόμου 4072/2012 είναι το γεγονός ότι το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας και οι τροποποιήσεις του, εφόσον είναι ιδιωτικά έγγραφα, καθώς και οι αποφάσεις των εταίρων της και τα πρακτικά μπορούν να συντάσσονται και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό που παρέχει ευελιξία στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι η δυνατότητα λήψης αποφάσεων των εταίρων τόσο εντός όσο και εκτός συνέλευσης, η δε συνέλευση συγκαλείτε από τον διαχειριστή 8 ημέρες πριν από την πραγματοποίησή της και οι εταίροι ενημερώνονται ακόμη και μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Απλοποιημένες διαδικασίες προβλέπονται όχι μόνο για τις γενικές συνελεύσεις, αλλά και για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων, την συνεδρίαση των οργάνων της κλπ.¹³⁷.

Η βασικότερη καινοτομία αλλά και συγχρόνως κύρια διαφορά της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας με την Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία

¹³⁵ αρ.49, Νόμος 4072/2012

¹³⁶ αρ. 45, παρ.2, Νόμος 4072/2012

¹³⁷ αρ.70, παρ. 1, Νόμος 4072/2012

Περιορισμένης Ευθύνης είναι η αποσύνδεση της εταιρικής συμμετοχής και των μεριδίων από το κεφάλαιο. Στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία τα εταιρικά μερίδια ανάγονται σε ένα κοινό παρανομαστή που αποτελείται από την αξία του συνόλου των εισφορών, ενώ στην περίπτωση της Ανώνυμης Εταιρείας και της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης τα εταιρικά μερίδια αποτελούν τμήμα του κεφαλαίου και προσδιορίζουν το μέγεθος της συμμετοχής καθενός από τους εταίρους, ανάλογα με τον αριθμό μεριδίων που κατέχει.

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 54 του Νόμου 4072/2012 οι ιδρυτές που συναλλάχθηκαν με τρίτους στο όνομα της εταιρείας πριν από τη σύστασή της ευθύνονται απεριόριστα και εξ ολοκλήρου. Ευθύνεται όμως, μόνο η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν κατά το διάστημα αυτό αν μέσα σε τρεις μήνες από τη σύστασή της ανέλαβε με πράξη του διαχειριστή τις σχετικές υποχρεώσεις.

3.4 Διαχείριση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία διαχειρίζεται και εκπροσωπείται από ένα ή περισσότερους διαχειριστές, σε περίπτωση που στο καταστατικό δεν αναφέρονται διαφορετικοί διαχειριστές τότε το καθήκον αυτό το αναλαμβάνουν οι εταίροι ή μοναδικός εταίρος της. Παρέχεται το δικαίωμα από τον νόμο σε έκτακτες καταστάσεις στις οποίες απαιτείται άμεση απόφαση από τους διαχειριστές, διαφορετικά υπάρχει πιθανότητα πρόκλησης ζημιάς στην εταιρεία, η λήψη της απόφασης να γίνει από ένα μόνο διαχειριστή και εν συνεχεία να ενημερώσει τους υπόλοιπους¹³⁸.

Ο διαχειριστής ή οι διαχειριστές που εκπροσωπούν την εταιρεία, ενεργούν στο όνομά της κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της. Πράξεις του διαχειριστή, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει.

Διαχειριστής της εταιρείας μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο είτε είναι εταίρος είτε όχι, σε περίπτωση νόμιμης διαχείρισης, δηλαδή όταν διαχειριστές της εταιρείας είναι οι ίδιοι οι εταίροι, αν κάποιος από τους εταίρους είναι νομικό

¹³⁸ αρ.56, Νόμος 4072/2012

πρόσωπο τότε οφείλει να διορίσει κάποιο φυσικό πρόσωπο έτσι ώστε να αναλάβει την διαχείριση για λογαριασμό του¹³⁹.

Η ανάκληση του διαχειριστή που ασκεί καταστατική διαχείριση γίνεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων, αν το καταστατικό δεν ορίζει μεγαλύτερη πλειοψηφία. Αν η διαχείριση έχει ανατεθεί για ορισμένο χρόνο, το καταστατικό μπορεί να ορίζει και τους λόγους ανάκλησης. Ένα υπάρχουν περισσότεροι του ενός διαχειριστές, δύναται στο καταστατικό να ορίζεται ότι η ανάκληση τους μπορεί να γίνει από ένα συγκεκριμένο εταίρο και να συνοδεύεται από τον διορισμό νέου διαχειριστή¹⁴⁰.

Στο διαχειριστή από τον νόμο παρέχεται το δικαίωμα να αναθέσει την άσκηση συγκεκριμένων εξουσιών του σε εταίρους ή τρίτους, αν αυτό επιτρέπεται από το καταστατικό. Ο διαχειριστής δεν αμείβεται για την διαχείριση εκτός και αν έχει ορισθεί κάτι διαφορετικό στο καταστατικό ή από τους εταίρους¹⁴¹.

Σύμφωνα με το άρθρο 65 του Νόμου 4072/2012 ο διαχειριστής υποχρεούται να είναι πιστός έναντι της εταιρείας και συγκεκριμένα οφείλει:

- Να μην επιδιώκει ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας.
- Να αποκαλύπτει έγκαιρα στους εταίρους τα ίδια συμφέροντά του, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπύπτουν στα καθήκοντά του, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Να μη διενεργεί πράξεις για λογαριασμό του ίδιου ή τρίτων, που ανάγονται στο σκοπό της εταιρείας ούτε να είναι εταίρος προσωπικής εταιρείας, Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ή Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, εκτός αν οι εταίροι αποφασίσουν ότι επιτρέπονται τέτοιες πράξεις.
- Να τηρεί εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις.

¹³⁹ αρ.58, Νόμος 4072/2012

¹⁴⁰ αρ. 59 & 60, Νόμος 4072/2012

¹⁴¹ αρ.64, Νόμος 4072/2012

Στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία ο διαχειριστής υποχρεούται να τηρεί «βιβλίο εταίρου», στο οποίο καταχωρούνται τα ονόματα των εταίρων, η διεύθυνσή τους, ο αριθμός των μεριδίων που κατέχει κάθε εταίρος, το είδος της εισφοράς που εκπροσωπούν τα μερίδια, τη χρονολογία κτήσεως και μεταβίβασης ή επιβάρυνσης αυτών και τα ειδικά δικαιώματα που παρέχει το καταστατικό στους εταίρους. Επίσης υποχρεούται να τηρεί το «ενιαίο βιβλίο πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης», στο οποίο καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις των εταίρων και οι αποφάσεις της διαχείρισης που λαμβάνονται από περισσότερους διαχειριστές και δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή, ανεξάρτητα από τον αριθμό των διαχειριστών, συνιστούν πράξεις καταχωριστέες στο Γ.Ε.ΜΗ. Η ευθύνη για το ότι οι αποφάσεις των εταίρων και του διαχειριστή έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο βιβλίο, βαρύνει την εταιρεία¹⁴².

Σύμφωνα με το άρθρο 67 του Νόμου 4072/2012 ο διαχειριστής ευθύνεται έναντι της εταιρείας για παραβάσεις του Νόμου 4072/2012, του καταστατικού και των αποφάσεων των εταίρων, καθώς και για κάθε διαχειριστικό πταίσμα. Δεν ευθύνεται για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση των εταίρων ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Σε περίπτωση που η πλειοψηφία των διαχειριστών ενήργησε από κοινού τότε η ευθύνη βαρύνει εξ ολοκλήρου όλους τους διαχειριστές.

3.5 Ο μοναδικός εταίρος της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Στην Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία για κάθε εταιρική υπόθεση ο μοναδικός εταίρος είναι αρμόδιος για την λήψη απόφασης. Επίσης είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την λήψη αποφάσεων οι οποίες έχουν να κάνουν με:

- τροποποίηση του καταστατικού, στις οποίες περιλαμβάνεται η αύξηση και η μείωση του κεφαλαίου, εκτός αν από τον νόμο ή το καταστατικό

¹⁴² αρ. 66, Νόμος 4072/2012

προβλέπεται ότι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ή πράξεις αύξησης ή μείωσης του κεφαλαίου γίνονται μόνο από το διαχειριστή.

- το διορισμό και την ανάκληση του διαχειριστή με την επιφύλαξη του άρθρου 60 του Νόμου 4072/2012
- την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τη διανομή κερδών, το διορισμό ελεγκτή και την απαλλαγή του διαχειριστή από την ευθύνη.
- τη λύση της εταιρείας ή την παράταση της διάρκειάς της.
- τη μετατροπή και τη συγχώνευση της εταιρείας.

Επίσης από τον νόμο παρέχεται η δυνατότητα στον μοναδικό εταίρο ή στους εταίρους, σε περίπτωση πολυπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, να αναθέσουν στον διαχειριστή εξουσία τροποποίησης του καταστατικού, όμως η εξουσία αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη¹⁴³.

Οι αποφάσεις των εταίρων, σε περίπτωση πολυπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, λαμβάνονται μετά από την συνέλευση των εταίρων, η οποία συγκαλείτε τουλάχιστον μια φορά ανά έτος και μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης με αντικείμενο την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (τακτική συνέλευση)¹⁴⁴. Ενώ στην περίπτωση της μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας εξ' ολοκλήρου υπεύθυνος για την λήψη αποφάσεων είναι ο μοναδικός εταίρος.

3.6 Εισφορές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Για να συμμετάσχει ένας εταίρος στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία θα πρέπει να αποκτήσει ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν¹⁴⁵.

Σύμφωνα με το άρθρο 76 τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων, οι οποίες μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές.

¹⁴³ αρ.68, Νόμος 4072/2012

¹⁴⁴ αρ. 69, Νόμος 4072/2012

¹⁴⁵ αρ. 75, Νόμος 4072/2012

Οι «κεφαλαιακές εισφορές» αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας. Κεφαλαιακές εισφορές σε είδος επιτρέπονται μόνο αν στο εισφερόμενο στοιχείο ή στοιχεία μπορεί να γίνει χρηματική αποτίμηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφο 5 του Νόμου 2190/1920. Κατά την ίδρυση της εταιρείας ή σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου το κεφάλαιο θα πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς. Εντός ενός μηνός από την σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση του κεφαλαίου, ο διαχειριστής της εταιρείας οφείλει να βεβαιώσει την ολοσχερή καταβολή του κεφαλαίου με πράξη η οποία κατατίθεται στο Γ.Ε.Μ.Η. Σε περίπτωση μη καταβολής ολόκληρου το κεφαλαίου ο διαχειριστής υποχρεούται να σε μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο το οποίο δεν καταβλήθηκε.

Απαραιτήτως στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο το οποίο θα αντιστοιχεί σε κεφαλαιακή εισφορά, εάν υπάρξει ακύρωση μεριδίων που αντιστοιχούσαν σε κεφαλαιακές εισφορές και δεν υπάρχουν άλλες, τότε η εταιρεία οφείλει, είτε να ορίσει πρόσωπο, εταίρο ή τρίτο, που θα εξαγοράσει ένα τέτοιο μερίδιο, πριν αυτό ακυρωθεί, είτε να αυξήσει το κεφάλαιό της μέσα σε ένα μήνα από την ακύρωση. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει αύξηση του κεφαλαίου τότε το γεγονός αυτό δίνει το δικαίωμα σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει να υπάρξει δικαστικά λύση της εταιρείας¹⁴⁶.

Ως «εξωκεφαλαιακές εισφορές» νοούνται οι εισφορές οι οποίες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, αυτές μπορεί να είναι παροχή υπηρεσιών ή η ανάληψη της υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών. Αναγκαστικά οι παροχές αυτές θα πρέπει να αναφέρονται στο καταστατικό, καθώς επίσης και διάρκεια εκτέλεσης τους η οποία μπορεί να είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου.

Η αξία των εξωκεφαλαιακών εισφορών μπορεί να αναφέρεται στο καταστατικό είτε κατά την σύσταση της εταιρείας είτε μεταγενέστερα. Σε περίπτωση που ένας εταίρος δεν εκπληρώσει την παροχή υπηρεσιών ή την υποχρέωση εκτέλεσης των εργασιών τις οποίες έχει αναλάβει, τότε η εταιρεία

¹⁴⁶ αρ.77, Νόμος 4072/2012

μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο είτε την εκπλήρωση είτε την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά η οποία δεν παρασχέθηκε¹⁴⁷.

Τέλος ως «εγγυητικές εισφορές» νοούνται οι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό. Ο εταίρος που παρέχει εγγυητική εισφορά θεωρείται ότι δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι σε θέση και ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο, να προβεί στις καταβολές των χρεών της εταιρείας. Μετά από κάθε μεταβολή στις εγγυητικές εισφορές της εταιρείας, ο διαχειριστής υποβάλλει για καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. επικαιροποιημένη κατάσταση με τη μεταβολή που έχει επέλθει και τις εγγυητικές εισφορές των κατ' ιδίαν εταίρων που υφίστανται με το ποσό της ευθύνης που δεν έχει καταβληθεί για κάθε εισφορά¹⁴⁸.

Στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία η αύξηση κεφαλαίου πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Υπάρχει δυνατότητα στο καταστατικό να προβλέπεται ότι η αύξηση κεφαλαίου θα γίνει σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα καθώς επίσης να ορίζεται συγκεκριμένο ποσό για τις νέες εισφορές.

Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος όλοι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στο νέο κεφάλαιο, ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που ανήκει στον καθένα. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται με δήλωση προς την εταιρεία μέσα σε είκοσι ημέρες από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων για αύξηση κεφαλαίου στο Γ.Ε.ΜΗ.¹⁴⁹

Η μείωση κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί με ακύρωση υφιστάμενων μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, όμως θα πρέπει να υπάρχει ίση μεταχείριση μεταξύ των εταίρων οι οποίοι έχουν κεφαλαιακές εισφορές. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η μείωση να επιφέρει μηδενισμό του κεφαλαίου, εκτός και αν γίνει ταυτόχρονη αύξηση κεφαλαίου. Το αποδεσμευόμενο ενεργητικό το οποίο προέρχεται από την μείωση του κεφαλαίου, μπορεί να αποδίδεται στους εταίρους με μερίδια που αντιστοιχούν σε

¹⁴⁷ αρ.78, Νόμος 4072/2012

¹⁴⁸ αρ.79, Νόμος 4072/2012

¹⁴⁹ αρ.90, Νόμος 4072/2012

κεφαλαιακές εισφορές, μόνο αν οι εταιρικοί δανειστές δεν προβάλουν αντιρρήσεις.

Κατά την περίπτωση όπου οι δανειστές της εταιρείας προβάλουν αντιρρήσεις τότε αυτοί θα πρέπει να κάνουν με δήλωση προς την εταιρεία μέσα σε ένα μήνα από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων για μείωση του κεφαλαίου στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε αυτή την περίπτωση και μετά από αίτημα της εταιρείας αρμόδιο είναι το δικαστήριο για την λήψη απόφασης¹⁵⁰.

3.7 Μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων του μοναδικού εταίρου στην Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία

Ένας από τους βασικότερους σκοπούς της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας είναι η ευελιξία που προσφέρει στον ιδρυτή της, έτσι σύμφωνα με τον νόμο δίνετε η δυνατότητα ελεύθερης μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων είτε πραγματοποιηθεί εν ζωή είτε αν η μεταβίβαση γίνει λόγω θανάτου. Αυτό δεν ισχύει για εταίρο του οποίου τα μερίδια αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή εισφορά ή εγγυητική εισφορά η οποία δεν έχει καταβληθεί εξ ολοκλήρου¹⁵¹.

Σε περίπτωση που η μεταβίβαση γίνεται εν ζωή, τότε γίνεται εγγράφως, το έγγραφο της μεταβίβασης θα πρέπει να φέρει την υπογραφή τόσο του ατόμου που μεταβίβασε τα εταιρικά μερίδια όσο και του ατόμου που τα απέκτησε.

Εφόσον για την μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων έχουν τηρηθεί όλες οι απαραίτητες διατάξεις του νόμου και του καταστατικού της εταιρείας, ο διαχειριστής υποχρεούται να προβεί άμεσα στην καταχώριση της μεταβίβασης στο βιβλίο των εταίρου¹⁵².

Σε περίπτωση θανάτου του μοναδικού εταίρου τότε τα εταιρικά μερίδια μεταβιβάζονται άμεσα στον κληρονόμο. Όμως στο καταστατικό της εταιρείας μπορεί να υπάρχει διάταξη στην οποία θα προβλέπεται ότι σε περίπτωση θανάτου εταίρου, τα εταιρικά του μερίδια εξαγοράζονται από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία¹⁵³.

¹⁵⁰ αρ.91, Νόμος 4072/2012

¹⁵¹ αρ. 83, Νόμος 4072/2012

¹⁵² αρ.84, παρ.1, Νόμος 4072/2012

¹⁵³ αρ.85, Νόμος 4072/2012

3.8 Ετήσιοι Λογαριασμοί

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Τον ισολογισμό
- Το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως
- Τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων
- Προσάρτημα που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις για την πληρέστερη κατανόηση των άλλων καταστάσεων, καθώς και την ετήσια έκθεση του διαχειριστή για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε.

Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να προβλέπει τη σύνταξη και άλλων οικονομικών καταστάσεων. Οι καταστάσεις υπογράφονται από το διαχειριστή και αποτελούν ενιαίο σύνολο¹⁵⁴.

Κατά το τέλος κάθε εταιρικής χρήσης, ο διαχειριστής συντάσσει λεπτομερή απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρείας. Εν συνεχεία σύμφωνα με την απογραφή καταρτίζονται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες εντός τριών μηνών από την λήξη της εταιρικής χρήσης δημοσιεύονται στο Γ.Ε.Μ.Η.¹⁵⁵

Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 36, 36α, 37 και 38, καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 43α του Νόμου 2190/1920. Οι ελεγκτές ορίζονται από τους εταίρους και ο διορισμός τους καταχωρίζεται στο Γ.Ε.Μ.Η.¹⁵⁶

Υπεύθυνοι για την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι οι εταίροι, οι οποίοι με απόφαση τους καθορίζουν και την διανομή των κερδών. Πριν την διανομή των κερδών θα πρέπει να κρατείται το ένα εικοστό των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

Οι εταίροι συμμετέχουν στα κέρδη ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ο καθένας. Στο καταστατικό μπορεί να υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη με την οποία να προβλέπεται ότι για ορισμένο χρόνο, ο οποίος δεν μπορεί

¹⁵⁴ αρ.96, Νόμος 4072/2012

¹⁵⁵ αρ. 97 & 98, Νόμος 4072/2012

¹⁵⁶ αρ.99, Νόμος 4072/2012

βάσει νόμου να υπερβαίνει την δεκαετία, κάποιος εταίρος ή εταίροι δεν μετέχουν ή μετέχουν περιορισμένα στα κέρδη ή στο προϊόν της εκκαθάρισης ή ότι έχουν δικαίωμα λήψης πρόσθετων κερδών¹⁵⁷.

3.9 Λόγοι Λύσης της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Η λύση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας μπορεί να προέλθει όταν συντρέχει ένα από τους παρακάτω λόγους:

- Αδυναμία εκπλήρωσης των οφειλών της, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 3 και 99 του Πτωχευτικού Κώδικα
- Υπάρξει απόφαση του εταίρου
- Όταν παρέλθει ο ορισμένος χρόνος διάρκειας, εκτός αν ο χρόνος αυτός παραταθεί πριν λήξει με απόφαση του εταίρου
- Η εταιρεία κηρυχθεί σε πτώχευση
- Σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος 4072/2012 ή το καταστατικό.

Κατά την περίπτωση που η λύση της εταιρείας δεν οφείλεται στην πάροδο του χρόνου, η λύση καταχωρίζεται στο Γ.Ε.Μ.Η. με ευθύνη του εκκαθαριστή¹⁵⁸.

Μετά την λύση της εταιρείας, εκτός αν αυτή επήλθε λόγω πτώχευσης, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης κατά το οποίο η εταιρεία εξακολουθεί να διατηρεί την επωνυμία της απλά προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση». Σε περίπτωση που δεν υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό, η εκκαθάριση πραγματοποιείται από τον διαχειριστή της εταιρείας, καθ' όλη την διάρκεια της εκκαθάρισης τα όργανα της εταιρείας έχουν περιορισμένη εξουσία η οποία σχετίζεται αποκλειστικά με τις απαιτούμενες πράξεις για την εκκαθάριση¹⁵⁹.

Ο διαχειριστής με την έναρξη της διαδικασίας εκκαθάρισης οφείλει να προχωρήσει σε απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας και εν συνεχεία να καταρτίσει οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσεως οι οποίες θα έχουν εγκριθεί με απόφαση των εταίρων.

Οι εταίροι με εξωκεφαλαιακές εισφορές κατά την διαδικασία της εκκαθάρισης συνεχίζουν να παρέχουν τις υπηρεσίες, για τις οποίες είχαν δεσμευτεί

¹⁵⁷ αρ. 101, Νόμος 4072/2012

¹⁵⁸ αρ. 102 & 103, Νόμος 4072/2012

¹⁵⁹ αρ. 104, παρ.3, Νόμος 4072/2012

προς την εταιρεία, σε βαθμό που είναι αναγκαίο μέχρι την περάτωση της εκκαθάρισης. Συνάμα όσοι εταίροι ήταν κάτοχοι εταιρικών μεριδίων τα οποία αντιστοιχούσαν σε εγγυητικές εισφορές συνεχίζουν να είναι υπόχρεοι έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας για διάστημα τριών ετών μετά τη λύση της εταιρείας.

Σε περίπτωση που η διαδικασία της εκκαθάρισης υπερβεί τα τρία έτη, τότε εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του άρθρου 49 του Νόμου 2190/1920, στο οποίο αναφέρεται ότι το στάδιο της εκκαθάρισης δεν μπορεί να υπερβεί την πενταετία από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης, οπότε και η εταιρία διαγράφεται από το μητρώο ανωνύμων εταιριών. Μετά την πενταετία, για να μπορέσει να συνεχιστεί η διαδικασία εκκαθάρισης απαιτείται ειδική άδεια από τον υπουργό εμπορίου, αλλά σε καμία περίπτωση η εκκαθάριση δεν μπορεί να υπερβεί την δεκαετία.

Ο εκκαθαριστής της εταιρείας μετά το τέλος της εκκαθάρισης καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις περάτωσης της εκκαθάρισης, τις οποίες οι εταίροι καλούνται να εγκρίνουν με απόφασή τους. Με βάση τις καταστάσεις αυτές ο εκκαθαριστής διανέμει το προϊόν της εκκαθάρισης στους εταίρους, ανάλογα με τον αριθμό των μεριδίων καθενός. Τέλος ο εκκαθαριστής οφείλει να μεριμνήσει έτσι ώστε να καταχωρηθεί η ολοκλήρωση της εκκαθάρισης στο Γ.Ε.Μ.Η.¹⁶⁰

3.10 Μετατροπή – Συγχώνευση Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

Μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά από απόφαση του εταίρου. Ανάλογα με το είδος της νέας εταιρικής μορφής, η οποία έχει αποφασισθεί από τον μοναδικό εταίρο, ακολουθείται η διαδικασία σύστασης νέας εταιρείας.

Η νέα εταιρική μορφή αρχίζει να υφίσταται από την καταχώρηση στο Γ.Ε.Μ.Η. της απόφασης μετατροπής και του νέου καταστατικού. Σε περίπτωση ύπαρξης εξωκεφαλαιακών εισφορών θα πρέπει να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ των εταίρων (σε περίπτωση πολυπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας) που τα κατέχουν και της εταιρείας έτσι ώστε να υπάρξει η εκπλήρωση των

¹⁶⁰ αρ. 105, Νόμος 4072/2012

υποχρεώσεων τους στην νέα εταιρεία. Τα μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές, οι εταίροι που τα κατέχουν συνεχίζουν να ευθύνονται και μετά την μετατροπή της εταιρείας και για διάστημα τριών ετών¹⁶¹.

Υπάρχει η δυνατότητα με απόφαση του εταίρου, εταιρεία άλλης μορφής να μετατραπεί σε Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, αρχικά ακολουθούνται οι προβλεπόμενες διατάξεις από το νόμο και το καταστατικό της εταιρείας για την λύση της και εν συνεχεία ακολουθείται η διαδικασία για την σύσταση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας¹⁶².

Όπως και στην Ανώνυμη Εταιρεία και στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, έτσι και στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία η συγχώνευση μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με απορρόφηση είτε με εκ νέου σύσταση εταιρείας.

Οι διαχειριστές των εταιρειών μεταξύ των οποίων θα γίνει η συγχώνευση καταρτίζουν εγγράφως κοινό σχέδιο συγχώνευσης το οποίο το καταχωρούν και στο Γ.Ε.Μ.Η. Εάν πρόκειται να συσταθεί νέα εταιρεία τότε το σχέδιο συγχώνευσης περιλαμβάνει το καταστατικό της.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 109 του Νόμου 4072/2012 το σχέδιο συγχώνευσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

- «Την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιρειών που συγχωνεύονται.
- Τον ορισμό της σχέσης ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων και την αιτιολόγησή της, ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιρειών, αδιακρίτως εάν πρόκειται για κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη συγχώνευση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια.
- Την ημερομηνία από την οποία τα εταιρικά μερίδια παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής των εταίρων της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών στα κέρδη της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικό με το δικαίωμα αυτό.

¹⁶¹ αρ.106, Νόμος

¹⁶² αρ. 107, Νόμος 4072/2012

- Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι γίνονται για λογαριασμό της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών, τα οποία θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 112 παράγραφος 3.»

Με απόφαση των εταίρων καθεμίας από τις συγχωνευόμενες εταιρείες θα πρέπει να εγκρίνεται το σχέδιο συγχώνευσης, καθώς επίσης και τυχόν τροποποιήσεις που απαιτούνται στο καταστατικό ή κατά την περίπτωση σύστασης νέας εταιρείας το καταστατικό της.

3.11 Διαφορές και ομοιότητες μεταξύ της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και της Ανώνυμης Εταιρείας

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία έχει αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, όμως έχει περισσότερο κεφαλαιουχικό χαρακτήρα σε σχέση με την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τον νόμο 4072 οι αποφάσεις των εταίρων στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία λαμβάνονται με βάση την πλειοψηφία του κεφαλαίου, όπως συμβαίνει και στις Ανώνυμες Εταιρείες και δεν απαιτείται να υπάρχει διπλή πλειοψηφία κεφαλαίου και εταίρων.

Ακόμα μια ομοιότητα μεταξύ της Ανώνυμης Εταιρείας και της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας είναι η ελεύθερη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων, είτε αυτή γίνεται εν ζωή, είτε λόγω θανάτου κάποιου εταίρου. Αυτό δεν ισχύει σε περίπτωση που υπάρχει διάταξη στο καταστατικό της εταιρείας στην οποία ορίζεται κάτι διαφορετικό¹⁶³.

Μια ακόμα διαφορά είναι στο ζήτημα της απαρτίας η οποία απαιτείται για να ληφθεί μια απόφαση στην συνέλευση των εταίρων της Ανώνυμης Εταιρείας, σε σχέση με την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία όπου δεν υφίσταται η έννοια της απαρτίας και οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται με βάση την πλειοψηφία επί του συνόλου των εταιρικών μεριδίων των εταίρων. Ταυτόχρονα το σημείο αυτό αποτελεί μια από τις ομοιότητες της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας με την

¹⁶³ αρ. 83, Νόμος 4072/2012

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης από την οποία επίσης απουσιάζει η έννοια της απαρτίας.

Μια σημαντική διαφορά της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας σε σχέση με την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, αποτελεί το γεγονός η τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης γίνεται με συμβολαιογραφική πράξη¹⁶⁴, ενώ στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία γίνεται με απλό ιδιωτικό έγγραφο, εκτός εάν ορίζεται ότι απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο¹⁶⁵, ομοίως ισχύει και για τροποποίηση του καταστατικού της Ανώνυμης Εταιρείας η οποία γίνεται με σύνταξη πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης στο οποίο θα περιέχεται η απόφαση για τροποποίηση του καταστατικού.

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία σε σύγκριση με την Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία τόσο κατά την σύσταση της, όσο και κατά την λειτουργία της. Ακόμα ένα σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων μορφών εταιρειών αποτελεί το γεγονός ότι η καταστατική έδρα της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας μπορεί να μεταφερθεί σε άλλο κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Εφόσον η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική έχει καταχωρηθεί στο Γ.Ε.Μ.Η. διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, ακόμα και αν έχει την πραγματική της έδρα στο εξωτερικό.

¹⁶⁴ αρ. 38, Νόμος 3190/1955

¹⁶⁵ αρ. 49, Νόμος 4072/2012

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία παρουσιάστηκε ο θεσμός των μονοπρόσωπων εταιρειών σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Η Ανώνυμη Εταιρεία, η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης καθώς και η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία ανήκουν στις κοινές κεφαλαιουχικές εταιρείες, οι οποίες ουσιαστικά αποτελούνται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα ή και νομικά πρόσωπα, τα οποία συνεργάζονται για να πετύχουν το καλύτερο δυνατό οικονομικό αποτέλεσμα.

Η νομοθεσία η οποία διέπει την Ανώνυμη Εταιρεία είναι ο Νόμος 2190/1920. Η ανώνυμη εταιρεία είναι μια κατ' εξοχήν κεφαλαιουχική εταιρεία η οποία έχει νομική προσωπικότητα και την εμπορική ιδιότητα κατά το τυπικό κριτήριο. Οι εταίροι ή ο μοναδικός εταίρος που συμμετέχει σε μια Ανώνυμη Εταιρεία έχει περιορισμένη ευθύνη μέχρι το ποσό της εισφοράς του και αυτό αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των προσωπικών εταιρειών σε σχέση πάντα με της κεφαλαιουχικές. Το εταιρικό κεφάλαιο της Ανώνυμης Εταιρείας είναι διαιρεμένο σε εταιρικά μερίδια (μετοχές) και μπορεί να γίνει ελεύθερη μεταβίβαση της εταιρικής ιδιότητας.

Στην Ανώνυμη Εταιρεία λόγω του ότι υπάρχει ελεύθερη μεταβίβαση της εταιρικής ιδιότητας είναι απαραίτητη η ύπαρξη σταθερής διοίκησης για την οργάνωση και την σωστή διαχείριση της εταιρείας, ο ρόλος αυτός βάσει νόμου ανήκει στο διοικητικό συμβούλιο το οποίο εκπροσωπεί και διοικεί την εταιρεία. Λόγω της φυσιογνωμίας αυτής που έχει η Ανώνυμη Εταιρεία ο νόμος υποβάλει μεγαλύτερη έκθεση στην δημοσιότητα των δραστηριοτήτων της σε σύγκριση με τις προσωπικές εταιρείες. Γενικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι διατάξεις του νόμου που διέπει τις Ανώνυμες Εταιρείες είναι περισσότερο αναγκαστικού χαρακτήρα και όχι ενδοτικού, αυτό συνεπάγεται και ότι στις Ανώνυμες Εταιρείες ασκείται έντονη κρατική εποπτεία.

Με την τροποποίηση του Νόμου 2190/1920 από τον Νόμο 3604/2007 και έχοντας ως κατευθυντήρια γραμμή την δωδέκατη Κοινοτική Οδηγία 89/667/ΕΟΚ, έγινε αποδεκτή στο ελληνικό δίκαιο η εξαρχής σύσταση Μονοπρόσωπης Ανώνυμης Εταιρείας. Πρωτίστως η εξαρχής ίδρυση μονοπρόσωπης εταιρείας απαγορευόταν και αποτελούσε αιτία λύσης της εταιρείας. Επιτρεπόταν η εξέλιξη μιας

πολυπρόσωπης εταιρείας σε μονοπρόσωπη εφόσον όλες οι μετοχές κατέληγαν στα χέρια ενός προσώπου.

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διαθέτει μικτό χαρακτήρα εφόσον συγκεντρώνει στοιχεία και από τις προσωπικές εταιρείες αλλά και από τις κεφαλαιουχικές. Μέσω της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης δίνεται η δυνατότητα να γίνονται εμπορικές συναλλαγές με περιορισμένη ευθύνη, καθώς επίσης σε αυτόν τον τύπο εταιρείας υπάρχει κλειστή συνεργασία μεταξύ των εταίρων σε αντίθεση με την Ανώνυμη Εταιρεία όπου η σχέση έχει χαλαρή μορφή. Όπως και η Ανώνυμη Εταιρεία έτσι και η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης βάσει νόμου θεωρείται έμπορος, χωρίς αυτό να συνεπάγεται ότι θα προβαίνει κατά συνήθεια σε εμπορικές πράξεις με σκοπό την εμπορία.

Το κεφάλαιο της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι χωρισμένο σε ισότιμα μερίδια αλλά σε αντίθεση με την Ανώνυμη Εταιρεία δεν μπορούν να παρασταθούν σε μετοχές, δηλαδή η εταιρική συμμετοχή δεν δύναται να τιτλοποιηθεί όπως συμβαίνει στην Ανώνυμη Εταιρεία. Οι εταίροι της Εταιρείας Περιορισμένης ευθύνης ευθύνονται μέχρι το ποσό της εισφοράς τους το οποίο διέθεσαν και ως αντάλλαγμα έλαβαν τη μερίδα συμμετοχής τους.

Οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης διέπονται από τις διατάξεις του Νόμου 3190/1955, οι οποίες σε αντίθεση με την Ανώνυμη Εταιρεία που οι διατάξεις είναι αναγκαστικού δικαίου, σε αυτήν την περίπτωση είναι ενδοτικού δικαίου που σημαίνει ότι δίνεται η δυνατότητα στους εταίρους κατά περίπτωση και εφόσον υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό να προβούν σε τροποποιήσεις του νόμου, έτσι ώστε κατ' επιλογή να προσδώσουν εντονότερο κεφαλαιουχικό ή προσωπικό χαρακτήρα στην εταιρεία.

Η σημαντικότερη διαφορά με την Ανώνυμη Εταιρεία είναι ότι στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης δεν ασκείται κρατική εποπτεία, ούτε κατά το ιδρυτικό στάδιο αλλά ούτε και κατά την περίοδο λειτουργίας της. Η διαχείριση των υποθέσεων της εταιρείας ανήκει αποκλειστικά στους εταίρους, ο κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να ζητήσει λύση της εταιρείας και εάν προβλέπεται στο καταστατικό μπορεί να υπάρχει δυνατότητα απαγόρευσης μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων.

Σε αντίθεση με τις Ανώνυμες Εταιρείες για τις οποίες η νομοθεσία στο άρθρο 47^α του Νόμου 2190/1920 οριζόταν ότι η συγκέντρωση όλων των μετοχών σ' ένα πρόσωπο δεν αποτελούσε αιτία λύσης της εταιρείας, για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, πριν την εισαγωγή του άρθρου 43^α στο Νόμο 3190/1955, στο άρθρο 44 οριζόταν ότι σε περίπτωση που όλες οι μετοχές μεταφερόταν σε ένα μόνο πρόσωπο τότε όποιος είχε έννομο συμφέρον μπορούσε να ζητήσει με δικαστική απόφαση την λύση της εταιρείας. Η εξαρχής σύσταση Μονοπρόσωπης Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης ή η μετατροπή πολυπρόσωπης σε μονοπρόσωπη καθιερώθηκε με το άρθρο 43^α που εισάχθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993.

Όπως αναφέρθηκε στην παρούσα πτυχιακή εργασία πλέον όλες οι διαδικασίες σύστασης εταιρειών πραγματοποιούνται μέσω της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, στην περίπτωση των Ανώνυμων Εταιρειών και των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης που για την σύστασή τους απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ως Υπηρεσία Μιας Στάσης νοείται ο συμβολαιογράφος.

Πολλές από τις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνταν κατά το παρελθόν για την σύσταση μιας εταιρείας, μετά την εισαγωγή του Νόμου 3853/2010 για την απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών καθώς και με την έναρξη λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (από 1.1.2007), έχουν απλουστευθεί.

Η σύσταση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας γίνεται μέσω της Υπηρεσίας μιας Στάσης και εν συνεχεία καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. , η σύσταση της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας συγκριτικά με την σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας και της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι πιο ευέλικτη, μπορεί να λειτουργήσει και ως μονοπρόσωπη. Ο νόμος από του οποίου τις διατάξεις διέπεται η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι ο 4072/2012.

Σημαντική καινοτομία της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας έναντι των άλλων εταιρικών μορφών είναι οι εισφορές από τις οποίες αποτελείται το εταιρικό κεφάλαιο, εκτός τις κεφαλαιακές, δύναται να υπάρξουν εξωκεφαλαιακές με τις οποίες ο εταίρος δεσμεύεται να παρέχει για ορισμένο χρονικό διάστημα υπηρεσίες προς την εταιρεία και εγγυητικές εισφορές των οποίων η αξία δεν μπορεί να

υπερβαίνει το 75% του ποσού της ευθύνης που αναλαμβάνει ο εταίρος έναντι των δανειστών της εταιρείας.

Όπως συμβαίνει στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης έτσι και στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία δεν ασκείται κρατική εποπτεία. Η τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας μπορεί να γίνει και με απλό ιδιωτικό έγγραφο.

Μια ακόμα καινοτομία η οποία εισήχθη με τον νόμο 4072/2012 είναι το γεγονός ότι για την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι υποχρεωτική η ύπαρξη ιστοσελίδας στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται οι ελάχιστες πληροφορίες που συντελούν στην ασφάλεια των συναλλαγών και στην προστασία των συναλλασσομένων, ενισχύοντας έτσι την εταιρική διαφάνεια.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι η επιλογή της νομικής προσωπικότητας που θα έχει η εκάστοτε εταιρεία θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα ενδελεχής έρευνας. Το θετικό στοιχείο που έχουν οι Ανώνυμες Εταιρείες, οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης και οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες είναι ο περιορισμός της ευθύνης του εταίρου και στις τρεις περιπτώσεις, μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Αυτό αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα των κεφαλαιουχικών εταιρειών έναντι των προσωπικών, διότι σε περίπτωση ζημίας ή πτώχευσης στις μεν προσωπικές εταιρείες ο εταίρος μπορεί να χάσει ακόμα και την προσωπική του περιουσία η οποία δεν προοριζόταν για την εταιρεία, ενώ στις δε κεφαλαιουχικές η μέγιστη απώλεια που μπορεί να υποστεί ο εταίρος είναι το ποσό της εισφοράς του.

Η επιλογή ανάμεσα σε μια Ανώνυμη Εταιρεία, σε μια Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης και σε μια Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία είναι καθαρά υποκειμενική και θα πρέπει να συνεκτιμηθούν διάφοροι παράγοντες όπως είναι: η εμπορική δραστηριότητα που θα ασκεί η εταιρεία, το αρχικό κεφάλαιο που δύναται να διατεθεί για την σύσταση της, για μια Ανώνυμη Εταιρεία βάσει νόμου απαιτείται το ποσό των 60.000 € για την σύσταση της, για μια Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης απαιτείται το ποσό των 4.500 €, ενώ για την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία το ελάχιστο ποσό ορίζεται στο 1€. Επίσης άλλος ένας σημαντικός παράγοντας είναι η κρατική εποπτεία που στην περίπτωση της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης και της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας δεν υφίσταται. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι διατάξεις του νόμου που διέπουν τις Ανώνυμες Εταιρείες έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα, ενώ οι διατάξεις

του Νόμου που διέπουν τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης έχουν ενδοτικό χαρακτήρα που όπως προαναφέρθηκε σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό μπορεί να γίνουν τροποποιήσεις του νόμου (π.χ. αν δύναται να μεταβιβαστούν τα εταιρικά μερίδια).

Ένα εξίσου σημαντικό πλεονέκτημα που παρουσιάζει η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία έναντι της Ανώνυμης Εταιρείας και της Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, είναι ότι το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας και οι τροποποιήσεις του, εφόσον είναι ιδιωτικά έγγραφα, καθώς και οι αποφάσεις των εταίρων της και τα πρακτικά μπορούν να συντάσσονται και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξίσου σημαντική καινοτομία είναι το γεγονός ότι η καταστατική έδρα της εταιρείας μπορεί να μεταφερθεί σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και αυτό δεν επιφέρει τη λύση της εταιρείας, υπό τον όρο ότι η χώρα αυτή αναγνωρίζει τη μεταφορά και τη συνέχιση της νομικής προσωπικότητας.

Εν κατακλείδι, οι Ανώνυμες Εταιρείες απευθύνονται για μεγάλες εταιρείες τόσο από την άποψη κεφαλαίου όσο και από την άποψη εργαζομένων. Οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης και οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες απευθύνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για τις οποίες απαιτείται μικρότερο αρχικό κεφάλαιο. Μεταξύ των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών, η εταιρική μορφή της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία και απλότητα τόσο κατά το στάδιο ίδρυσης της όσο και κατά την λειτουργία της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Έντυπη βιβλιογραφία

1. Αλεξανδρίδου, Ελ., 2000, Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών Κεφαλαιουχικές Εταιρίες, Β έκδοση, Εκδ. Σάκκουλα
2. Αντωνόπουλος, Β. Γ., 2008, *Δίκαιο Α.Ε και Ε.Π.Ε, Σύμφωνα με το ν. 3604/2007 «Αναμόρφωση – μορφοποίηση νόμου 2190/1920 περί ΑΕ»*, Β' έκδοση, Εκδ. Σάκκουλα
3. Αντωνόπουλος, Βας., 2012, *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ)*, Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν.4072/2012, Εκδ. Σακκούλα Αθήνα- Θεσσαλονίκη
4. Βουνάτσου Α. & Οικονομάκη Α., 2011, *Ίδρυση εταιριών μέσω των υπηρεσιών μιας στάσης*, Εκδ. Ελλην
5. Καραγιάννης Δ.-Καραγιάννης Ι.- Καραγιάννη Α., 2007, *Συστάσεις-Μετατάξεις-Μετατροπές-Συγχωνεύσεις-Απορροφήσεις-Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων στην Πράξη*, 4η Έκδοση, Εκδ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Δ.ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Δ.ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΟΕ.
6. Κράτση, Α., 2008, *Φορολογία Κεφαλαίου*, Εκδ. Κράτση
7. Μιχαλόπουλος, Γ., 1994, *Η Μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης*, Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
8. Μούζουλας, Σπ., 2008, *Ν.3604/2007 για την Αναμόρφωση και Τροποποίηση του Κ.Ν 2190/1920 Περί Ανωνύμων Εταιριών*, Εκδ. Σάκκουλα
9. Περάκης, Ευαγγ., 2007, *Νέο δίκαιο της ανώνυμης εταιρίας όπως ισχύει με το Ν 3604/2007*, Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
10. Περάκης, Ευαγγ., 2012, *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ) Η Νέα Εταιρική Μορφή*, Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
11. Ρόκας, Ι., 2011, *Εταιρίες Εισαγωγή στο Δίκαιο των Εταιριών του Εμπορικού Δικαίου*, Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
12. Ρόκας, Ι., 2003, *Εμπορικό Δίκαιο Γενικό Μέρος Εμπορικές πράξεις, έμποροι, ρύθμιση κυριότερων εμπορικών δραστηριοτήτων, βιομηχανική ιδιοκτησία, ανταγωνισμός*, Εκδ. Σάκκουλα

13. Σαρσέντης, Β. & Παπαναστασάτος, Α. (2002), Λογιστική Εταιρειών, Γ' Έκδοση, Εκδ. Σταμούλης
14. Φάκος, Διον., 2004, Ο Εσωτερικός Έλεγχος των Επιχειρήσεων, Αθήνα Αυτοεκδότες

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

1. Γενικό Εμπορικό Μητρώο (2014), "Θεσμικό Πλαίσιο" , Νόμος 3853/10
<http://www.businessportal.gr/pdf/3853.pdf>
2. Γενικό Εμπορικό Μητρώο (2014), "Εγκύκλιοι", ΦΕΚ 216/Β/5-2-2013
www.businessportal.gr/pdf/prestatute.doc
3. Ισοκράτης Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών (2014), "Επίκαιρη Νομοθεσία", Νόμος 3419/2005
http://www.dsanet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3419_05.htm
4. Ισοκράτης Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών (2014), "Επίκαιρη Νομοθεσία", Νόμος 3604/2007
http://www.dsanet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3604_07.htm
5. Ιστοσελίδα argostypou (2012), "Οικονομικά Στοιχεία - Ανακοινώσεις",
www.argostypou.gr/files/financials/2012/Isologismos-Argos-1911.pdf
6. Ιστοσελίδα atlas-marble (2012) , "Ισολογισμοί",
http://www.atlas-marble.gr/isologismoi/atlas_isologismos_2012.pdf
7. Ιστοσελίδα bitros (2014)
http://www.bitros.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=682&Itemid=51
8. Ιστοσελίδα e-forologia (2014), "Online Τράπεζα" , Νόμος 2190/1920
<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=B7D52F7D86CFEC78.1D031AEA53&version=2011/09/20>
9. Ιστοσελίδα e-forologia (2014), "Online Τράπεζα" , Νόμος 3661/2008
<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=B4756FA37FA03B50.1D031AEA53&version=2008/05/19>

10. Ιστοσελίδα e-themis (2014), "Γενική Συνέλευση για λύση Α.Ε. και διορισμό εκκαθαριστών",
<http://www.ethemis.gr/ipodigmata/emporikou-dikeou/geniki-sinelefsi-gia-lisi-a-e-ke-diorismo-ekkathariston/>
11. Ιστοσελίδα logistic (2014), "Νόμοι – Π.Δ.", Νόμος 4072/2012
http://www.logistis.gr/files/diafora/Nomos_4072_2012/N.4072_2012.pdf
12. Ιστοσελίδα Startupgreece (2014), Φ.Ε.Κ. Κ1-802
http://www.startupgreece.gov.gr/sites/default/files/K1-802_2.pdf
13. Ιστοσελίδα Taxheaven (2014), "Κείμενο Νόμου", Νόμος 2859/2000
<http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/5>
14. Ιστοσελίδα Taxheaven (2014), "Κείμενο Νόμου", Νόμος 2238/1994
http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/7_Νόμος_2238/1994
15. Ιστοσελίδα Taxheaven (2014), "Κείμενο Νόμου", Νόμος 3190/55
<http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/29>
16. Ιστοσελίδα Taxheaven (2014), "Κείμενο Νόμου",
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/10447>
17. Ιστοσελίδα terna (2014), "Διοικητικό Συμβούλιο",
http://www.terna.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=183&Itemid=178&lang=el
18. Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Φ.Ε.Κ. 134
<http://static.diavgeia.gov.gr/doc/%CE%92%CE%95%CE%94%CE%9E1-%CE%9A%CE%92%CE%A4>